

**Badanie lokalnego rynku pracy
Powiat radomszczański**

RAPORT KOŃCOWY Z BADAŃ

Zleceniodawca:

Powiatowy
Urząd Pracy
w Radomsku

Powiatowy Urząd Pracy
w Radomsku

Projekt i wykonanie:

BIOSTAT

www.biostat.com.pl

- maj 2014 -

Spis treści

Spis treści	2
Wprowadzenie	3
Nota metodologiczna	5
Sytuacja na lokalnym rynku pracy	7
Charakterystyka badanych	26
Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy	36
Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy	39
Ocena pracowników obecnych na lokalnym rynku pracy	45
Zapotrzebowanie na dodatkowych pracowników.....	53
Aktywne poszukiwanie zatrudnienia	59
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy.....	63
Ograniczenia i bariery związane z aktywnością zawodową.....	70
Prognozy dla lokalnego rynku pracy.....	74
Analiza SWOT dla lokalnego rynku pracy.....	77
Wnioski i rekomendacje	80
Spis rysunków i tabel.....	86

Wprowadzenie

W raporcie przedstawiona zostanie analiza obejmująca charakterystykę ogólnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, analizę sektora przedsiębiorczości oraz problematyki bezrobocia wraz z opracowaniem prognoz rozwojowych, sformułowaniem wniosków i rekomendacji. Badanie zrealizowano od marca do czerwca 2014 r. Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Zakres badania obejmował w szczególności:

1. Rozpoznanie specyfiki lokalnego rynku pracy, głównych trendów i prognoz rozwojowych, mocnych i słabych stron lokalnego rynku pracy oraz zagrożeń dla jego rozwoju, specyfiki sektora przedsiębiorstw w powiecie.
2. Rozpoznanie potrzeb, oczekiwań i wymagań pracodawców z terenu powiatu radomszczańskiego, z uwzględnieniem zainteresowania zatrudnieniem osób bezrobotnych, w tym osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem osób do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia) i powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych rodziców posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.
3. Określenie oczekiwań i potrzeb przedsiębiorców w stosunku do PUP oraz stopnia zainteresowania firm instrumentami rynku pracy oferowanymi przez PUP w Radomsku.
4. Rozpoznanie sytuacji osób do 30 roku życia (w tym z uwzględnieniem osób do 25 roku życia) i powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych rodziców posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia na lokalnym rynku pracy (charakterystyki tych osób pod kątem posiadanego doświadczenia, kwalifikacji, wykształcenia, aktywnego poszukiwania pracy, dotychczasowej współpracy z urzędem pracy, preferowanych kierunków szkoleń, przyczyn niepodejmowania zatrudnienia, potrzeb, ograniczeń i barier związanych z aktywnością zawodową).
5. Prognoza zapotrzebowania na określone zawody oraz poznanie stosunku osób bezrobotnych i pracodawców do podnoszenia kwalifikacji.
6. Uzyskanie informacji o tym, jak dopasowane są kwalifikacje absolwentów szkół ponadgimnazjalnych do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku badania i dokonanych analiz. Wszystkie jego elementy określają system funkcjonowania podmiotów rynku pracy. Sprawność tego systemu to szansa dla przedsiębiorców, którzy mogą w efektywny sposób zaplanować rozwój inwestycyjny, a działalność firmy oprzeć na bazie wykwalifikowanych pracowników. Dobra współpraca z instytucjami rynku pracy owocuje również wymiernymi

korzyściami dla lokalnej społeczności. Lepsza sytuacja przedsiębiorstw przekłada się na wzrost liczby miejsc pracy, poprawę stopy życiowej mieszkańców oraz podnosi atrakcyjność badanego terenu.

Nota metodologiczna

Na proces badawczy składają się następujące etapy realizacji projektu:

- Opracowanie metodologii badawczej, narzędzi badawczych,
- Analiza danych zastanych,
- Dobór próby, realizacja terenowej fazy badania,
- Digitalizacja pozyskanego materiału empirycznego,
- Opracowanie raportu statystycznego,
- Opracowanie raportu końcowego.

Informacje na temat założonego zakresu badawczego uzyskano dzięki zastosowaniu narzędzi – kwestionariuszy badawczych (badania ilościowe z osobami bezrobotnymi, pracodawcami oraz przedstawicielami placówek ponadgimnazjalnych). Narzędzia zostały opracowane przez Wykonawcę badania, odrębnie dla każdej z badanych grup. Zagadnienia stanowiące ich treść zostały skonstruowane w oparciu o wytyczne określone przez Zamawiającego składając się łącznie z:

- 27 pytań (badanie ilościowe – bezrobotni),
- 27 pytań (badanie ilościowe – pracodawcy),
- 18 pytań (badanie ilościowe – przedstawiciele placówek edukacyjnych).

Zawierają one przede wszystkim informacje odnoszące się do tematu badania, jak i pytania metryczne. Wszystkie narzędzia zostały zatwierdzone przez Zamawiającego na etapie konsultacji projektowych. Ponadto, dla celów diagnozy sytuacji obecnej powiatu radomszczańskiego, w kontekście obszarów przedsiębiorczości i bezrobocia zastosowano metodę analizy danych zastanych.

Analizie tej poddano następujące dane:

- dane pozyskane z rejestru PUP na temat sytuacji lokalnego rynku pracy,
- dokumenty statystyki publicznej dostępne w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01 wraz z Załącznikiem nr 1.,
- dane dostępne na stronach internetowych instytucji publicznych (web research).

Wielkość prób badawczych wyniosła:

- 300 pracodawców dobranych do badania ilościowego w sposób warstwowo – losowy z uwzględnieniem lokalizacji jednostki i wielkości zatrudnienia,
- 400 bezrobotnych dobranych do badania ilościowego z uwzględnieniem ich przynależności do grup będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- 12 przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych.

Podczas realizacji wywiadów dążono do tego, aby rozmowa miała szczyry charakter, a każdy z uczestników badania miał nieskrępowaną możliwość artykułowania własnych poglądów, bez poczucia, że informacje te nie zostaną objęte klauzulą anonimowości. Kontakt badacza z ankietowanymi przedstawicielami pracodawców miał formę bezpośrednią w siedzibie przedsiębiorstwa. Z kolei osoby bezrobotne zostały zrekrutowane do badania w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy przez pracowników firmy BIOSTAT. Kontakt z przedstawicielami placówek ponadgimnazjalnych miał formę pośrednią poprzez łącze telefoniczne.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy

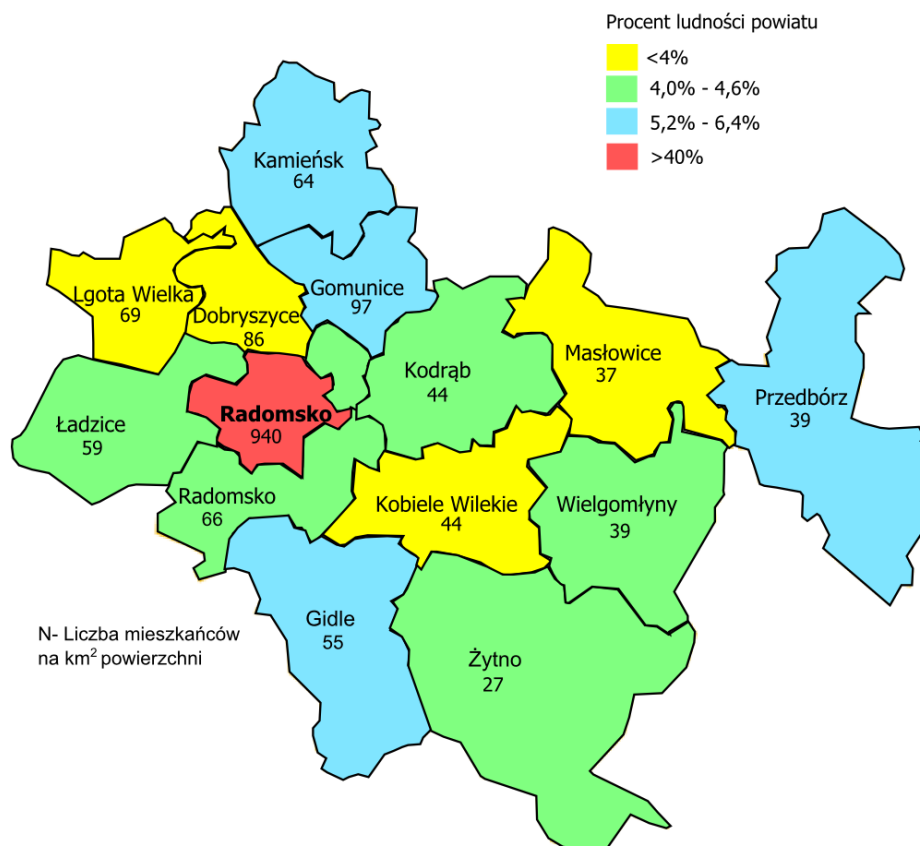
Ogólna charakterystyka powiatu radomszczańskiego

Powiat radomszczański położony jest w centralnej Polsce, na południowych obrzeżach regionu łódzkiego, pomiędzy Warszawą a aglomeracją Śląską. Powiat zajmuje powierzchnię powyżej 1 443 km² i zamieszkały jest przez około 117 tys. osób. Powiat radomszczański tworzy 14 gmin, w tym jedna gmina miejska – Radomsko, dwie gminy miejsko-wiejskie: Przedbórz i Kamieńsk oraz 11 gmin o charakterze wiejskim. Powiat Radomszczański położony jest w obrębie wyżyn Polski południowej i wchodzi w skład dwóch jednostek morfologicznych tj.: Wzgórz Radomszczańskich, stanowiących północną część jednostki zwanej Wyżyną Przedborską oraz Wyżyny Bełchatowskiej. Położona w obrębie Wzgórz Radomszczańskich Góra Chełmo (323 m n.p.m.) jest najwyższym naturalnym wzniesieniem na obszarze powiatu. W części wschodniej nad nizinny krajobraz wznosi się Góra Kamieńsk (380 m n.p.m.), zlokalizowana na terenie gminy Kamieński i stanowiąca zwałowisko zewnętrzne Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”. Rzędne wysokości na terenie powiatu wahają się w granicach od 185 m n.p.m. do 380 m n.p.m. W powiecie radomszczańskim, występuje wiele interesujących i chronionych obszarów przyrody ożywionej i nieożywionej. Szczególnie cenne obszary chronione znajdują się w obrębie doliny Pilicy w Przedborskim Parku Krajobrazowym. Oprócz parku krajobrazowego niewątpliwie najwyższymi walorami przyrodniczymi odznaczają się obszary Natura 2000, rezerваты, pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Lasy powiatu radomszczańskiego zajmują około 29% powierzchni, kwalifikując go do jednego z bardziej zalesionych w województwie łódzkim. Najbardziej zalesione gminy powiatu to: Żytno, Przedbórz, Kamieńsk i Gomunice, najmniej: Lgota Wielka, Dobryszycy, Kodrąb i Masłowice. Warunki klimatyczne, glebowe i siedliskowe decydują o znacznej przewadze zasięgu borów sosnowych. Jedynie warunki panujące w południowo-wschodnim krańcu powiatu sprzyjają występowaniu lasów grądowych.¹

¹ Strona internetowa powiatu radomszczańskiego <http://www.radomszczanski.pl/>

Ludność

Rysunek 1. Rozkład ludności w poszczególnych gminach powiatu radomszczańskiego

Według stanu z 31.XII.2012r.

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

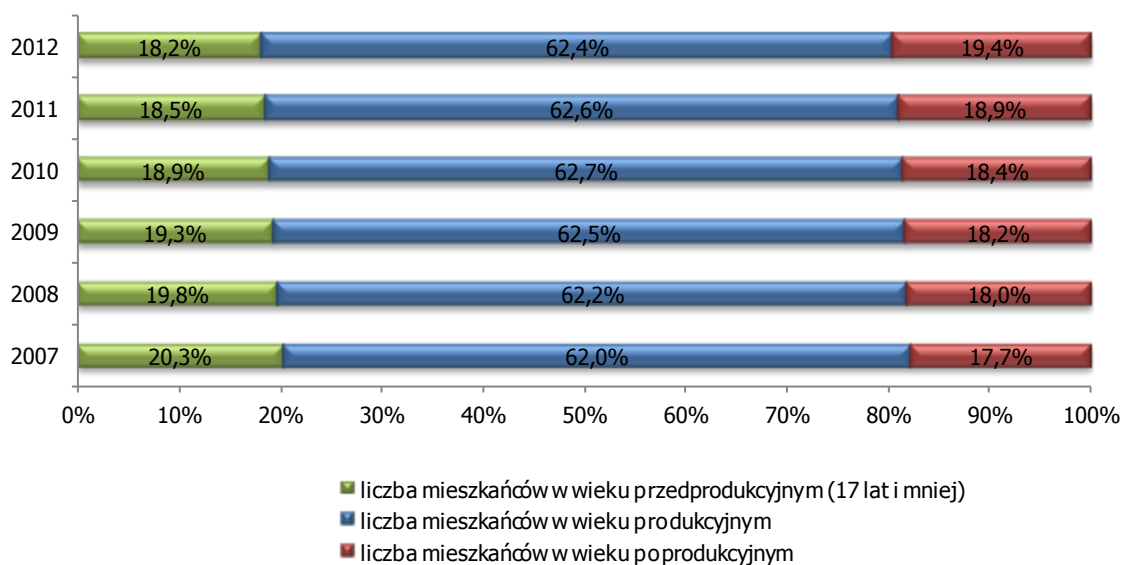
Opracowanie własne

Liczba mieszkańców powiatu radomszczańskiego wyniosła na koniec 2012 roku 116 881 osób, w tym nieco ponad połowę (51,0%) stanowiły kobiety. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie jest niższa od średniej w województwie – wynosi 81 osób na 1 km², podczas gdy średnia dla województwa łódzkiego wynosi 139 osób. Największa gęstość zaludnienia występuje w mieście Radomsku (940 osób na km²), który zamieszkuje około 41,0% ogółu mieszkańców powiatu. W gminie Gomunice i Dobryczyce gęstość zaludnienia wynosi odpowiednio 97 os./km² i 86 os./km², natomiast w gminach Kamieński i Lgota Wielka zagęszczenie mieszkańców kształtuje się na poziomie 64 i 69 osób na kilometr kwadratowy. W pozostałych gminach gęstość zaludnienia nie przekracza 60 os./km², a najmniejszą gęstością zaludnienia charakteryzują się gminy: Przedbórz (39 os./km²), Wielgomłyny (39 os./km²), Masłowice (37 os./km²) i Żytno (27 os./km²). Udział mieszkańców gmin w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu, kształtuje się na poziomie nie wyższym niż 6,4% (gmina Przedbórz). Do gmin zamieszkiwanych przez więcej niż 5,0% mieszkańców należą: Gidle (5,4%), Gomunice (5,3%) oraz Kamieński (5,2%). Najniższy procent mieszkańców został odnotowany w takich gminach jak Dobryczyce (3,8%), Kobiele Wielkie (3,8%), Lgota Wielka (3,7%) oraz Masłowice (3,7%). Rozkład ludności w poszczególnych gminach powiatu przedstawiono na rysunku nr 1.

W powiecie radomszczańskim liczba mieszkańców spadła o 385 osób (0,3%) w relacji do stanu na 31 grudnia 2011r. Największy spadek odnotowano w gminie Kodrąb (o 62 osoby, tj. 1,3%) oraz w gminach: Gidle (o 46 osób, tj. 0,7%), Kamieńsk (o 29 osób, tj. 0,5%) i Żytno (o 26 osób, tj. 0,5%). W tym samym okresie najmniejszy spadek ludności nastąpił w gminie Radomsko (o 5 osób czyli 0,1%) oraz w gminie Gomunice (o dwie osoby czyli 0,02%). Do gmin, w których odnotowany został wzrost liczby mieszkańców należą: Dobryczyce (o 9 osób tj. 0,2%), Ładzice (o 6 osób tj. 0,1%) Lgota Wielka (o 3 osoby tj. 0,07%), i Kobile Wielkie (2 osoby tj. 0,02%).

Osoby w wieku produkcyjnym stanowią 62,4% mieszkańców powiatu radomszczańskiego. Na przestrzeni lat 2007– 2010 udział tej grupy w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu stopniowo wzrastał. Nieznaczny spadek odnotowano w dwóch ostatnich latach. W przeciągu 6 lat nieustannie wzrastał odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym, malał natomiast odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym. Obserwowane zjawisko starzenia się społeczeństwa stanowi odzwierciedlenie trendu ogólnokrajowego. Strukturę wieku mieszkańców powiatu radomszczańskiego ilustruje rysunek nr 2.

Rysunek 2. Struktura mieszkańców powiatu pod względem wieku*

*Według stanu z ostatniego dnia miesiąca, kończącego wskazany okres.
Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

Migracje

Czynnikami wpływającymi na spadek lub przyrost ludności są migracje na pobyt stały, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju, województwa i powiatów, jak i zewnętrzne. **W powiecie radomszczańskim na przestrzeni ostatnich lat (od 2008 do 2012 r.) saldo migracji było ujemne.** Oznacza to, że więcej osób opuszczało teren powiatu niż do niego napływało. Dominującą formą migracji były wymeldowania do miast. W latach 2008-2012 w wyniku migracji liczba mieszkańców powiatu radomszczańskiego zmniejszyła się o 837 osób.

Największy spadek ludności spowodowany migracją miał miejsce w mieście Radomsko (617 osób) oraz w gminach: Przedbórz (134 osoby) i Wielgomłyny (100 osób). Do gmin w których zanotowano ujemny bilans migracji należą: Gidle (61 osób), Kodrąb (50 osób), Radomsko (46 osób), Żytno (42 osoby), Masłowice (37 osób) oraz Lgota Wielka (2 osoby). W pozostałych gminach odnotowany został dodatni bilans migracji. Gminami do których przeprowadziło się najwięcej osób są: Dobryczyce (78 osób) i Gomunice (60 osób), a następnie Ładzice (59 osób), Kobiele Wielkie (33 osoby), oraz Kamieńsk (22 osoby). Saldo migracji na przestrzeni lat 2008 – 2012 w powiecie radomszczańskim i poszczególnych gminach przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Saldo migracji dla powiatu radomszczańskiego w latach 2008-2012*

Jednostka terytorialna	2008	2009	2010	2011	2012
Powiat radomszczański	-213	-57	-246	-143	-178
Miasto Radomsko	-158	-28	-247	-142	-42
Dobryczyce	9	17	17	50	-15
Gidle	-13	-11	-21	-2	-14
Gomunice	13	1	25	1	20
Kamieńsk	-11	22	-5	21	-5
Kobiele Wielkie	1	4	3	24	1
Kodrąb	21	-12	6	-18	-47
Lgota Wielka	-5	2	4	-15	12
Ładzice	10	22	-2	12	17
Masłowice	6	-8	-12	-22	-1
Przedbórz	-33	-31	-9	-20	-41
Radomsko	-9	-8	13	2	-44
Wielgomłyny	-23	-24	-6	-24	-23
Żytno	-21	-3	-12	-10	4

*Według stanu z ostatniego dnia miesiąca, kończącego wskazany okres.

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

Szczegółowy rozkład liczby osób, które zameldowały i wymeldowały się w latach 2008 – 2012 w poszczególnych gminach powiatu radomszczańskiego oraz łącznie przedstawia poniższa tabela. Największy ruch osób w powiecie wystąpił w latach 2008 i 2012 – łącznie zameldowały się i wymeldowały odpowiednio 2 253 i 2 252 osoby.

Tabela 2. Ruch migracyjny w gminach powiatu radomszczańskiego w latach 2008 – 2012*

Jednostka terytorialna	zameldowania ogółem					wymeldowania ogółem				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Powiat radomszczański	1020	1054	965	1027	1037	1233	1111	1211	1170	1215
Radomsko	316	358	248	325	402	474	386	495	467	444
Dobryczyce	55	67	61	81	57	46	50	44	31	72
Gidle	64	60	31	55	47	77	71	52	57	61
Gomunice	85	61	84	71	90	72	60	59	70	70

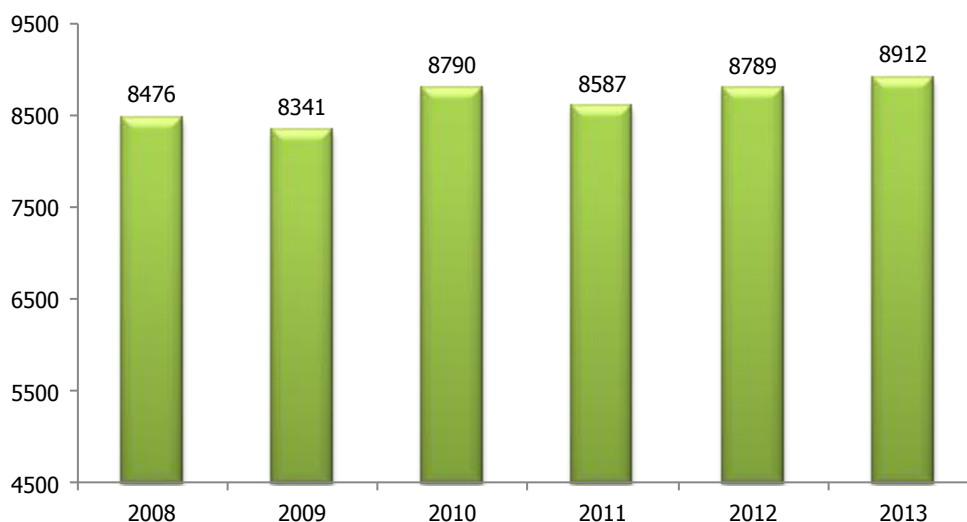
Kamieńsk	73	79	95	83	52	84	57	100	62	57
Kobiele Wielkie	43	39	41	57	33	42	35	38	33	32
Kodrąb	49	33	51	39	30	28	45	45	57	77
Lgota Wielka	38	35	56	32	46	43	33	52	47	34
Ładzice	52	56	63	63	60	42	34	65	51	43
Masłowice	38	42	30	21	45	32	50	42	43	46
Przedbórz	50	64	64	67	40	83	95	73	87	81
Radomsko	61	68	71	63	70	70	76	58	61	114
Wielgomłynny	30	42	25	33	31	53	66	31	57	54
Żytno	66	50	45	37	34	87	53	57	47	30

*Według stanu z ostatniego dnia miesiąca, kończącego wskazany okres.
Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

Przedsiębiorczość

Na koniec 2013 roku w rejestrze REGON powiatu radomszczańskiego zarejestrowanych było 8 912 podmiotów gospodarczych, z czego 96,3% podmiotów należało do sektora prywatnego. Na przestrzeni lat 2008 – 2009 liczba jednostek gospodarczych w powiecie malała (spadek o 1,6%). Tendencja spadkowa ustąpiła w 2010 roku (wzrost o 5,4%), jednak pojawiła się ponownie w roku 2011. W latach 2012 i 2013 nastąpił ponowny wzrost liczby podmiotów gospodarczych i wynosił odpowiednio 2,4 i 1,4%. Szczegółowe dane ilustruje rysunek nr 3.

Rysunek 3. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie na przestrzeni ostatnich 6 lat

*Według stanu z ostatniego dnia czerwca, kończącego wskazany okres.
Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

Rysunek 4. Rozkład podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach powiatu

Według stanu z 31.XII.2013 r.
Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>
Opracowanie własne

Rozkład liczby podmiotów zarejestrowanych w powiecie jest zróżnicowany w obrębie poszczególnych gmin. **Miasto Radomsko wyróżnia się największą liczbą podmiotów gospodarczych (4 661 j. gospodarcze) jak również największą koncentracją jednostek gospodarczych na km² powierzchni (91 j. gosp./km²).** W pozostałych gminach najwięcej podmiotów funkcjonuje w gminie Przedbórz, gdzie zarejestrowanych jest 580 j. gospodarczych (3 j. gosp./km²), w gminie Radomsko (456 podmiotów; 5 j. gosp./km²), oraz w gminie Gidle, gdzie działają 423 podmioty (4 j. gosp./km²). W pozostałych gminach liczba podmiotów gospodarczych nie przekracza 339 (Dobryczyce; 7 j. gosp./km²) i wynosi: Kobiele Wielkie (323; 3 j. gosp./km²), Ładzice (321; 4 j. gosp./km²), Kamieńsk (314; 3 j. gosp./km²), Gomunice (310; 5 j. gosp./km²), Lgota Wielka (288; 5 j. gosp./km²), Kodrąb (266; 3 j. gosp./km²), Wielgomłyny (233; 2 j. gosp./km²), Żytno (217; 1 j. gosp./km²) i Masłowice (181; 2 j. gosp./km²). Dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych w powiecie radomszczańskim w podziale według gmin ilustruje rysunek nr 4.

Głównym obszarem działalności podmiotów gospodarczych w powiecie radomszczańskim jest handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych (sekcja G). Ten rodzaj działalności prowadzi około 31,2% podmiotów w powiecie.

Około 17,1% firm działa w przetwórstwie przemysłowym (sekcja C), a 10,4% powiatowych firm zajmuje się budownictwem (sekcja F). Dodatkowo, co najmniej 5% przedsiębiorstw zajmuje się działalnością w obszarze połączonych sekcji S i T (pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; 6,1%), działalnością profesjonalną, naukową i techniczną – sekcja M (5,7%), oraz transportem i gospodarką magazynową – sekcja H (5,6%) W pozostałych sekcjach funkcjonuje mniej niż 5,0% podmiotów.

W powiecie radomszczańskim w ciągu ostatniego roku doszło do spadku liczby przedsiębiorstw w 5 głównych obszarach działalności. Największy spadek nastąpił w sekcjach G – handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych (10 podmiotów), P – edukacja (7 podmiotów), K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa (4 podmioty) i J - informacja i komunikacja (4 podmioty). Największy procentowy spadek odnotowano w sekcji B – górnictwo i wydobywanie (o 5,9% tj. 1 podmiot). Wzrost liczby przedsiębiorstw odnotowano natomiast w 12 głównych obszarach działalności. Liczba podmiotów gospodarczych najbardziej zwiększyła się w sekcji M – działalność profesjonalna naukowa i techniczna (51 podmiotów, tj. 10,8%). Wyraźny wzrost liczby podmiotów nastąpił również w sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (o 22 podmioty, tj. 1,5%), w sekcji Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (18 podmiotów, tj. 5,6%) oraz w budownictwie - sekcja F (14 podmiotów, tj. 1,5%). Należy także zauważyć, że w sekcji E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, w sekcji N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca oraz w sekcji O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, liczba podmiotów nie zmieniła się w ciągu ostatniego roku. Ogółem w powiecie radomszczańskim liczba podmiotów zwiększyła się o 123 tj. 1,4%. Pełne zestawienie zawiera tabela nr 3.

Tabela 3. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według sekcji PKD

Sekcja / Obszar działalności	Struktura		Przyrost	
	podmiotów w powiecie		w skali roku w powiecie	
	N	%	N	%
A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	203	2,3%	6	3,0%
B Górnictwo i wydobywanie	16	0,2%	-1	-5,9%
C Przetwórstwo przemysłowe	1522	17,1%	22	1,5%
D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	20	0,2%	3	17,6%
E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	31	0,3%	0	0,0%
F Budownictwo	926	10,4%	14	1,5%

G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2769	31,1%	-10	-0,4%
H	Transport i gospodarka magazynowa	496	5,6%	8	1,6%
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	201	2,3%	1	0,5%
J	Informacja i komunikacja	142	1,6%	-4	-2,7%
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	201	2,3%	-4	-2,0%
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	189	2,1%	5	2,7%
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	523	5,9%	51	10,8%
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	167	1,9%	0	0,0%
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	135	1,5%	0	0,0%
P	Edukacja	352	3,9%	-7	-1,9%
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	340	3,8%	18	5,6%
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	127	1,4%	1	0,8%
S i T	Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	552	6,2%	20	3,8%
-	Ogółem	8912	100,0%	123	1,4%

Według stanu z 31.XII.2013r.

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

Opracowanie własne

W powiecie radomszczańskim przeważają mikro (do 9 pracowników) i małe przedsiębiorstwa (10 – 49 pracowników). Przedsiębiorstwa zatrudniające 50 – 249 pracowników stanowią 0,7% ogółu zarejestrowanych podmiotów w powiecie. W porównaniu do stanu z 2012 roku w powiecie o 1,6% wzrosła liczba mikro przedsiębiorstw, podczas gdy liczba małych i średnich przedsiębiorstw zmalała (o odpowiednio 2,6% i 5,8%), a ilość dużych przedsiębiorstw pozostała bez zmian. Dane dotyczące liczby zarejestrowanych podmiotów w podziale według klas wielkości ilustruje tabela nr 4.

Tabela 4. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według klas wielkości

Klasa wielkości przedsiębiorstwa		Struktura podmiotów w powiecie		Przyrost w skali roku w powiecie	
		N	%	N	%
Mikro przedsiębiorstwa	0-9 pracowników	8466	95,0%	137	1,6%
Małe przedsiębiorstwa	10-49 pracowników	374	4,2%	-10	-2,6%
Średnie przedsiębiorstwa	50-249 pracowników	65	0,7%	-4	-5,8%
Duże przedsiębiorstwa	250-999 pracowników	7	0,1%	0	0,0%
	1000 i więcej pracowników	0	0,0%	0	0,0%
Ogółem		8912	100,0%	123	1,4%

Według stanu z 31.XII.2013 r.

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

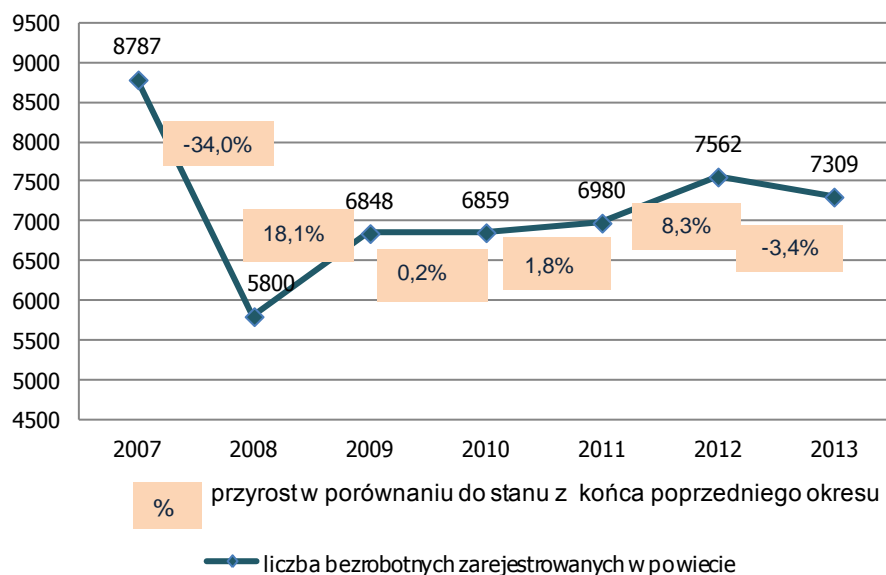
Opracowanie własne

Bezrobocie

Na koniec 2013 roku w powiecie radomszczańskim zarejestrowanych było 7 309 osób bezrobotnych, z czego 53,4% stanowiły kobiety.

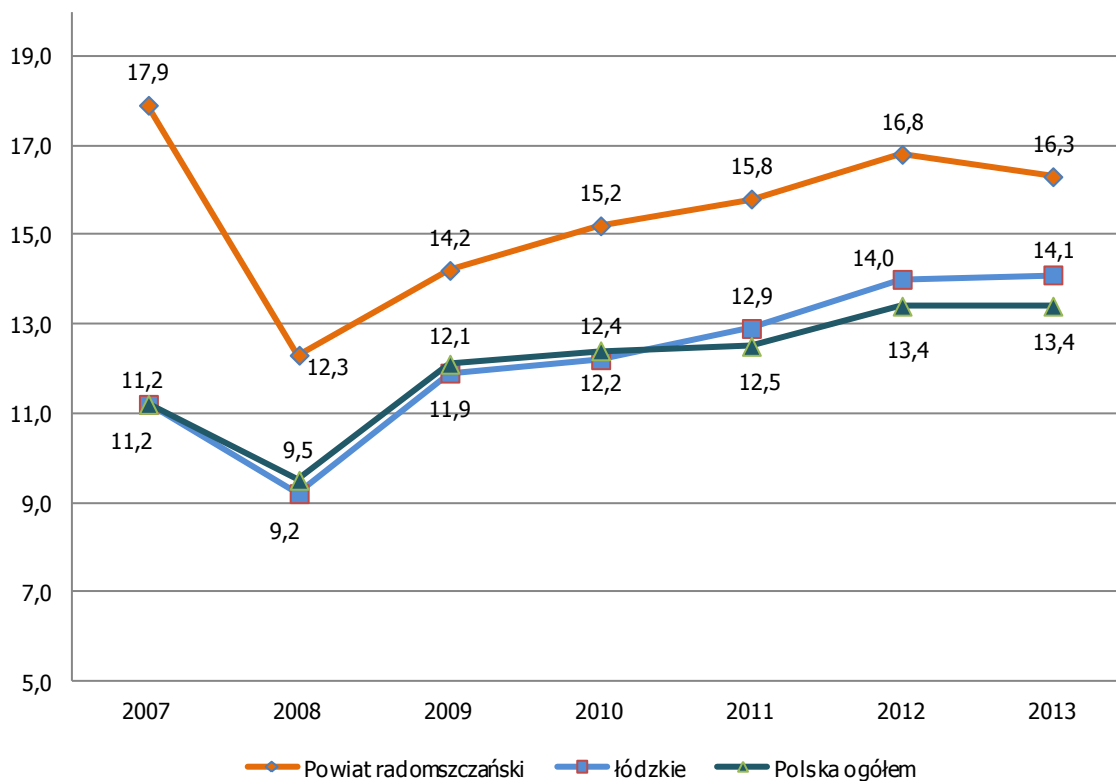
W latach 2007 – 2008 roku nastąpił gwałtowny (34,0%) spadek liczby bezrobotnych. Od 2009 roku pojawiła się tendencja wzrostowa trwająca do końca 2012 roku kiedy to nastąpił spadek (o 3,4%) liczby osób pozostających bez zatrudnienia. Szczegółowe dane prezentuje rysunek nr 5.

Rysunek 5. Bezrobocie w powiecie radomszczańskim

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>
Według stanu z końca każdego roku

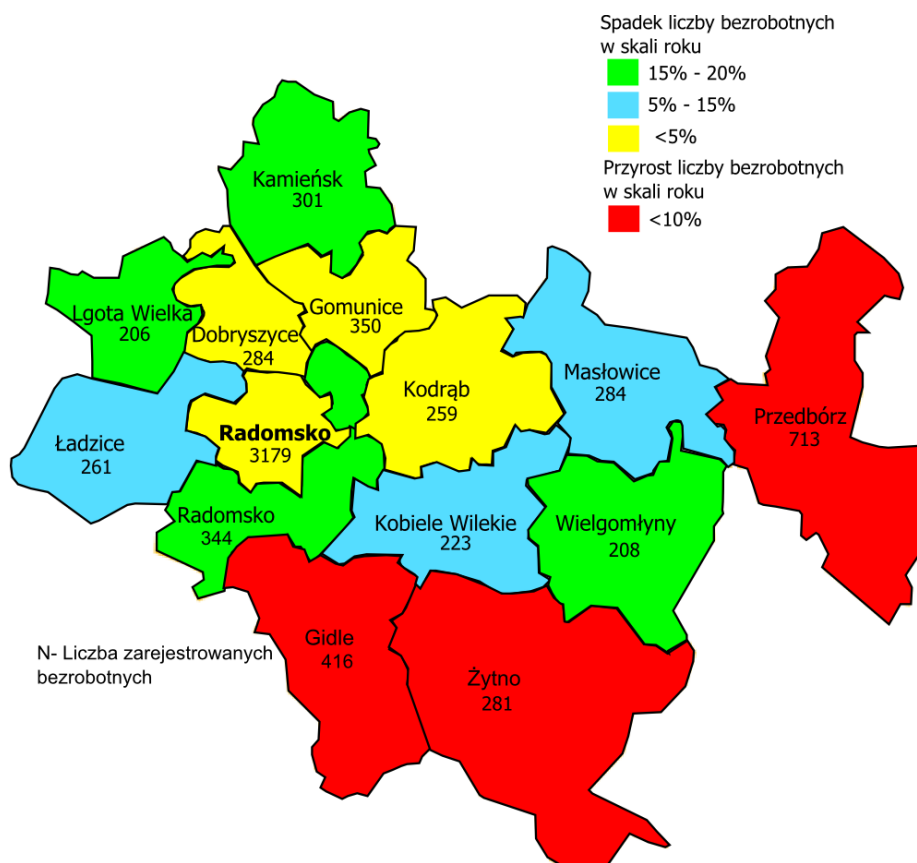
Rysunek 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie radomszczańskim na tle województwa i kraju

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl/>
Według stanu z 31.XII.2013 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie radomszczańskim, wyniosła w 2013 roku 16,3 pkt. proc., podczas gdy poziom bezrobocia w tym samym czasie w województwie i kraju wyniósł odpowiednio 14,1% i 13,4%. Na przestrzeni lat 2007 – 2008 miał miejsce spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu, łącznie o 5,6 pkt. procentowych. Spadek ten stanowił odzwierciedlenie tendencji ogólnowojewódzkiej oraz krajowej. Od końca 2008 roku do końca 2012 roku poziom bezrobocia w powiecie wzrósł o 4,5 pkt. procentowych, w tym samym okresie w województwie łódzkim wzrost wyniósł 4,8 pkt. proc., a w kraju 3,9 pkt. proc. Po 2012 roku zauważalna jest tendencja spadkowa. Poziom stopy bezrobocia rejestrowanego ilustruje rysunek nr 6.

Rysunek 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz zmiana poziomu bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu radomszczańskiego

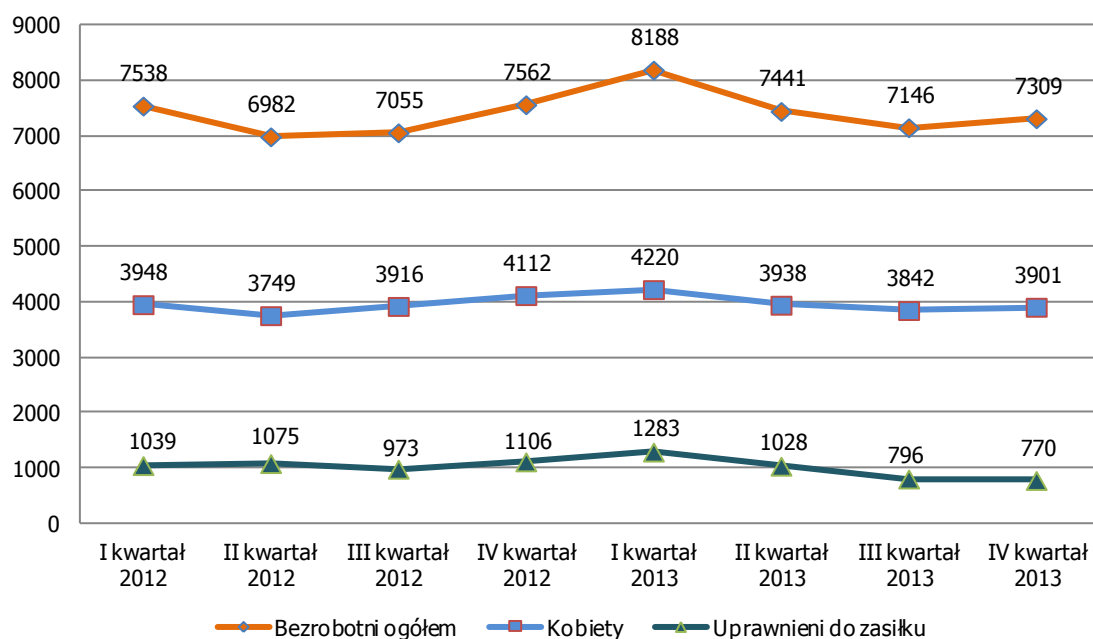
Według stanu z 31.XII.2013 r.
Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku
Opracowanie własne

Wzrost liczby bezrobotnych został odnotowany w trzech gminach: Gidle, Żytno i w Przedbórz. W reszcie powiatu nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniej bezrobotnych w porównaniu z rokiem poprzednim zarejestrowanych było w gminach: Lgota Wielka (19,9%, tj. 41 osób) oraz Wielgomłyny (19,2%, tj. 40 osób). Znaczące spadki zostały odnotowane w gminach: Kamieński (16,3%, tj. 49 osób), Radomsko (15,1%, tj. 52 osoby) i Kobiele Wielkie (11,7%, tj. 26 osób). Do zmniejszenia liczby bezrobotnych doszło również w gminach: Ładzice (8,4%, tj. 22 osób), Masłowice (5,3%, tj. 20 osób), Kodrąb (5,0%, tj. 13 osób), Gomunice (4,3%, tj. 15 osób), miasto Radomsko (1,4%, tj. 46 osób) oraz Dobryszycy (0,4%, tj. 1 osoba). Ogółem w powiecie radomszczańskim liczba bezrobotnych w omawianym okresie spadła o 253 osoby. Powyższe dane zostały przedstawione na rysunku nr 7.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie powiatu zmalała pomiędzy I a II kwartałem 2012 r. (spadek o 556 osób). Następnie wzrastała do I kwartału 2013 r. (o 1836 osób), po czym nastąpił kolejny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, który trwał do III kwartału 2013 r. (o 1042 osoby). Po tym okresie odnotowano ponowny wzrost trwający do końca omawianego okresu, kiedy to liczba bezrobotnych osiągnęła pułap 7 309 osób. W tym samym czasie liczba bezrobotnych kobiet wykazywała podobne wahania. Najmniej kobiet zarejestrowanych było na koniec II kwartału

2012 r. – 3 749 (co stanowiło wtedy 53,7% ogólnej liczby bezrobotnych), najwięcej zaś na koniec I kwartału 2013 r. – 4 220 (51,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Liczba osób uprawnionych do zasiłku wzrosła pomiędzy I a II kwartałem 2012 roku kiedy to osiągnęła poziom 1075 osób (15,4% ogółu bezrobotnych), a następnie spadła do 973 osób (tj. 13,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Do końca I kwartału 2013 r. utrzymywała się tendencja wzrostowa liczby uprawnionych do zasiłku, a po tym okresie nastąpił ponowny spadek utrzymujący się do końca omawianego okresu. W IV kwartale 2013 roku liczba uprawnionych do pobierania zasiłku wynosiła 770 osób (tj. 10,5% ogółu bezrobotnych). Powyższe dane przedstawiono na rysunku nr 8.

Rysunek 8. Liczba bezrobotnych ogółem, bezrobotnych kobiet i uprawnionych do zasiłku zarejestrowanych w PUP z terenu powiatu radomszczańskiego

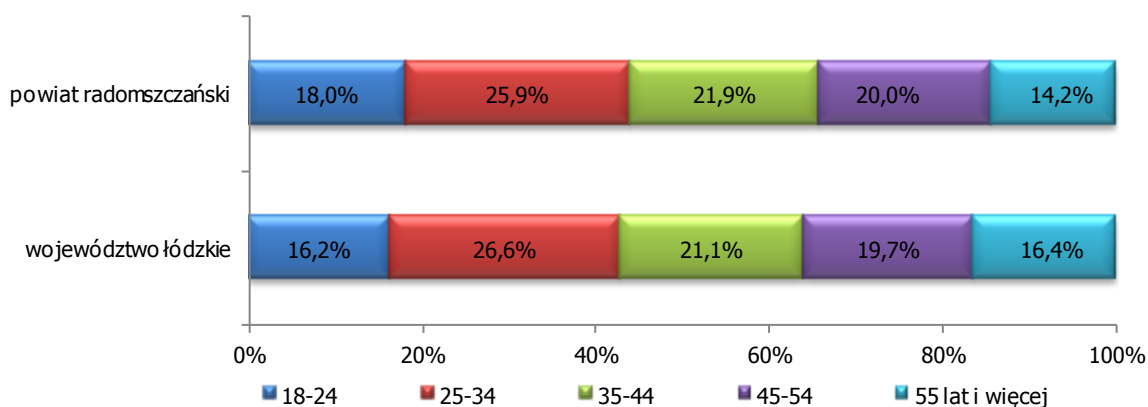

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl/>
Stan z końca wyszczególnionego okresu

Charakterystyka osób bezrobotnych

W porównaniu z całym województwem, powiat radomszczański charakteryzuje się wyższym udziałem wśród bezrobotnych, osób młodych w wieku 18 – 24 lata. Odsetek osób młodych w powiecie wynosi 18,0%, w województwie kształtuje się natomiast na poziomie 16,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Odsetek osób w wieku 25 – 34 lata jest natomiast niższy w powiecie i wynosi 25,9%, podczas gdy w województwie osoby z tej grupy wiekowej stanowią 26,6% ogółu bezrobotnych. W powiecie radomszczańskim 41,9% osób bezrobotnych znajduje się w grupie wiekowej 34 - 54 lat podczas gdy na poziomie województwa udział osób z tej grupy wiekowej kształtuje się na poziomie 40,8% ogółu bezrobotnych. Udział osób z najstarszej grupy wiekowej – 55 i więcej lat – w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych jest większy w województwie (16,4%) niż w powiecie (14,2%). Rozkład wieku bezrobotnych w powiecie oraz w województwie przedstawiono na rysunku nr 9.

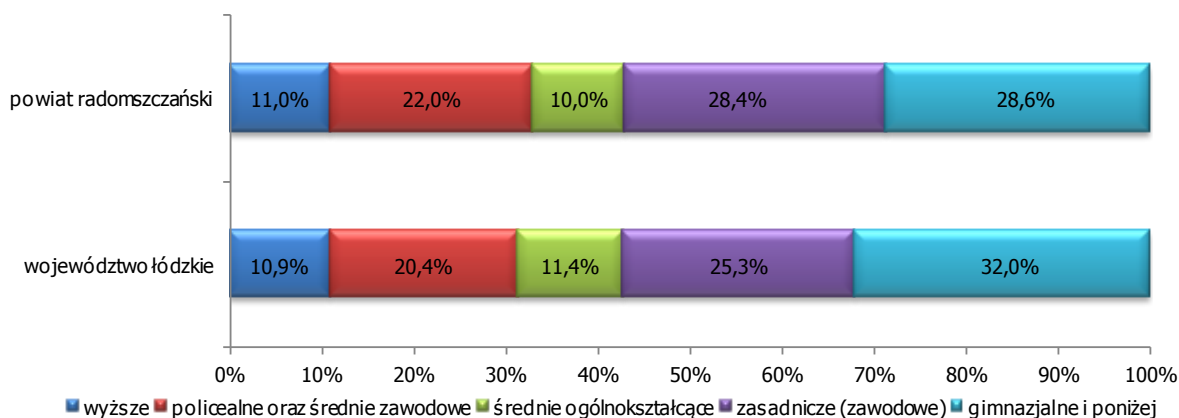
Rysunek 9. Rozkład wieku bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>
Według stanu z 31.XII.2012 r.

W ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie najliczniejszy udział mają osoby o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym – 28,6% ogółu (odsetek w przypadku województwa wynosi 32,0%). Osoby z wykształceniem zasadniczym (zawodowym) mają większy udział ogółu bezrobotnych na terenie powiatu- 28,4%, niż w województwie (25,3%). Nieco mniejszy jest procent osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (22,0% w powiecie i 20,4% w województwie). Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie 11% stanowią osoby z wykształceniem wyższym, a 10% osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (w przypadku województwa odsetki te wynoszą odpowiednio: 10,9% i 11,4%). Dane obrazujące strukturę bezrobotnych w powiecie radomszczańskim oraz w województwie łódzkim w podziale ze względu na wykształcenie ilustruje rysunek nr 10.

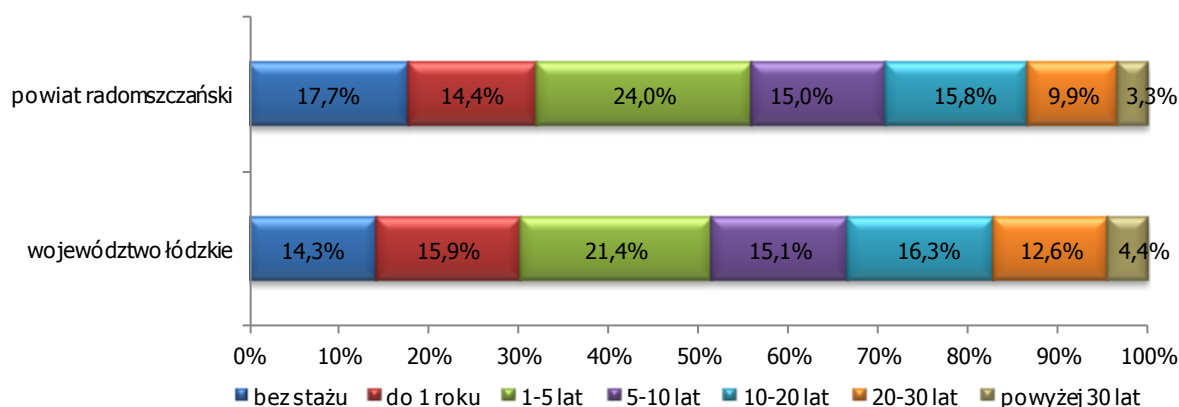
Rysunek 10. Struktura bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie ze względu na wykształcenie

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>
Według stanu z 31.XII.2013 r.

W powiecie radomszczańskim bezrobotni posiadający krótki staż pracy (do 1 roku) lub nieposiadający go w ogóle stanowią 32,1% ogółu zarejestrowanych. Odsetek ten jest wyższy niż w przypadku całego województwa łódzkiego gdzie wynosi on 30,2%. Osoby bezrobotne posiadające staż pracy od 1 do 5 lat stanowią 24,0% ogółu w powiecie (w województwie – 21,4% na wykresie), podczas gdy wśród bezrobotnych odsetek osób ze stażem od 5 do 10 lat wynosi 15,0% w powiecie i 15,1% w województwie. Bezrobotni ze stażem pracy wynoszącym 10 – 30 lat stanowią 25,7% ogółu w powiecie podczas gdy w województwie odsetek ten wynosi 28,9%. Staż pracy przekraczający 30 lat dotyczy 3,3% bezrobotnych w powiecie oraz 4,4% zarejestrowanych bezrobotnych w województwie. Dane szczegółowe ilustruje rysunek nr 11.

Rysunek 11. Staż pracy bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie

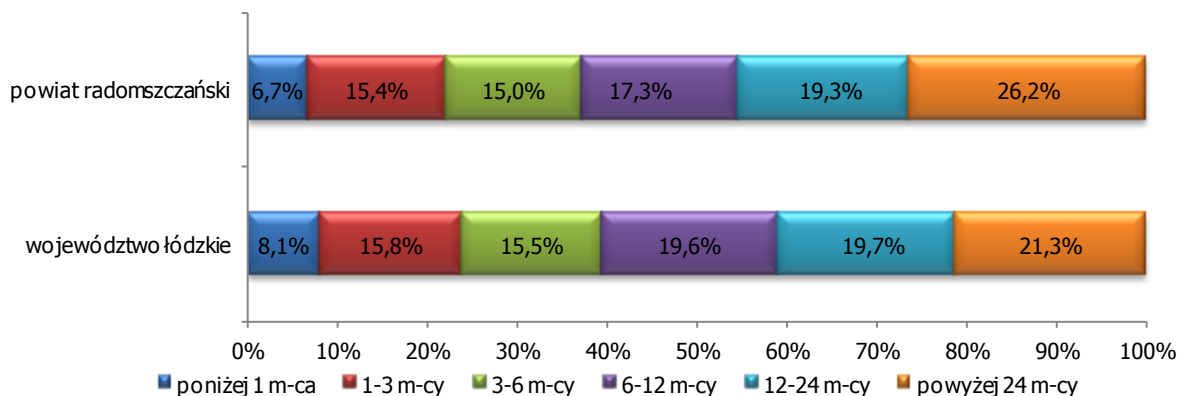

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>
Według stanu z 31.XII.2013r.

Jednym z czynników charakteryzujących kondycję lokalnego rynku pracy jest czas pozostawania przez osoby bezrobotne bez zatrudnienia.

Okolo 37,1% bezrobotnych w powiecie radomszczańskim pozostaje bez zatrudnienia przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy. Dla województwa łódzkiego odsetek ten kształtuje się na poziomie 39,4%. Odsetek pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy jest niższy w powiecie – gdzie wynosi 17,3% niż w województwie (19,6%). W powiecie odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy jest także niższy niż w przypadku województwa i wynosi 19,3% (w województwie 19,7%). Duży procent osób bezrobotnych zarówno w województwie jak i powiecie stanowią osoby pozostające bez pracy przez okres dłuższy niż 24 miesięcy (26,2% w powiecie i 21,3% w województwie). Rozkład danych dotyczących czasu pozostawania bez pracy przez bezrobotnych z terenu powiatu radomszczańskiego oraz województwa łódzkiego ilustruje rysunek nr 12.

Rysunek 12. Czas pozostawania bez pracy bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie łódzkim

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>
Według stanu z 31.XII.2013 r.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób, która ze względu na szczególne uwarunkowania ma znaczne problemy z wyjściem ze stanu bezrobocia. **91,9% spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2013 r. kwalifikuje się do grupy znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.** Wśród nich osoby długotrwale bezrobotne stanowią 64,3%. Nieco mniej, bo 62,1% bezrobotnych w szczególnej sytuacji to osoby bez wykształcenia średniego, a 30,0% należy do grupy osób bez kwalifikacji zawodowych. Około 26,9% osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy ma więcej niż 50 lat, 25,7% nie ma doświadczenia zawodowego, a 19,6% należy do grona osób w wieku do 25 lat. Pozostałe grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy są mniej liczne. Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia stanowią 6,8% ogółu osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, niepełnosprawni 4,5%, osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia 2,5%. Najmniej bo tylko 0,3% osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią osoby, które zakończyły realizację kontraktu socjalnego.

W skali roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tylko w trzech wyszczególnionych powyżej grupach. Procentowo największy, bo 54,5% wzrost odnotowano wśród osób, będących po realizacji kontraktu socjalnego. W gronie bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia przyrost kształtował się na poziomie 7,8%, natomiast wśród osób długotrwale bezrobotnych wynosił on 7,3%. Do największego spadku doszło w grupie osób młodych poniżej 25 roku życia (8,1%, tj. 116 osób) oraz wśród osób bez kwalifikacji zawodowych (6,3%, tj. 136 osób). W pozostałych grupach w skali roku doszło do spadków na poziomie nie większym niż 4,2% (osoby bez wykształcenia średniego). Zestawienie danych dotyczących poszczególnych grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy prezentuje tabela nr 5.

Tabela 5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie radomszczańskim

Kategoria bezrobotnych	Bezrobotni zarejestrowani		Przyrost w skali roku*	
	N	%	N	%
Do 25 roku życia	1319	19,6%	-116	-8,1%
Długotrwale bezrobotni	4317	64,3%	295	7,3%
Powyżej 50 roku życia	1806	26,9%	-34	-1,8%
Bez kwalifikacji zawodowych	2017	30,0%	-136	-6,3%
Bez doświadczenia zawodowego	1725	25,7%	-53	-3,0%
Bez wykształcenia średniego	4169	62,1%	-183	-4,2%
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	457	6,8%	33	7,8%
Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	170	2,5%	-5	-2,9%
Niepełnosprawni	301	4,5%	-9	-2,9%
Po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	17	0,3%	6	54,5%

*W porównaniu do stanu z 31.XII.2012r.

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku

Oferta edukacyjna powiatu radomszczańskiego

W powiecie radomszczańskim funkcjonuje osiem zespołów szkół ponadgimnazjalnych:

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieńsku zrzesza:

- Liceum Ogólnokształcące.**
- Technikum** kształcące w zawodach: technik górnictwa odkrywkowego, technik elektryk i technik mechanik.
- Zasadniczą Szkołę Zawodową** kształcącą w zawodach: elektryk, elektromechanik, górnik odkrywkowej eksploatacji złóż, mechanik-monter maszyn i urządzeń, a także sprzedawcy
- Szkołę policealną** kształcącą w zawodach: technik elektryk i technik górnictw odkrywkowego.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Przedborzu zrzesza:

- Liceum Ogólnokształcące.**
- Technikum Ekonomiczne** kształcące w zawodzie technika ekonomisty.
- Zasadniczą Szkołę Zawodową** kształcącą w zawodzie rolnika.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Radomsku zrzesza:

- III Liceum Ogólnokształcące.**
- Technikum Mechaniczno-Budowlane** kształcące w zawodach: technik mechanik (klasa patronacka), technik pojazdów samochodowych, technik budownictwa, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej oraz technik geodeta.
- Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 4** kształcącą w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik-monter maszyn i urządzeń, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, a także operator obrabiarek skrawających.

Zespół Szkół Elektryczno-Elektronicznych w Radomsku zrzesza:

- Technikum Elektryczno-Elektroniczne** kształcące w zawodach: technik informatyka, technik elektronika, technik teleinformatyka, technik elektryka, technik organizacji reklamy.
- Zasadniczą Szkołę Zawodową** kształcącą w zawodach: monter-elektronik oraz elektryk.

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Tadeusza Kotarbińskiego w Radomsku zrzesza:

- Technikum** kształcące w zawodach: technik ekonomista, technik hotelarstwa, technik cyfrowych procesów graficznych, technik handlowiec, fototechnik oraz technik kelner.
- Zasadniczą Szkołę Zawodową** kształcącą w zawodzie sprzedawcy.

Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Radomsku zrzesza:

- Technikum Drzewne i Ochrony Środowiska im. Mikołaja Kopernika** oferujące naukę w zawodach: technika ochrony środowiska, technika technologii drewna, technika logistyka, technika usług fryzjerskich, technika żywienia i usług gastronomicznych, a także technika technologii żywności.
- Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 3** oferującą naukę w zawodach: stolarza, murarza-tynkarza, tapicera, montera zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (malarz-tapeciarz), sprzedawcy, fryzjera, kaletnika, krawca, kucharza, piekarza, obuwnika, cukiernika, kuśnierza, wędliniarza, kowala, ślusarza, złotnika-jubiler, lakiernika, zegarmistrza, montera sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych (hydraulika), introligatora, mechanika-operatora pojazdów i maszyn rolniczych, kamieniarza, elektromechanika pojazdów samochodowych, elektromechanika, modelarza odlewniczego, blacharza samochodowego, optyka-mechanika, fotografa, zduna, operatora urządzeń przemysłu szklarskiego, kominiarza, operatora maszyn i urządzeń metalurgicznych, drukarza, a także operatora maszyn i urządzeń odlewniczych.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Żytnie zrzesza:

- ☑ **Technikum** oferujące naukę w zawodach: technika żywienia i gospodarstwa domowego, technika organizacji usług gastronomicznych oraz technika turystyki wiejskiej.
- ☑ **Zasadniczą Szkołę Zawodową** oferującą naukę w zawodach: ogrodnika, kucharza małej gastronomii, sprzedawcy, rzeźnika-wędliniarza, piekarza, cukiernika, fryzjera oraz mechanika samochodowego.
- ☑ **Szkołę Policealną** oferującą naukę w zawodach: technika żywienia i gospodarstwa domowego, kelnera, technika rolnika, technika organizacji usług gastronomicznych, technika turystyki wiejskiej, technika administracji, a także technika logistyka.

Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobroszycach zrzesza:

- ☑ **Technikum** oferujące naukę w zawodach: technik architektury krajobrazu, technik agrobiznesu, technik mechanizacji rolnictwa, technik ogrodnik, technik rolnik, technik technologii żywności, technik turystyki wiejskiej, technik weterynarii, technik żywienia i usług gastronomicznych
- ☑ **Zasadniczą Szkołę Zawodową** oferującą naukę w zawodach: kucharz, ogrodnik i mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych.

Ponadto na terenie powiatu funkcjonuje także I Liceum Ogólnokształcące w Radomsku, II Liceum Ogólnokształcące w Radomsku.

Kształcenie ustawiczne

Koncepcja uczenia się przez całe życie (OECD – Paryż 1996) obejmuje rozwój indywidualny i rozwój cech społecznych we wszystkich formach i we wszystkich kontekstach – w systemie formalnym i nieformalnym, tj. w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego, uczelniach i placówkach kształcenia dorosłych oraz w ramach kształcenia incydentalnego, a więc w domu, w pracy i w społeczności. Podkreśla się w niej potrzebę przygotowania i zachęcania wszystkich dzieci do nauki przez całe życie, już od wczesnego wieku. Koncepcja ta ukierunkowuje działania w taki sposób, by zapewnić odpowiednie możliwości wszystkim – osobom dorosłym, pracującym i bezrobotnym, które muszą przekwalifikować się lub podnieść swoje kwalifikacje.² Na kształt edukacji dorosłego człowieka ma wpływ działalność szkół dla dorosłych, środowisko zatrudnienia oraz wszystkie formy podnoszenia kwalifikacji takiej jak: kursy, szkolenia, studia podyplomowe, w tym i działalność Powiatowego Urzędu Pracy, który pomaga przekwalifikować lub podnieść kwalifikacje.

Najwięcej szkoleń grupowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku zostało przeprowadzonych w 2009 roku. Odbłyło się ich wtedy 38, a uczestniczyło w nich 447 osób.

² „Perspektywa uczenia się przez całe życie” MEN, Warszawa, 4 luty 2011 roku.

W następnych latach liczba szkoleń stopniowo malała – w 2010 roku zorganizowano ich 34 (w szkoleniach wzięło udział 368 osób), a w roku 2011 liczba szkoleń wyraźnie spadła (7 szkoleń, w których uczestniczyły 84 osoby). W roku 2012 liczba szkoleń wzrosła – odbyło się ich 14 i uczestniczyło w nich 181 osób. W kolejnym 2013 roku odbyło się 11 szkoleń, w których ogółem uczestniczyły 152 osoby.

W 2008 roku Urząd Pracy zorganizował 77 szkoleń indywidualnych, natomiast rok później zorganizowanych zostało ich mniej, bo 46. W roku 2010 nastąpił nieznaczny wzrost liczby szkoleń indywidualnych – zrealizowano ich 50, natomiast w roku następnym doszło do kolejnego spadku liczby przeprowadzonych szkoleń (41). Do końca 2012r. zrealizowanych zostało 13 szkoleń indywidualnych, w których ogółem wzięło udział 29 osób, a w roku 2013 nastąpił nieznaczny wzrost liczby szkoleń (14 szkoleń z 22 uczestnikami). W tabelach poniżej przedstawiono zestawienie dotyczące szkoleń oraz liczby osób w nich uczestniczących.

Tabela 6. Szkolenia grupowe i indywidualne

Rok	liczba szkoleń grupowych	liczba osób biorących udział w szkoleniach grupowych	liczba szkoleń indywidualnych	liczba osób biorących udział w szkoleniach indywidualnych
2013	11	152	14	22
2012	14	181	13	29
2011	7	84	41	40
2010	34	368	50	50
2009	38	447	46	46
2008	33	447	77	77

Efektywność zatrudnieniowa szkoleń realizowanych przez Urząd Pracy zmieniała się na przestrzeni lat. W 2008 roku 27,1% uczestników szkoleń znalazło zatrudnienie, a w roku 2009 efektywność zatrudnieniowa wzrosła do 30,2%. Przez kolejne dwa lata efektywność zatrudnieniowa spadała, by w 2011 roku osiągnąć 26,6%. W 2012 roku nastąpił znaczący wzrost efektywności zatrudnienia (32,2%), a w roku kończącym omawiany okres zatrudnienie po ukończeniu kursów znalazło 25,9% osób. Powyższe dane przedstawiono w tabeli nr 7.

Tabela 7. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń

Rok	Liczba zatrudnionych po szkoleniu	Liczba osób, które brały udział w szkoleniu	Efektywność zatrudnieniowa szkoleń
2013	45	174	25,9%
2012	67	208	32,2%
2011	33	124	26,6%
2010	120	418	28,7%
2009	149	493	30,2%
2008	142	524	27,1%

Charakterystyka badanych

Badaniem ilościowym objęto między innymi dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych (lub ich przedstawicieli) zlokalizowanych w powiecie radomszczańskim. Przebadano pojedynczych przedstawicieli 12 szkół wymienionych niżej:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieńsku,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Przedborzu,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Radomsku,
- Zespół Szkół Elektryczno-Elektronicznych w Radomsku,
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. Tadeusza Kotarbińskiego w Radomsku,
- Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Radomsku,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Żytnie,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobroszycach,
- Centrum Kształcenia „Edukator” w Radomsku,
- Ośrodek Kształcenia i Biznesu „Sokrates” w Radomsku,
- Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Radomsku,
- Zaoczna Policealna Szkoła Zawodowa „Logos” w Przedborzu.

W badaniu ilościowym uczestniczyło również 400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku. 52,2% wszystkich respondentów stanowili długotrwale bezrobotni, 30,7% - bezrobotni do 30 roku życia, a 22,7% - bezrobotni powyżej 50 roku życia. Przebadano również bezrobotnych rodziców posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (15,0% ogółu badanych), bezrobotnych do 25 roku życia (17,8% ogółu), a także osoby niezaliczające się do żadnej z wymienionych wyżej grup (14,5%). Z uwagi na zaobserwowane w toku analizy rozbieżności w opiniach respondentów kolejne wyniki badania osób bezrobotnych przedstawione zostaną ogółem oraz w rozbiu na: bezrobotnych do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia), bezrobotnych powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych rodziców oraz pozostałych.

Tabela 8. Badani bezrobotni wg przynależności do grup będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Kategoria	N	%
Bezrobotni do 25 roku życia	71	17,8%
Bezrobotni do 30 roku życia	123	30,7%
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	91	22,7%
Długotrwale bezrobotni (powyżej 12 miesięcy)	209	52,2%
Bezrobotni rodzice posiadający na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia	60	15,0%
Nie zaliczam się do żadnej z wyżej wymienionych grup	58	14,5%

52,0% ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety. Przeważały one wśród bezrobotnych rodziców, długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych do 30 roku życia. W pozostałych grupach większość ankietowanych stanowili mężczyźni. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli

Tabela 9. Płeć badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Kobieta	52,1%	56,1%	33,0%	60,3%	78,3%	43,1%	52,0%
Mężczyzna	47,9%	43,9%	67,0%	39,7%	21,7%	56,9%	48,0%

Badanych bezrobotnych scharakteryzowano również pod względem wieku. Statystyczny respondent miał średnio 38 lat. Średnią wieku w poszczególnych grupach osób badanych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Średni wiek badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Średnia wieku	22	24	56	41	33	39	38

Staż pracy to kolejna zmienna charakteryzująca badaną grupę. Najdłuższym stażem pracy charakteryzowali się bezrobotni powyżej 50 roku życia oraz pozostali bezrobotni. Z kolei najkrótszy staż pracy (do 5 lat) dotyczył szczególnie osób do 30 roku życia oraz bezrobotnych rodziców. Omawiane informacje znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 11. Staż pracy badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Poniżej 1 roku	22,5%	19,5%	0,0%	6,7%	1,7%	0,0%	8,0%
Od 1 do 5 lat	28,2%	35,0%	3,3%	20,6%	43,3%	13,8%	21,0%
Od 5 do 10 lat	1,4%	7,3%	7,7%	15,3%	15,0%	34,5%	15,7%
Od 10 do 20 lat	0,0%	2,4%	16,5%	21,0%	20,0%	22,4%	17,8%
Powyżej 20 lat	0,0%	0,0%	71,4%	24,4%	3,3%	27,6%	23,3%
Nie posiadam stażu pracy	47,9%	35,8%	1,1%	12,0%	16,7%	1,7%	14,2%

Badanie pozwoliło również zidentyfikować zawody najdłużej wykonywane przez ankietowanych bezrobotnych. Bezrobotni do 30 roku życia najczęściej wymieniali zawody sprzedawcy, pracownika biurowo-administracyjnego, robotnika budowlanego i stolarza. W przypadku osób po 50 roku życia najczęściej wskazywane zawody to kierowca, mechanik pojazdów samochodowych, murarz, pracownik fizyczny i szwaczka. Największa grupa długotrwale bezrobotnych wymieniła zawody sprzedawcy i stolarza.

Z kolei samotni rodzice najdłużej pracowali zwykle jako sprzedawcy, a rzadziej kucharze i sprzątaczkami. Szczegółowe zestawienie uzyskanych odpowiedzi znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 12. Zawody wykonywane najdłużej przez badanych bezrobotnych*

Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali
Sprzedawca (6) Zakres obowiązków: <i>obsługa kasy fiskalnej, sprzedaż</i>	Sprzedawca (12) Zakres obowiązków: <i>obsługa kasy fiskalnej, obsługa klienta, rozkładanie towaru, sprzedaż</i>	Kierowca (9) Zakres obowiązków: <i>transport i rozładunek</i>	Sprzedawca (21) Zakres obowiązków: <i>obsługa klienta, sprzedaż, obsługa kasy fiskalnej</i>	Sprzedawca (12) Zakres obowiązków: <i>sprzedaż, obsługa klienta, obsługa kasy fiskalnej</i>	Stolarz (7) Zakres obowiązków: <i>obróbka drewna, heblowanie, produkcja mebli</i>
-	Pracownik biurowo-administracyjny (8) Zakres obowiązków: <i>prowadzenie sekretariatu, wystawianie faktur, obsługa interesantów</i>	Mechanik pojazdów samochodowych (5) Zakres obowiązków: <i>naprawa pojazdów</i>	Stolarz (15) Zakres obowiązków: <i>obróbka drewna, montaż mebli, heblowanie, obsługa maszyn, magazynowanie</i>	Kucharz (3) Zakres obowiązków: <i>gotowanie, przygotowywanie pizzy</i>	Sprzedawca (5) Zakres obowiązków: <i>sprzedaż</i>
-	Robotnik budowlany (5) Zakres obowiązków: <i>prace wykończeniowe, pomoc budowlana, prace fizyczne</i>	Murarz (5) Zakres obowiązków: <i>murowanie</i>	Pracownik biurowo-administracyjny (10) Zakres obowiązków: <i>obsługa urządzeń biurowych, odbieranie telefonów, porządkowanie dokumentacji, obsługa interesantów</i>	Sprzątaczką (3) Zakres obowiązków: <i>sprzątanie</i>	Kierowca (4) Zakres obowiązków: <i>transport, obsługa samochodu</i>
-	Stolarz (5) Zakres obowiązków: <i>obsługa maszyn, heblowanie, montaż mebli</i>	Pracownik fizyczny (5) Zakres obowiązków: <i>prace budowlane, pakowanie, montaż</i>	Szwaczka (10) Zakres obowiązków: <i>szycie</i>	-	Magazynier (3) Zakres obowiązków: <i>zarządzanie magazynem, magazynowanie, pakowanie</i>
-	Fryzjer (3) Zakres obowiązków: <i>ścinanie i układanie włosów</i>	Szwaczka (5) Zakres obowiązków: <i>szycie</i>	Sprzątaczką (8) Zakres obowiązków: <i>sprzątanie</i>	-	-
-	Kasjer handlowy (3) Zakres obowiązków: <i>obsługa kasy fiskalnej</i>	Sprzątaczką (4) Zakres obowiązków: <i>sprzątanie</i>	Kierowca (7) Zakres obowiązków: <i>transport i rozładunek</i>	-	-
-	Kucharz (3) Zakres obowiązków: <i>gotowanie, ozdabianie potraw</i>	Sprzedawca (4) Zakres obowiązków: <i>obsługa kasy fiskalnej, sprzedaż</i>	Pracownik fizyczny (7) Zakres obowiązków: <i>sprzątanie, prace budowlane, pakowanie</i>	-	-
-	Operator maszyn (3)	Stolarz (4) Zakres obowiązków: <i>sprzątanie</i>	Kucharz (6) Zakres obowiązków: <i>sprzątanie, prace budowlane, pakowanie</i>	-	-

Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali
	Zakres obowiązków: <i>obsługa maszyn produkcyjnych i budowlanych</i>	ków: <i>montaż mebli, heblowanie, magazynowanie</i>	ków: <i>gotowanie, pomoc kuchenna, rozładunek towaru</i>		
-	-	Ślusarz (4) Zakres obowiązków: <i>obróbka metali, montaż</i>	Fryzjer (5) Zakres obowiązków: <i>mycie głowy, sprzątanie, strzyżenie i układanie fryzur</i>	-	-
-	-	Malarz budowlany (3) Zakres obowiązków: <i>malowanie ścian</i>	Murarz (5) Zakres obowiązków: <i>murowanie, formowanie zaprawy</i>	-	-
-	-	-	Robotnik budowlany (5) Zakres obowiązków: <i>murowanie, pomoc budowlana</i>	-	-
-	-	-	Handlowiec (4) Zakres obowiązków: <i>sprzedaż</i>	-	-
-	-	-	Spawacz (4) Zakres obowiązków: <i>spawanie, spawanie metali</i>	-	-
-	-	-	Ślusarz (4) Zakres obowiązków: <i>obróbka metali, montaż</i>	-	-
-	-	-	Krawiec (3) Zakres obowiązków: <i>szycie, krojenie odzieży, przygotowywanie materiału</i>	-	-
-	-	-	Mechanik pojazdów samochodowych (3) Zakres obowiązków: <i>naprawa pojazdów, obsługa samochodu</i>	-	-
-	-	-	Rolnik (3) Zakres obowiązków: <i>prace rolnicze</i>	-	-
-	-	-	Rzeźnik (3) Zakres obowiązków: <i>ubój</i>	-	-

*Zawody wskazane przez minimum 3 respondentów

W wymienionych wyżej zawodach **ankietowani pracowali głównie na stanowisku pracownika usług osobistych/sprzedawcy (37,0% ogółu) oraz pracownika przy pracach prostych (32,1% ogółu)**. Wyłącznie 15,7% respondentów zajmowało stanowisko specjalisty lub należało do kadry zarządzającej. Szczegółowe informacje zawiera poniższa tabela.

Tabela 13. Ostatnie stanowiska badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Kadra zarządzająca	5,4%	3,8%	2,2%	1,1%	2,0%	7,0%	2,9%
Specjalista	18,9%	13,9%	15,6%	10,9%	4,0%	15,8%	12,8%
Średni personel	2,7%	6,3%	4,4%	4,9%	4,0%	12,3%	6,7%
Pracownik biurowy	5,4%	13,9%	6,7%	8,7%	8,0%	5,3%	8,5%
Pracownik usług osobistych/sprzedawca	37,8%	34,2%	35,6%	40,8%	54,0%	28,1%	37,0%
Pracownik przy pracach prostych	29,7%	27,8%	35,6%	33,7%	28,0%	31,6%	32,1%

Kolejnym kryterium charakteryzującym respondentów był aktualny czas pozostawania bez pracy. **Długotrwałe bezrobocie widoczne jest szczególnie w przypadku bezrobotnych powyżej 50 roku życia (62,6% zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy) oraz bezrobotnych rodziców (51,7% zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy)**. Omawiany odsetek w przypadku osób do 30 roku życia wynosi 30,9%. Szczegółowe informacje przedstawiono również w poniższej tabeli.

Tabela 14. Aktualny czas pozostawania bez pracy badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Do 1 miesiąca	12,7%	14,6%	15,4%	0,0%	5,0%	24,1%	12,0%
1-3 miesięcy	18,3%	13,0%	6,6%	0,0%	8,3%	20,7%	9,8%
3-6 miesięcy	18,3%	16,3%	3,3%	0,0%	6,7%	19,0%	9,3%
6-12 miesięcy	21,1%	17,1%	9,9%	0,0%	16,7%	27,6%	13,8%
12-24 miesięcy	12,7%	12,2%	14,3%	27,8%	16,7%	0,0%	13,3%
Powyżej 24 miesięcy	9,9%	18,7%	48,3%	67,5%	35,0%	0,0%	35,2%
Nie wiem, nie pamiętam	7,0%	8,1%	2,2%	4,8%	11,7%	8,6%	6,7%

Wśród respondentów do 30 roku życia najwięcej osób legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym, zaś w przypadku osób powyżej 50 roku życia, długotrwałe bezrobotnych, bezrobotnych rodziców i pozostałych bezrobotnych – zasadniczym zawodowym i policealnym/średnim zawodowym. Pełne zestawienie danych znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 15. Wykształcenie badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Gimnazjalne lub niższe	15,5%	13,0%	23,1%	20,6%	20,0%	12,1%	17,3%
Zasadnicze zawodowe	18,3%	21,1%	39,5%	36,4%	25,0%	41,4%	32,3%
Policealne/średnie zawodowe	15,5%	18,7%	34,1%	28,2%	25,0%	22,4%	25,8%
Średnie ogólnokształcące	38,0%	23,6%	2,2%	6,7%	18,3%	12,1%	12,8%
Wyższe	12,7%	23,6%	1,1%	8,1%	11,7%	12,0%	12,0%

Bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe, policealne/średnie zawodowe lub wyższe poproszono następnie o wskazanie swoich wyuczonych zawodów. Bezrobotni do 30 roku życia najczęściej wskazywali zawody fryzjera, stolarza i kucharza. Stolarz i kucharz były także zawodami najczęściej wymienianymi przez bezrobotnych rodziców. Z kolei osoby powyżej 50 roku życia najczęściej legitymowały się zawodami monter elektronika, murarza, stolarza i technika mechanika. W przypadku długotrwałe bezrobotnych były to stolarz, krawiec, kucharz i technik ekonomista, a w przypadku pozostałych – murarz. Omawiane dane znajdują się także w poniższej tabeli.

Tabela 16. Wyuczone zawody badanych bezrobotnych*

Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali
Fryzjer (3)	Fryzjer (5)	Monter elektronik (5)	Stolarz (16)	Kucharz (4)	Murarz (3)
-	Stolarz (5)	Murarz (5)	Krawiec (11)	Stolarz (4)	-
-	Kucharz (5)	Stolarz (5)	Kucharz (8)	-	-
-	Pedagog (3)	Technik mechanik (5)	Technik ekonomista (8)	-	-
-	Technik administracji (3)	Krawiec (4)	Sprzedawca (7)	-	-
-	-	Mechanik pojazdów samochodowych (4)	Fryzjer (6)	-	-
-	-	Ślusarz (4)	Monter elektronik (5)	-	-
-	-	Technik ekonomista (3)	Pedagog (5)	-	-
-	-	-	Rolnik (5)	-	-
-	-	-	Mechanik pojazdów samochodowych (4)	-	-
-	-	-	Ogrodnik (4)	-	-
-	-	-	Szwaczka (4)	-	-
-	-	-	Ślusarz (4)	-	-
-	-	-	Technik handlowiec (4)	-	-
-	-	-	Technik mechanik (4)	-	-
-	-	-	Specjalista zarządzania (3)	-	-

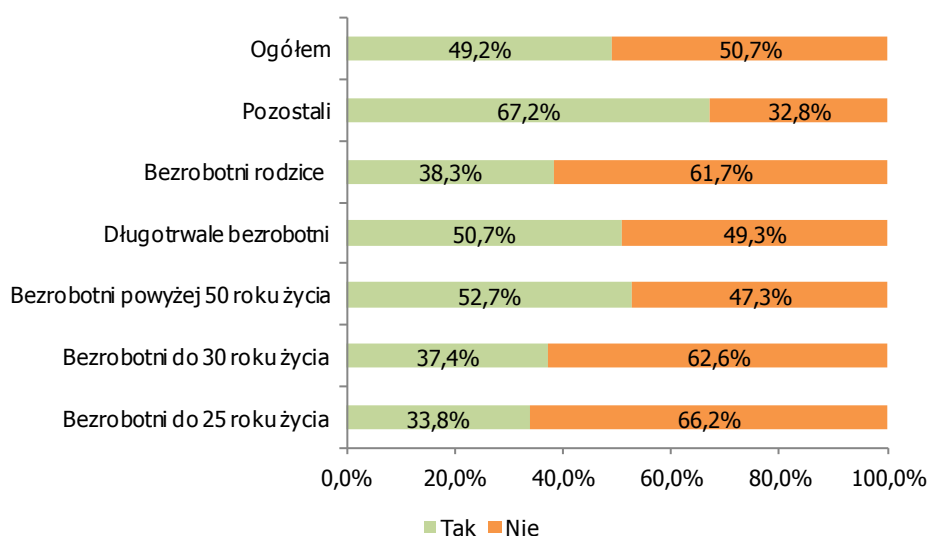
Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali
-	-	-	Murarz (3)	-	-

*Zawody wskazane przez minimum 3 respondentów

Dodatkowe uprawnienia zawodowe (ukończone kursy, szkolenia, specjalizacje zawodowe) posiada 49,2% ogółu badanych, w tym ponad połowa bezrobotnych powyżej 50 roku życia, długotrwale pozostających bez zatrudnienia oraz pozostałych bezrobotnych. Dodatkowe uprawnienia cechują wyłącznie 38,3% bezrobotnych rodziców, 37,4% bezrobotnych do 30 roku życia oraz 33,8% bezrobotnych do 25 roku życia. Do dodatkowych uprawnień zawodowych posiadanych przez największą liczbę bezrobotnych należą:

- Prawo jazdy kategorii B (91 respondentów),
- Obsługa wózków widłowych (35 respondentów),
- Obsługa komputera (18 respondentów),
- Obsługa kasy fiskalnej (16 respondentów),
- Prawo jazdy kategorii C/C+E (12 respondentów),
- Prawo jazdy kategorii A (10 respondentów),
- Prawo jazdy kategorii T (7 respondentów),
- Obsługa księgową (6 respondentów),
- Obsługa koparko-ładowarki (6 respondentów),
- Spawanie (6 respondentów).

Rysunek 13. Badani bezrobotni posiadający dodatkowe uprawnienia zawodowe

Na koniec scharakteryzowano badanych bezrobotnych pod względem miejsca zamieszkania. Mieszkańcy miast przeważali wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych rodziców. Z kolei mieszkańców wsi było więcej w gronie osób do 30 roku życia i długotrwale bezrobotnych. Omawiane dane znajdują się poniżej.

Tabela 17. Miejsce zamieszkania badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Miasto	47,9%	47,2%	60,4%	47,4%	51,7%	50,0%	50,0%
Wieś	52,1%	52,8%	39,6%	52,6%	48,3%	50,0%	50,0%

Ostatnią badaną grupą byli pracodawcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie powiatu radomszczańskiego. 52,3% ankietowanych firm zlokalizowanych jest w mieście Radomsko, 6,6% w Przedborzu, a 5,0% ankietowanych przedsiębiorstw prowadzi działalności na terenie gminy Radomsko. Szczegółowy rozkład próby badawczej z uwzględnieniem lokalizacji znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 18. Lokalizacja badanych przedsiębiorstw

Lokalizacja	Od 1 do 9 pracowników	Od 10 do 49 pracowników	50 i więcej pracowników	Ogółem
Radomsko – miasto	53,7%	53,2%	18,2%	52,3%
Przedbórz	5,8%	4,1%	36,3%	6,6%
Radomsko – gmina	5,8%	2,0%	0,0%	5,0%
Gidle	5,8%	0,0%	0,0%	4,7%
Dobryszycy	3,8%	4,1%	0,0%	3,7%
Kamieńsk	4,2%	2,0%	0,0%	3,7%
Kobiele Wielkie	2,9%	6,1%	9,1%	3,7%
Ładzice	3,8%	4,1%	0,0%	3,7%
Gomunice	4,2%	0,0%	0,0%	3,3%
Lgota Wielka	2,5%	8,2%	0,0%	3,3%
Kodrąb	2,1%	6,1%	9,1%	3,0%
Wielgomłyny	1,7%	6,1%	9,1%	2,7%
Żytno	2,5%	2,0%	0,0%	2,3%
Masłowice	1,2%	2,0%	18,2%	2,0%

86,7% ogółu ankietowanych firm stanowiły przedsiębiorstwa prywatne. W gronie przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników ich odsetek wyniósł 100,0%, zaś w gronie małych firm – 69,4%. W przypadku najmniejszych podmiotów (zatrudniających nie więcej niż 9 osób) firmy prywatne stanowiły 89,6%.

Przedsiębiorstwa scharakteryzowano również z uwzględnieniem kryterium sekcji PKD 2007. Największy odsetek badanych stanowiły firmy działające w branży handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów (43,3%). Minimum 5,0% ogółu stanowiły również firmy z następujących sekcji: pozostała działalność usługowa (11,7%), przetwórstwo przemysłowe (10,7%), budownictwo (6,0%) oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (5,0%). Pełne zestawienie znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 19. Sekcja PKD 2007 badanych przedsiębiorstw

Sekcja PKD 2007	Od 1 do 9 pracowników	Od 10 do 49 pracowników	50 i więcej pracowników	Ogółem
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	46,7%	36,7%	0,0%	43,3%
Pozostała działalność usługowa	11,2%	10,2%	27,3%	11,7%
Przetwórstwo przemysłowe	7,9%	14,3%	54,5%	10,7%
Budownictwo	5,4%	6,1%	18,2%	6,0%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6,3%	0,0%	0,0%	5,0%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5,0%	0,0%	0,0%	4,0%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4,2%	4,1%	0,0%	4,0%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,9%	4,1%	0,0%	3,0%
Edukacja	1,3%	12,3%	0,0%	3,0%
Informacja i komunikacja	3,3%	0,0%	0,0%	2,7%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2,9%	0,0%	0,0%	2,3%
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0,4%	10,2%	0,0%	2,0%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1%	2,0%	0,0%	2,0%
Transport i gospodarka magazynowa	0,4%	0,0%	0,0%	0,3%

Pracodawców poproszono także o wskazanie konkretnego przedmiotu działalności firmy. Największą część ogółu badanych stanowiły przedsiębiorstwa handlowe, usługowe i lokale gastronomiczne.

Tabela 20. Przedmiot działalności badanych przedsiębiorstw*

Przedmiot działalności	Liczba wskazań
Handel – bez podania specjalizacji	104
Usługi – bez podania specjalizacji	39
Lokal gastronomiczny	20
Produkcja – bez podania specjalizacji	11
Handel artykułami spożywczymi	10
Finanse	8
Edukacja	7
Samorząd terytorialny	5
Apteka	4
Handel RTV/AGD	4
Bank	3
Bar/pub	3
Handel artykułami budowlanymi	3
Hurtownia – bez podania specjalizacji	3
Budownictwo – bez podania specjalizacji	3

*Minimum 3 wskazania.

Należy również podkreślić, że 80,0% próby badawczej stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (240 podmiotów), 16,3% - małe firmy (49 podmiotów), a 3,7% - przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej 50

pracowników (11 podmiotów). Kryterium wielkości zatrudnienia posłużyło do przedstawienia wyników badania w odniesieniu do większości zagadnień badawczych dotyczących pracodawców.

Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy

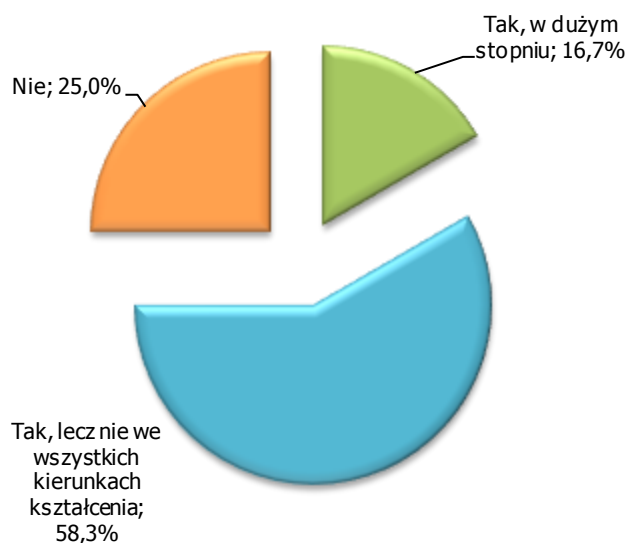
O ocenę sytuacji na lokalnym rynku pracy poproszono przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie powiatu radomszczańskiego. Respondenci w oparciu o własne doświadczenia wskazali nadwyżkowe i deficytowe zawody na lokalnym rynku pracy. Zawodem nadwyżkowym wymienianym przez największą grupę ankietowanych był nauczyciel. Z kolei po stronie zawodów deficytowych najczęściej umieszczano **rzeźników-wędliniarzy, piekarzy, cukierników, spawaczy i szewców**. Pełne zestawienie znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 21. Nadwyżkowe i deficytowe zawody na lokalnym rynku pracy wg przedstawicieli szkół

Zawody nadwyżkowe	Zawody deficytowe
Nauczyciel	Rzeźnik-wędliniarz
Pracownik biurowy	Piekarz
Elektronik	Cukiernik
Kucharz	Spawacz
Mechanik pojazdów samochodowych	Szewc
Elektromechanik	Fryzjer
Ogrodnik	Krawiec
Specjalista do spraw zarządzania	Mechanik pojazdów samochodowych
Specjalista do spraw marketingu	Monter maszyn i urządzeń
-	Operator maszyn do obróbki skrawaniem

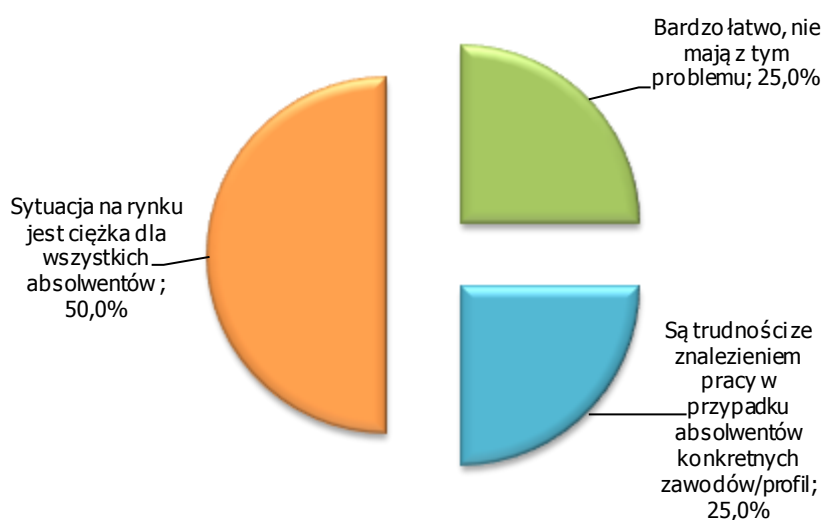
Zdaniem przeważającej części przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych **kwalifikacje absolwentów tych szkół są adekwatne do potrzeb lokalnego rynku pracy, lecz zwykle nie we wszystkich kierunkach kształcenia**, na co wskazało blisko 60,0% respondentów. Ilustracja graficzna uzyskanych odpowiedzi znajduje się na poniższym rysunku.

Rysunek 14. Adekwatność kwalifikacji absolwentów lokalnych szkół ponadgimnazjalnych do potrzeb lokalnego rynku pracy wg przedstawicieli szkół

Wyraźnie bardziej pesymistycznie wyglądają oceny trudności napotykanych przez absolwentów lokalnych szkół ponadgimnazjalnych podczas poszukiwania zatrudnienia. Wyłącznie 25,0% przedstawicieli szkół nie odnotowuje trudności w uzyskaniu zatrudnienia wśród absolwentów, natomiast **50,0% ankietowanych uważa, że trudności w tym zakresie mają wszyscy absolwenci kończący lokalne szkoły**. Szczegółowe dane przedstawiono poniżej.

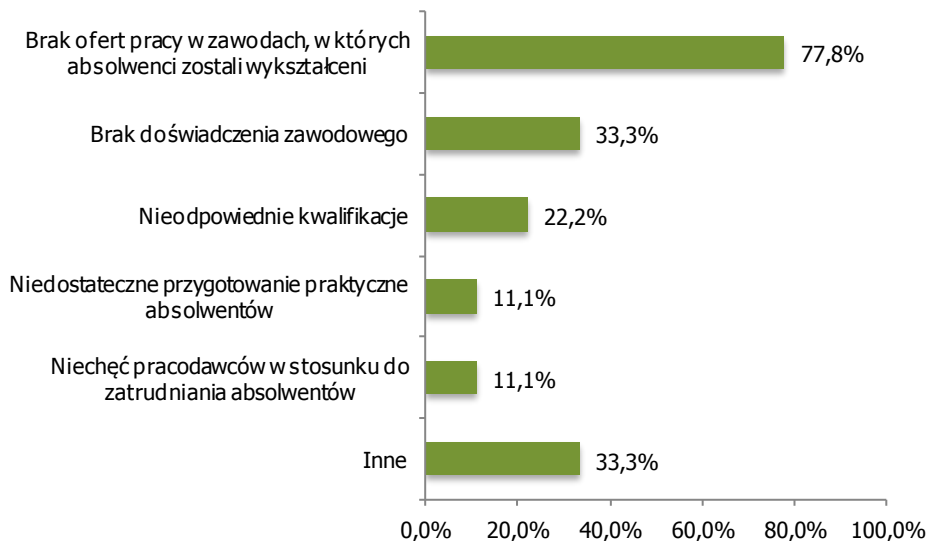
Rysunek 15. Występowanie trudności w uzyskaniu zatrudnienia wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu wg przedstawicieli szkół

Wskazywane przez respondentów trudności wynikają – ich zdaniem – przede wszystkim z **braku ofert pracy w zawodach, w których absolwenci zostali wykształceni**, co pośrednio informuje o niedopasowaniu struktury kształcenia do zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników lub niechęci tych pierwszych do zwiększenia zatrudnienia. Należy odnotować, że wyraźnie mniejsze

odsetki respondentów wskazywały po stronie przyczyn brak doświadczenia zawodowego oraz nieodpowiednie kwalifikacje.

Rysunek 16. Przyczyny trudności absolwentów z uzyskaniem zatrudnienia wg przedstawicieli szkół

Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy

Kolejny blok pytań skierowanych do przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych poświęcony został dostosowaniu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Zdaniem respondentów największą popularnością wśród kandydatów cieszą się następujące profile kształcenia:

- Technik elektryk,
- Technik informatyk,
- Technik ochrony fizycznej osób i mienia,
- Technik rachunkowości,
- Technik administracji.

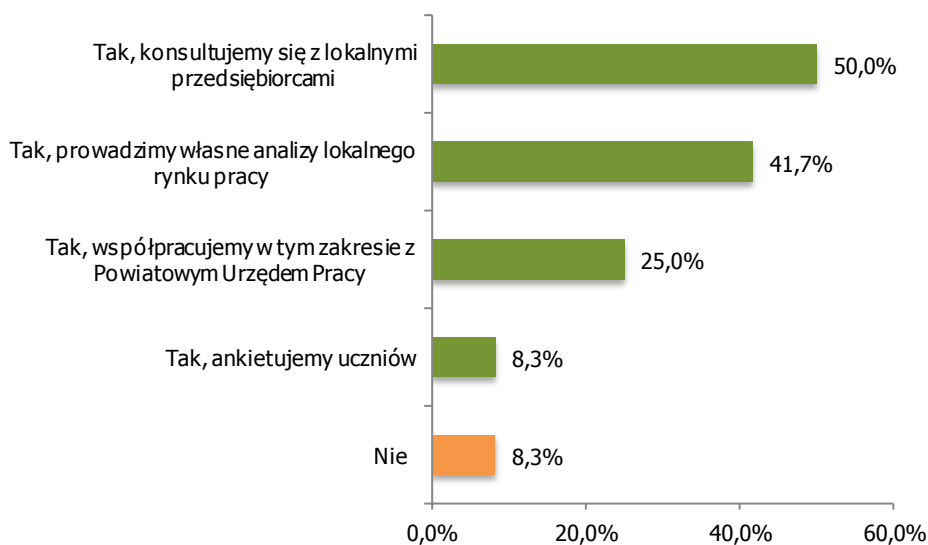
Wyniki badania ilościowego wskazały ponadto, że **75,0% placówek edukacyjnych w powiecie prowadzi statystyki dotyczące losów absolwentów**. Omawiane dane zilustrowano poniżej.

Rysunek 17. Prowadzenie przez szkoły ponadgimnazjalne statystyk losów własnych absolwentów

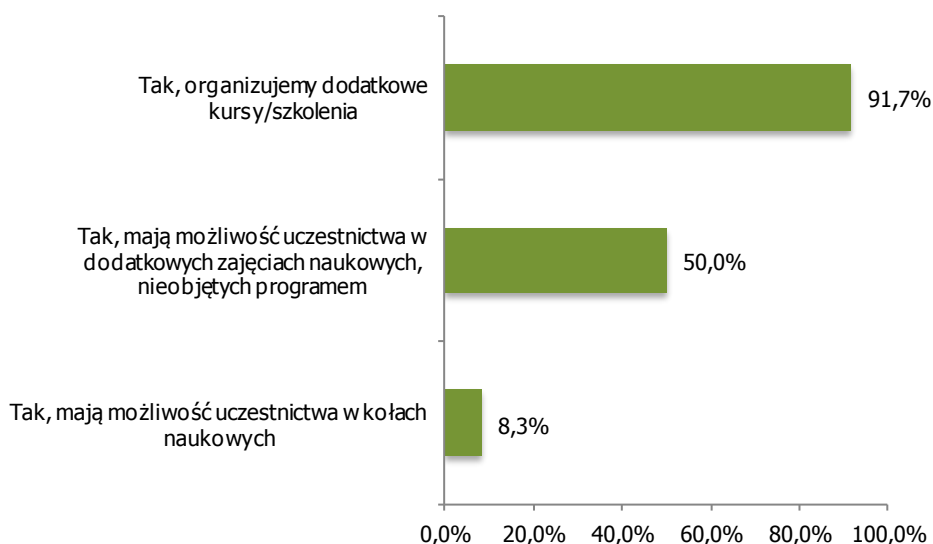
W zdecydowanej większości szkół prowadzone są również działania mające na celu dostosowanie profili kształcenia do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Połowa placówek konsultuje się dlatego z lokalnymi przedsiębiorcami, blisko 42% prowadzi własne analizy lokalnego rynku pracy, a 1/4 ogółu współpracuje w tym wymiarze z Powiatowym Urzędem Pracy. Szczegółowe wyniki znajdują się na poniższym rysunku.

Rysunek 18. Prowadzone w szkołach działania mające na celu dostosowanie profili kształcenia do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy

Badanie pozwoliło również ustalić, że wszystkie ankietowane szkoły ponadgimnazjalne oferują swoim uczniom możliwość poszerzania kompetencji w trakcie nauki. Zdecydowana większość placówek organizuje dla uczniów dodatkowe kursy i szkolenia, a połowa szkół oferuje możliwość uczestnictwa w ponadprogramowych zajęciach naukowych. Dodatkowe kursy i szkolenia dotyczą przede wszystkim następujących obszarów: obsługa kasy fiskalnej, rachunkowość, fryzjerstwo, kosmetyka/wizaż/stylizacja paznokci oraz obsługa wózków widłowych.

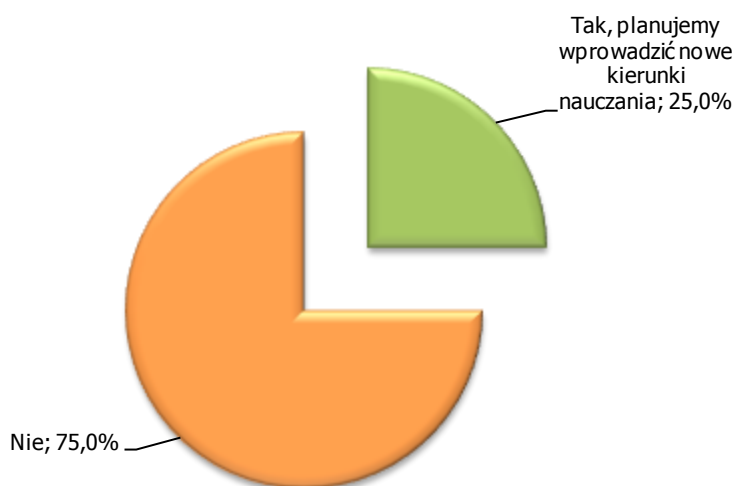
Rysunek 19. Możliwości poszerzania kompetencji przez uczniów w lokalnych szkołach ponadgimnazjalnych

Niewiele szkół planuje zmiany w ofercie edukacyjnej. 25,0% z nich zamierza wprowadzić nowe kierunki nauczania. Ponadto żaden z przedstawicieli nie wskazał jakoby kierowana przez niego placówka zamierzała ograniczyć liczbę kierunków nauczania. Respondenci, których szkoły zamierzają

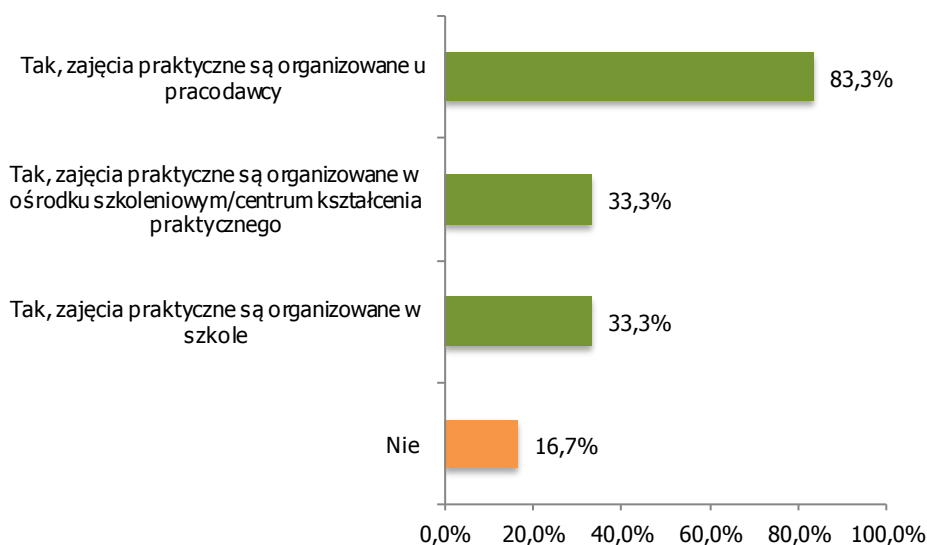
wprowadzić nowe kierunki kształcenia wymienili w tym kontekście zawody technika teleinformatyka oraz technika/montera urządzeń energetyki odnawialnej lub zastąpiły się tajemnicą handlową w obawie przed działaniami konkurencji. Wymienione kierunki zostaną prowadzone ze względu na zainteresowanie potencjalnych uczniów oraz zdiagnozowane zapotrzebowanie. Omawiane dane znajdują się również poniżej.

Rysunek 20. Plany szkół dotyczące zmian w ofercie edukacyjnej

Zdecydowana większość placówek edukacyjnych prowadzi zajęcia praktyczne (np. praktyki zawodowe). Najczęściej są one organizowane u pracodawcy. Tylko 1/3 placówek dodatkowo prowadzi je w ośrodku szkoleniowym/centrum kształcenia praktycznego lub w szkole. Pełne zestawienie uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy rysunek.

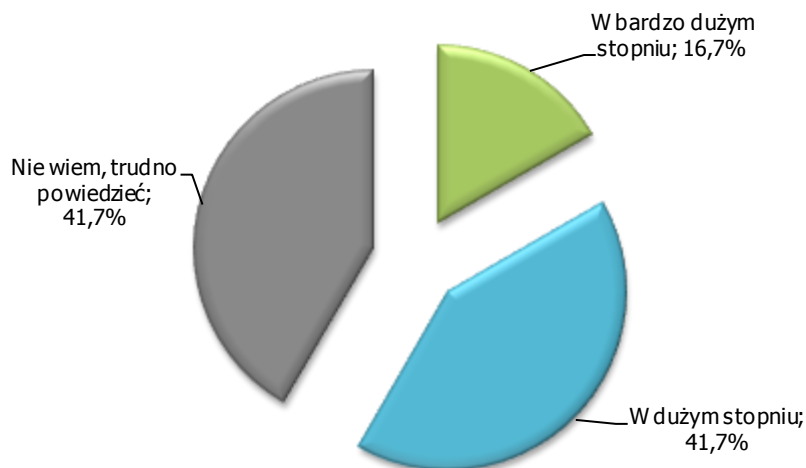
Rysunek 21. Prowadzenie przez ankietowane szkoły zajęć praktycznych

Zdaniem większości ankietowanych zajęcia praktyczne pokrywają się z oczekiwaniami pracodawców, jednak w tym gronie tylko 16,7% respondentów zauważyło bardzo duży stopień zbieżności oczekiwań.

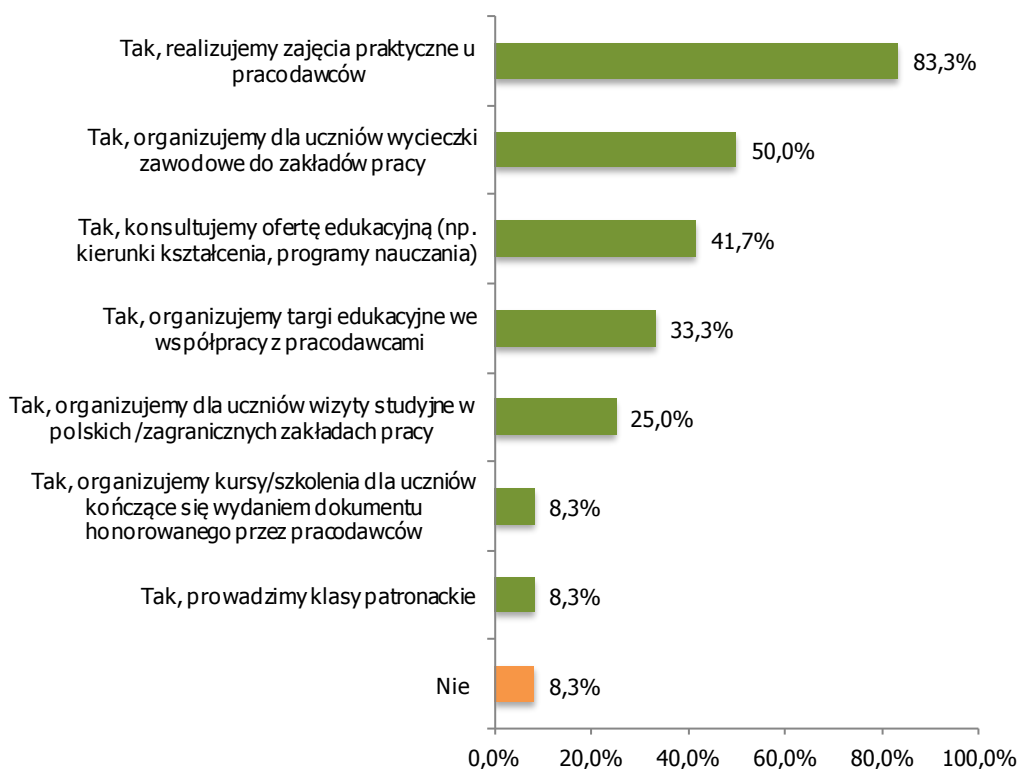
Z drugiej strony zauważyć należy, że **41,7% przedstawicieli szkół nie potrafi ocenić czy zorganizowane przez szkołę zajęcia praktyczne pokrywają się z oczekiwaniami pracodawców.** Omawiane dane zilustrowano niżej.

Rysunek 22. Pokrywanie się zajęć praktycznych z oczekiwaniami pracodawców wg przedstawicieli szkół

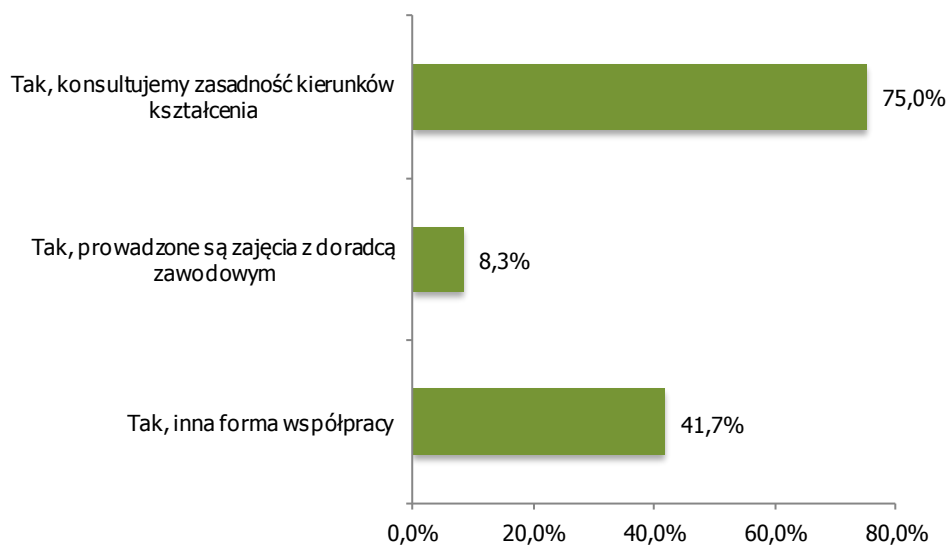
Wyniki badania pozwalają również stwierdzić, że **niemal wszystkie szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane w powiecie prowadzą stałą współpracę z lokalnymi pracodawcami.** Współpraca najczęściej realizowana jest w zakresie organizacji zajęć praktycznych w firmach. Ponadto połowa szkół organizuje dla swoich uczniów wycieczki zawodowe do zakładów pracy, a 1/3 lub więcej placówek prowadzi konsultacje poświęcone ofercie edukacyjnej lub organizuje targi edukacyjne we współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami. **W powiecie niepopularna jest kooperacja w zakresie klas patronackich i organizacji kursów/szkożeń dla uczniów, które zakończone są wydaniem dokumentu honorowanego przez pracodawców.** Pełne zestawienie najczęściej wybieranych odpowiedzi przedstawiono poniżej.

Rysunek 23. Prowadzenie przez szkoły ponadgimnazjalne współpracy z lokalnymi pracodawcami wg przedstawicieli szkół

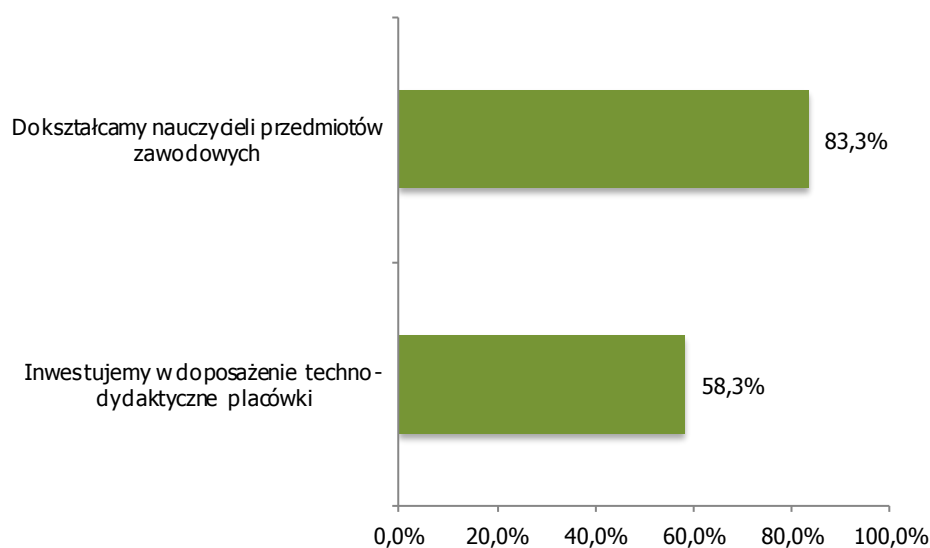
Wszystkie ankietowane szkoły kooperują z Powiatowym Urzędem Pracy w Radomsku, lecz współpraca ta dotyczy zwykle relatywnie niewielu obszarów. 75,0% szkół konsultuje z Urzędem zasadność kierunków kształcenia. Pozostałe placówki we współpracy prowadzą zajęcia z doradcą zawodowym, organizują targi pracy, prowadzą prelekcje, poszukują pracowników lub wysyłają swoich przedstawicieli na szkolenia organizowane przez Urząd. Omawiane dane znajdują się na poniższym rysunku.

Rysunek 24. Prowadzenie przez szkoły ponadgimnazjalne współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy wg przedstawicieli szkół

Współczesna gospodarka zmienia się dynamicznie, stąd jednym z celów placówek edukacyjnych powinno być nadążanie za obserwowanymi zmianami technologicznymi. Radomszczańskie szkoły podejmują w tym celu relatywnie niewiele kroków. **Większość z nich doksztala nauczycieli przedmiotów zawodowych i inwestuje w doposażenie techno-dydaktyczne placówek.** Z drugiej strony w powiecie nie odnotowano modułowych programów kształcenia zawodowego oraz praktyki wprowadzania do programów nauczania elementów innowacji i eksperymentu. Omawiane dane znajdują się na poniższym rysunku.

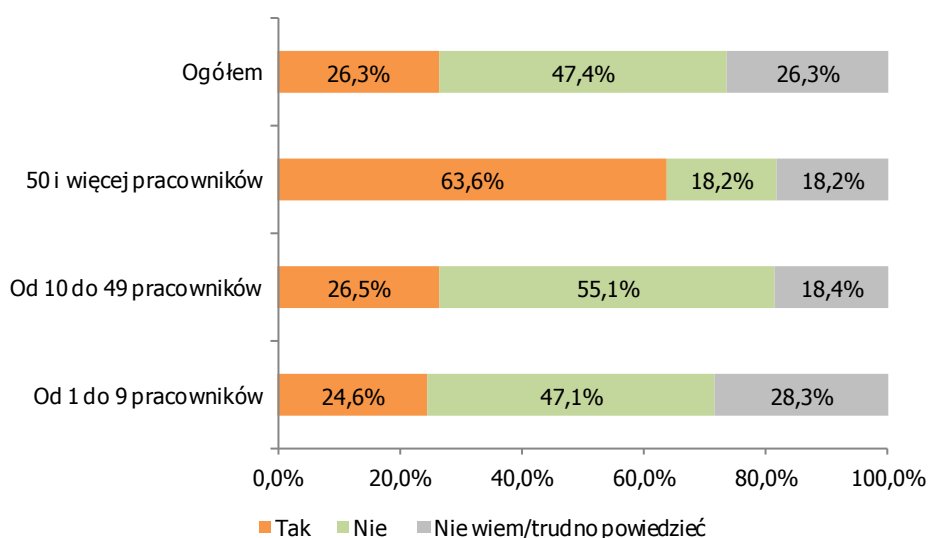
Rysunek 25. Aktywności szkół mające na celu nadążenie za zmianami technologicznymi w gospodarce

Ocena pracowników obecnych na lokalnym rynku pracy

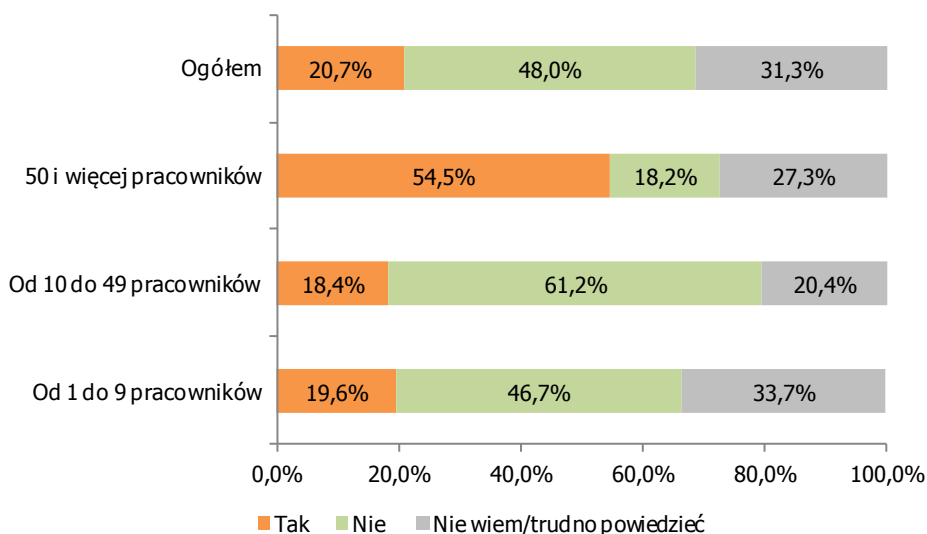
Zdaniem 26,3% badanych pracodawców na lokalnym rynku pracy brakuje osób w określonych zawodach. Należy zauważyć, że braki odczuwa największy odsetek pracodawców zatrudniających 50 i więcej pracowników. Po stronie brakujących zawodów respondenci wymieniali najczęściej: sprzedawców (16 wskazań), spawaczy (13 wskazań), pracowników fizycznych (9 wskazań), stolarzy (8 wskazań), ślusarzy (6 wskazań), robotników budowlanych i fryzjerów (po 5 wskazań), hydraulików i szewców (po 4 wskazania) oraz kasjerów handlowych (3 wskazania).

Rysunek 26. Występowanie braku osób w określonych zawodach wg badanych pracodawców

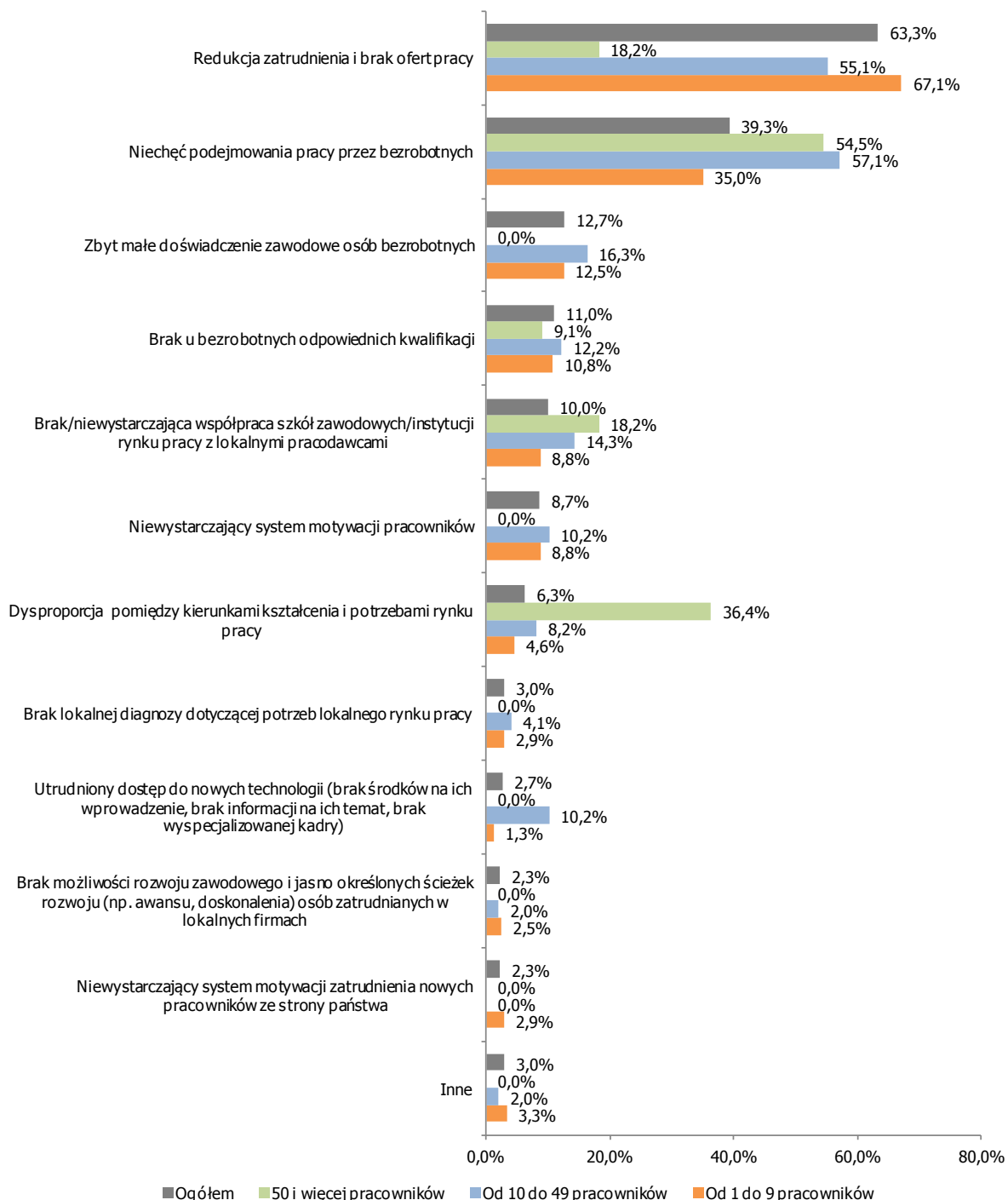
Kwalifikacji kandydatom do pracy na lokalnym rynku pracy brakuje zdaniem 20,7% ogółu pracodawców. Po raz kolejny najbardziej krytycznie do omawianego problemu odnieśli się respondenci stojący na czele firm zatrudniających 50 i więcej pracowników. Pracodawcy wskazujący na braki kwalifikacyjne argumentowali przede wszystkim, że braki te są powiązane z niedostatkami w doświadczeniu lub przygotowaniu zawodowym (30 wskazań), brakuje osób z kwalifikacjami zawodowymi i technicznymi (10 wskazań) oraz kandydatów ze znajomością obsługi kas fiskalnych (3 wskazania) oraz fryzjerstwa i technik sprzedaży (po 2 wskazania).

Rysunek 27. Występowanie braków w kwalifikacjach kandydatów do pracy wg badanych pracodawców

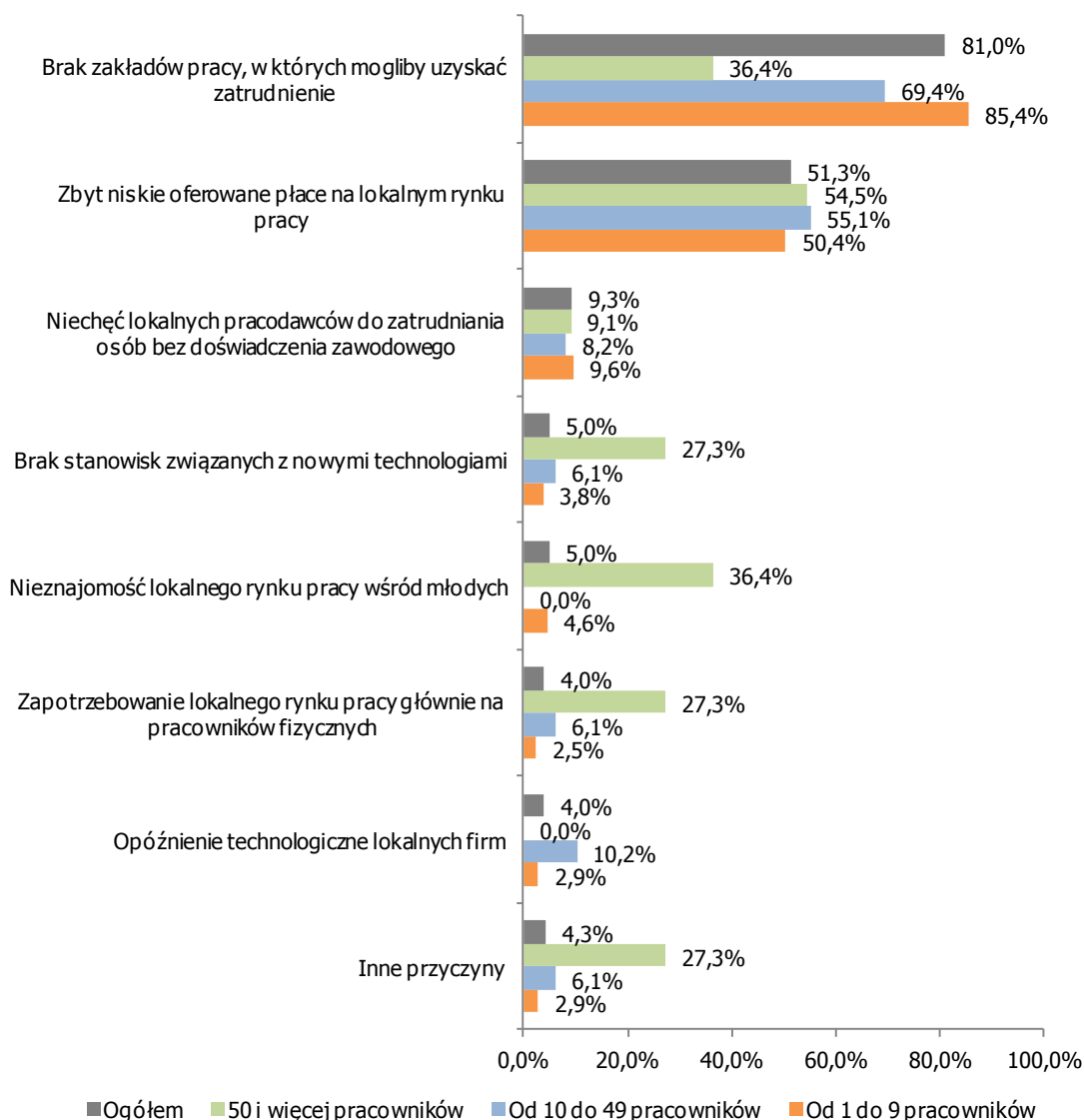
W toku badania pracodawcy wskazali również główne ich zdaniem przyczyny bezrobocia na terenie powiatu radomszczańskiego. Ponad 1/3 badanych po stronie przyczyn wymieniła **redukcję zatrudnienia i brak ofert pracy (63,3%) oraz niechęć podejmowania pracy przez bezrobotnych (39,3%)**. Należy zauważyć, że odpowiedzi przedstawicieli największych pracodawców istotnie różniły się od wskazań pozostałych ankietowanych grup. Za najistotniejsze przyczyny bezrobocia na terenie powiatu uznali oni przede wszystkim wspomnianą niechęć osób bezrobotnych do podejmowania pracy oraz dysproporcję pomiędzy kierunkami kształcenia i potrzebami rynku pracy. Blisko 20,0% ankietowanych z grupy największych pracodawców wskazało również redukcję zatrudnienia i brak ofert pracy, a także niewystarczającą współpracę szkół zawodowych/instytucji rynku pracy z lokalnymi pracodawcami lub brak tejże współpracy. Pełne zestawienie odpowiedzi przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 28. Główne przyczyny bezrobocia na terenie powiatu wg badanych pracodawców

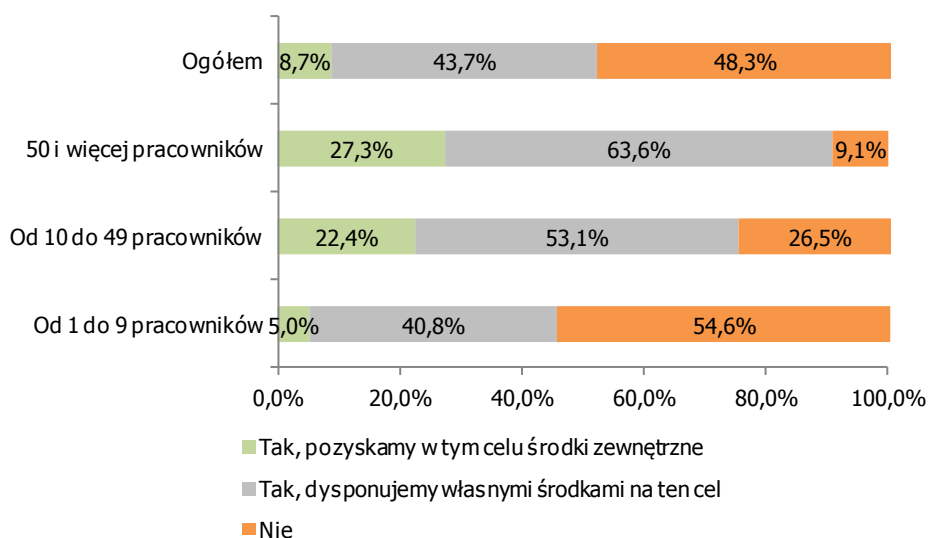
W dalszej części pomiaru zidentyfikowano przyczyny „uciekania” młodych i wykształconych pracowników z lokalnego rynku pracy. **81,0% respondentów wskazało na brak zakładów pracy, w których młodzi i wykształceni mogliby uzyskać zatrudnienie.** Istotną przyczyną wg ogółu pracodawców są również **zbyt niskie oferowane płace** na lokalnym rynku pracy (51,3%). Pełne zestawienie odpowiedzi znajduje się poniżej.

Rysunek 29. Główne przyczyny „uciekania” młodych i wykształconych z lokalnego rynku pracy wg badanych pracodawców

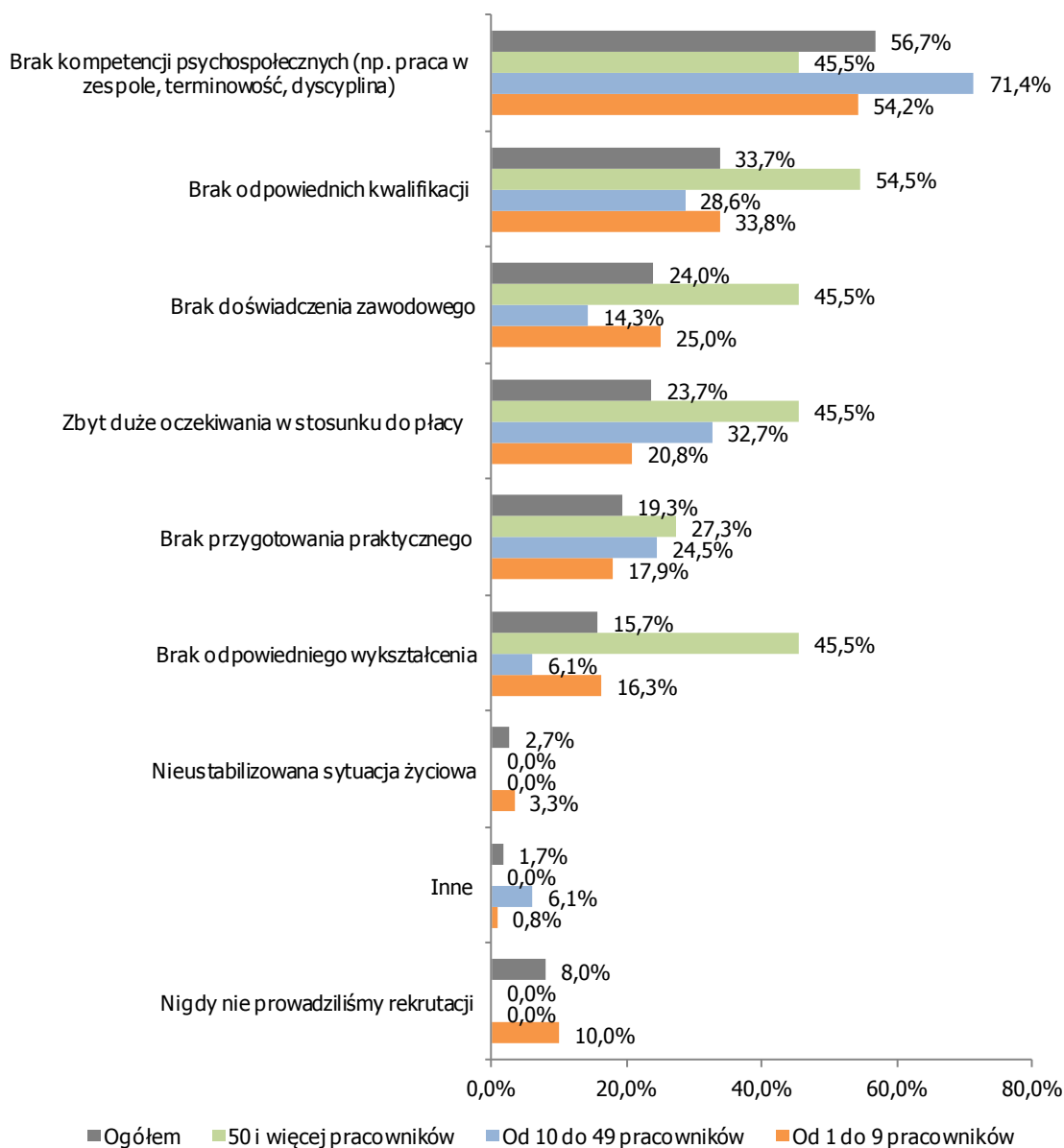
Ponad połowa badanych pracodawców w najbliższej przyszłości planuje wprowadzenie nowych technologii. 8,7% spośród nich pozyska w ten celu środki zewnętrzne, a 43,7% - dysponować będzie własnymi środkami na sfinansowanie inwestycji w nowe technologie. **Odsetek radomszczańskich firm, które wprowadzą nowe technologie uznać należy za relatywnie wysoki.** Omawiane dane zilustrowano na poniższym rysunku. Należy również zauważyć, że pracodawcy wykluczający modernizację technologiczną, nie planują zmian przede wszystkim ze względu na: brak potrzeby (73 wskazania) oraz brak wolnych środków/słabą kondycję finansową (41 wskazań).

Rysunek 30. Obecność planów w zakresie wprowadzenia nowych technologii wśród badanych pracodawców

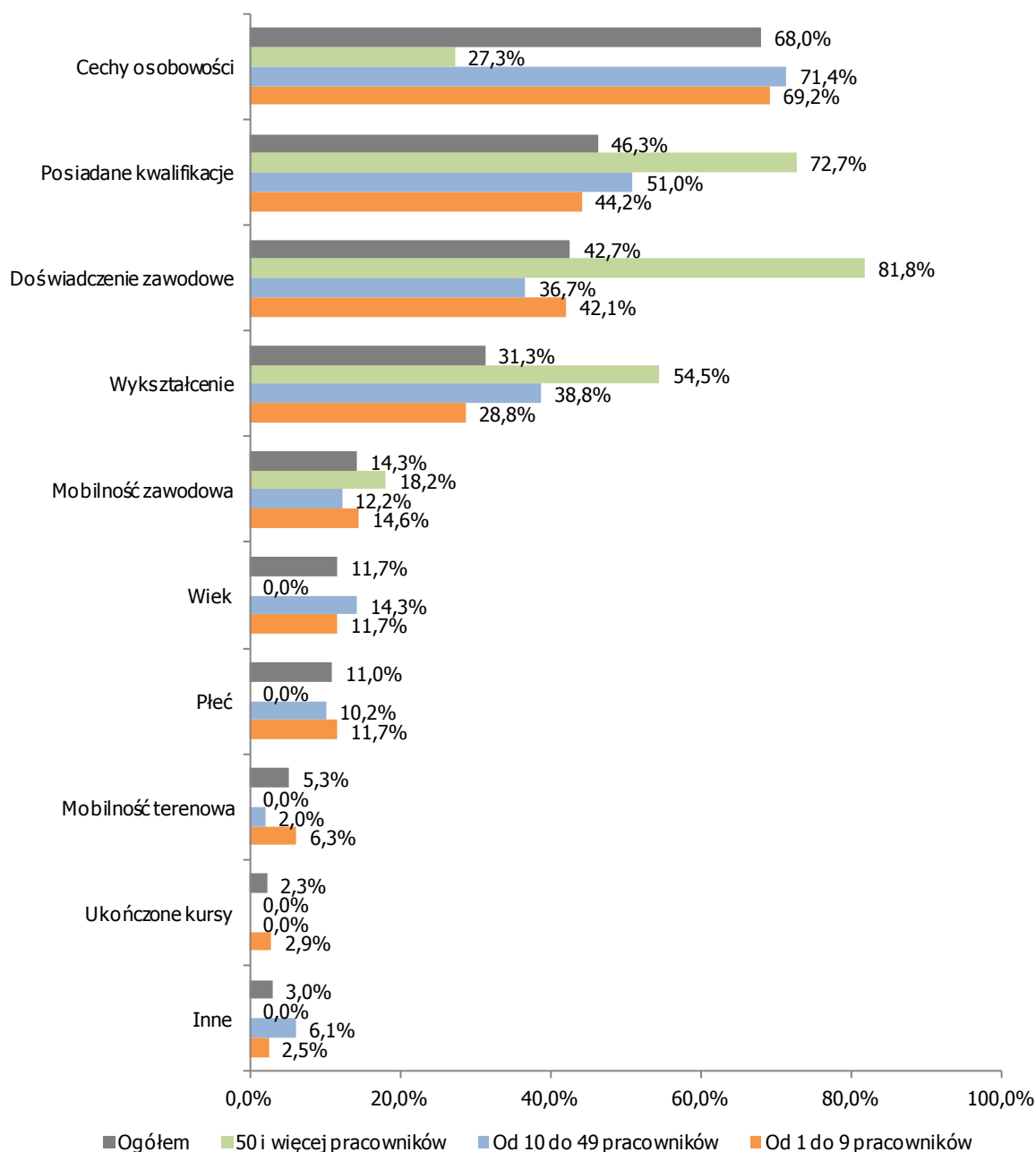
Do najczęstszych przyczyn odrzucania przez pracodawców kandydatów do pracy w procesie rekrutacji należą: **brak kompetencji psychospołecznych, np. praca w zespole, terminowość, dyscyplina** (56,7%), **brak odpowiednich kwalifikacji** (33,7%), **brak doświadczenia zawodowego** (24,0%) oraz **zbyt wysokie oczekiwania w stosunku do płacy** (23,7%). Pozostałe czynniki wskazało mniej niż 20,0% ankietowanych. Wyniki przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 31. Przyczyny odrzucania kandydatów do pracy w procesie rekrutacji wg badanych pracodawców

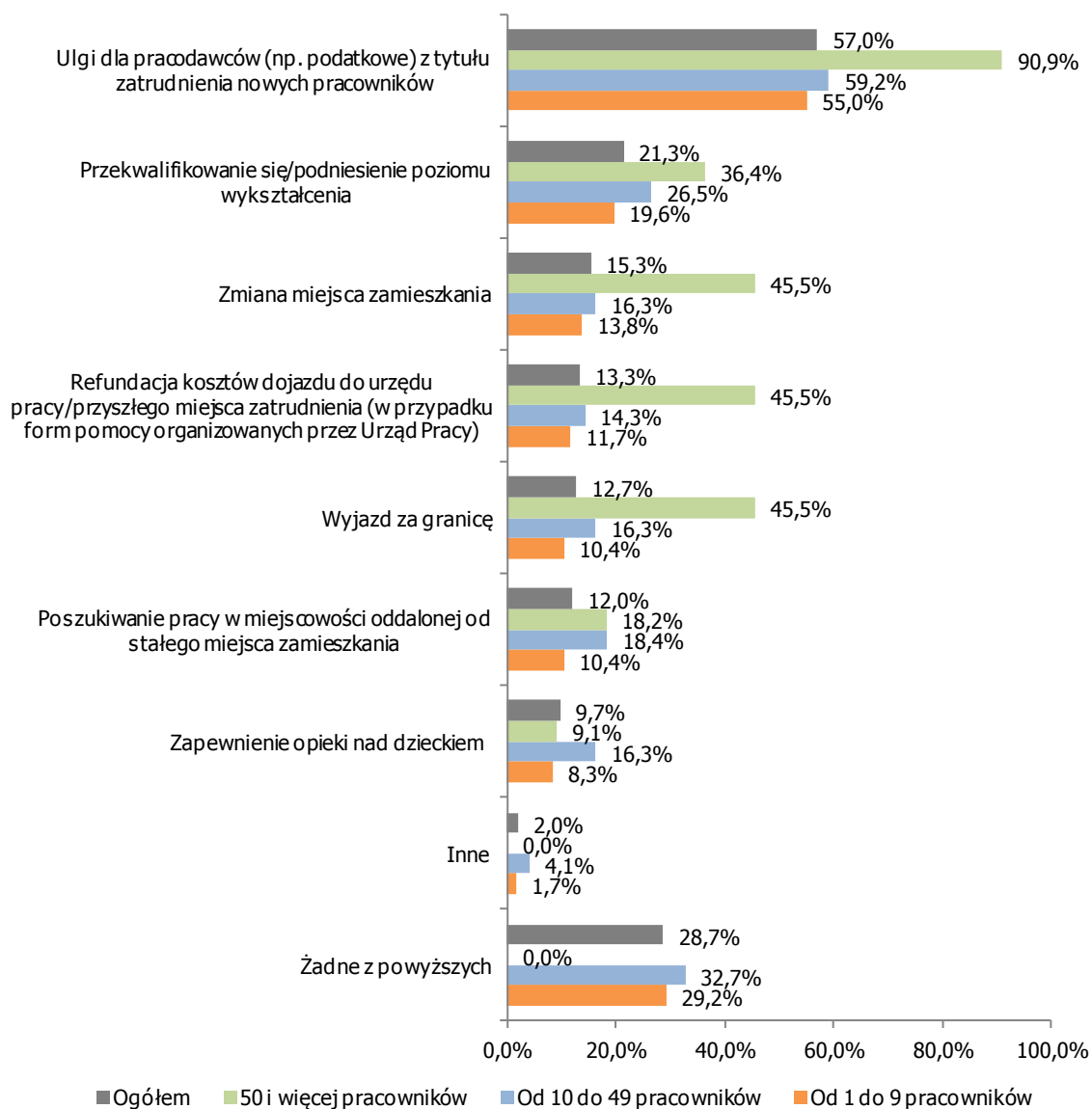
Dla potwierdzenia powyższych odpowiedzi zidentyfikowano również cechy charakteryzujące pracowników, które dla lokalnych pracodawców są najbardziej istotne i decydujące przy wyborze kandydata. **Dla ogółu pracodawców najważniejsze są cechy osobowości (68,0%), posiadane kwalifikacje (46,3%) i doświadczenie zawodowe (42,7%),** co jest spójne z odpowiedziami na poprzednie pytanie. **Mniejszą rolę odgrywa formalne wykształcenie (31,3%).** Najważniejsze wyniki pomiaru przedstawiono na rysunku znajdującym się poniżej.

Rysunek 32. Cechy decydujące przy wyborze kandydatów do pracy wg badanych pracodawców

Pracodawcy w toku badania wskazali również czynniki, które ich zdaniem mogłyby pomóc osobom bezrobotnym w uzyskaniu zatrudnienia. Wymieniono przede wszystkim **ulgi dla pracodawców z tytułu zatrudnienia nowych pracowników (57,0% ogółu)**. Ponad 15,0% ankietowanych wymieniło również przekwalifikowanie się/podniesienie poziomu wykształcenia (21,3%) oraz zmianę miejsca zamieszkania (15,3%). Pełne zestawienie wyników znajduje się poniżej.

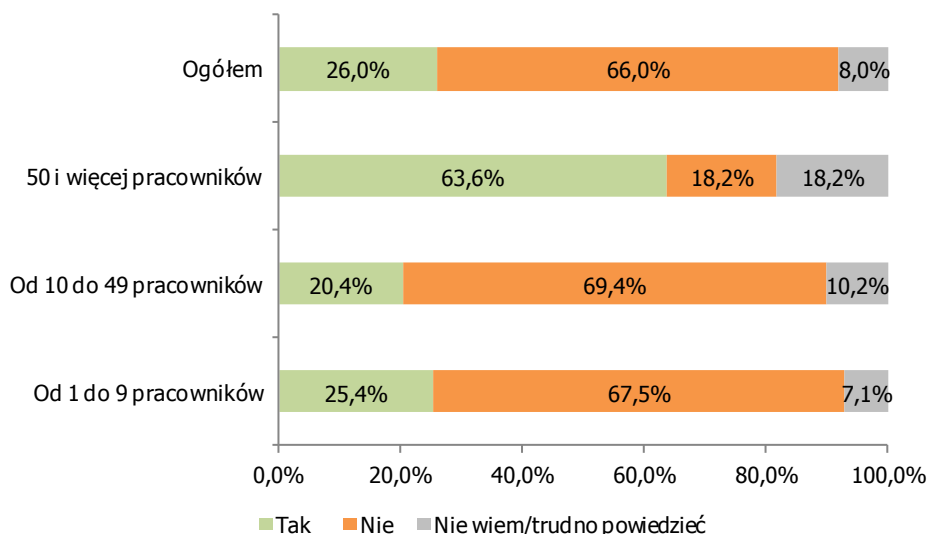
Rysunek 33. Czynniki pomocne osobom bezrobotnym w uzyskaniu zatrudnienia wg badanych pracodawców

Zapotrzebowanie na dodatkowych pracowników

W ciągu najbliższych 12 miesięcy 26,0% ogółu badanych pracodawców zamierza poszukiwać pracowników, należy jednak zauważyć, że w tym gronie znajduje się 63,6% przedsiębiorstw zatrudniających co najmniej 50 osób. Omawiane dane przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 34. Obecność planów zatrudnieniowych wśród badanych pracodawców

Pracodawców, którzy zamierzają poszukiwać pracowników poproszono następnie o wskazanie zawodów, wymaganego wykształcenia i kwalifikacji oraz liczby poszukiwanych osób. Na lokalnym rynku pracy w najbliższym czasie poszukiwani będą przede wszystkim sprzedawcy zaznajomieni z nowoczesnymi metodami sprzedaży, potrafiący obsługiwać kasę fiskalną i systemy stosowane na stacjach paliw. Zapotrzebowanie dotyczyć będzie również m.in.: pracowników produkcyjnych z wykształceniem zawodowym, kasjerów handlowych z wykształceniem średnim zawodowym/średnim, pracowników ochrony fizycznej legitymujących się wykształceniem zawodowym/średnim oraz posiadających licencję, certyfikowanych spawaczy z wykształceniem zawodowym oraz magazynierów potrafiących obsługiwać wózki widłowe i posiadających wykształcenie zawodowe/średnie zawodowe. Zestawienie najważniejszych odpowiedzi przedstawiono poniżej.

Tabela 22. Pracownicy poszukiwani przez badanych pracodawców w ciągu najbliższych 12 miesięcy*

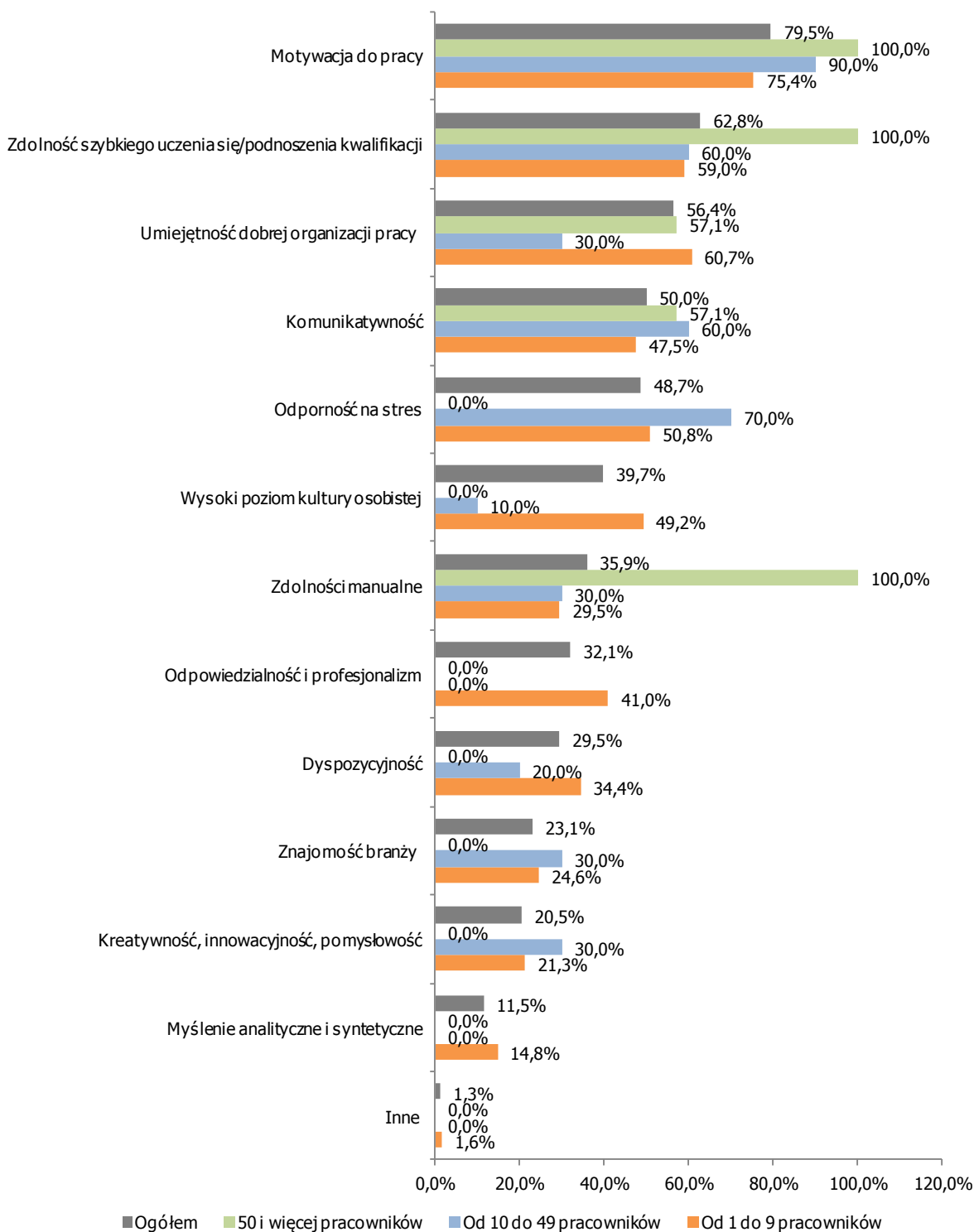
Stanowisko/zawód	Liczba poszukiwanych osób	Wykształcenie	Kwalifikacje
Sprzedawca	56	Podstawowe/zawodowe/średnie zawodowe/średnie	Kurs metod sprzedaży, obsługa fiskalna, znajomość systemów stacji paliw
Pracownik produkcyjny	11	Zawodowe	Bez znaczenia
Kasjer handlowy	8	Średnie zawodowe/średnie	Bez znaczenia
Pracownik ochrony fizycznej	8	Zawodowe /średnie	Licencja

Stanowisko/zawód	Liczba poszukiwanych osób	Wykształcenie	Kwalifikacje
Spawacz	6	Zawodowe	Dyplom/certyfikat
Magazynier	5	Zawodowe/średnie zawodowe	Obsługa wózków widłowych
Kelner	4	Bez znaczenia	Bez znaczenia
Pracownik grupy montażowej	3	Średnie	Bez znaczenia
Inżynier budownictwa	3	Wyższe	Bez znaczenia
Pomoc nauczyciela	3	Wyższe	Dyplom/certyfikat
Sprzątaczką	3	Zawodowe	Bez znaczenia
Asystent	2	Bez znaczenia	Bez znaczenia
Elektryk	2	Średnie zawodowe	Uprawnienia SEP
Kucharz	2	Bez znaczenia	Bez znaczenia
Pracownik obróbki szkła	2	Bez znaczenia	Bez znaczenia
Operator maszyn	2	Zawodowe	Certyfikat
Pilarz	2	Zawodowe	Obsługa piły
Pracownik biurowy	2	Średnie	Bez znaczenia

*Minimum 2 wskazania.

Wśród miękkich umiejętności (cech osobowości) pożądanych u kandydatów do pracy na lokalnym rynku zidentyfikowano w szczególności: **motywację do pracy** (79,5%), **zdolność szybkiego uczenia się/podnoszenia kwalifikacji** (62,8%), **umiejętność dobrej organizacji pracy** (56,4%), **komunikatywność** (50,0%) oraz **odporność na stres** (48,7%). Duże znaczenie dla największych badanych firm mają również **zdolności manualne**. Omawiane dane zilustrowano na poniższym rysunku.

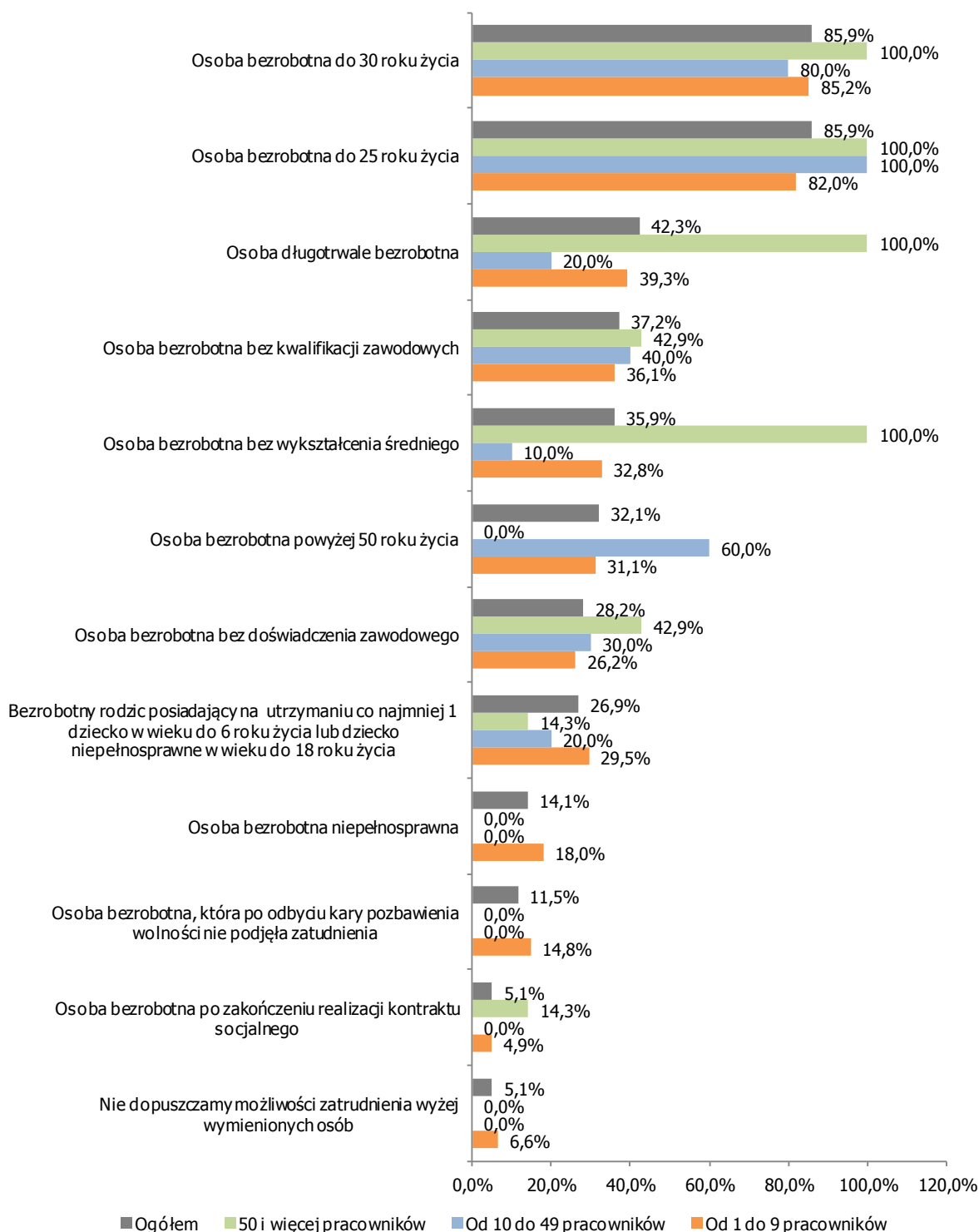
Rysunek 35. Miękkie umiejętności (cechy osobowości), które powinni posiadać kandydaci do pracy wg badanych pracodawców

Pracodawcy, którzy będą poszukiwać pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy dopuszczają możliwość zatrudnienia na oferowanym stanowisku przede wszystkim osoby bezrobotne do 30 lub do 25 roku życia (po 85,9%). Zainteresowaniem mniejszej grupy pracodawców cieszy się możliwość przyjęcia do pracy osoby długotrwale bezrobotnej (42,3%), osoby bez-

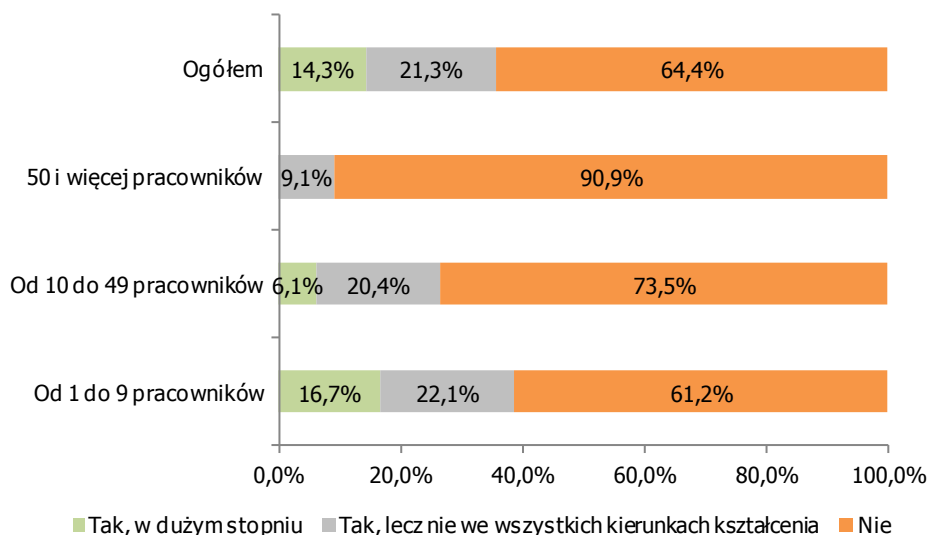
robotnej nieposiadającej kwalifikacji zawodowych (37,2%) lub wykształcenia średniego (35,9%). Niemniej zauważyć trzeba, że **blisko 95,0% pracodawców na poszukiwane stanowisko zatrudniłoby osobę bezrobotną znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Pełne zestawienie odpowiedzi znajduje się poniżej.

Rysunek 36. Skłonność badanych pracodawców do zatrudnienia osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Kolejne dwa pytania poświęcono opiniom pracodawców dotyczącym kwalifikacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu. **64,4% respondentów dostrzega brak dopasowania kwalifikacji absolwentów do potrzeb lokalnego rynku pracy.** Z drugiej strony, o dużym dopasowaniu przekonanych jest wyłącznie 14,3% ankietowanych przedstawicieli firm. Najbardziej pesymistycznie sytuację opisują pracodawcy stojący na czele największych podmiotów.

Rysunek 37. Adekwatność kwalifikacji absolwentów z powiatowych szkół ponadgimnazjalnych w relacji do potrzeb lokalnego rynku pracy wg badanych pracodawców

Wśród kierunków dających największe szanse na uzyskanie zatrudnienia w firmach badanych pracodawców zidentyfikowano następujące: technik handlowiec (47 wskazań), spawacz i stolarz (po 25 wskazań), elektryk (19 wskazań), hydraulik (16 wskazań), kasjer handlowy (14 wskazań). Z drugiej strony badani pracodawcy wykazują niewielkie zainteresowanie zatrudnieniem absolwentów kierunków „humanistycznych”. Najważniejsze wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Kierunki dające większe i mniejsze szanse zatrudnienia w firmach badanych pracodawców*

Kierunki kształcenia dające większe szanse na zatrudnienie	Liczba wskazań	Kierunki kształcenia dające mniejsze szanse na zatrudnienie	Liczba wskazań
Technik handlowiec	47	„Kierunki humanistyczne”	22
Spawacz	25	Fryzjer	11
Stolarz	25	Nauczyciel	7
Elektryk	19	Sprzedawca	7
Hydraulik	16	Administracja	5
Kasjer handlowy	14	Florysta	4
Krawiec	9	„Kierunki zawodowe”	4
Monter	9	Elektryk	3
Murarz	9	Lekarz	3
Piekarz	9	-	-
Farmacja	8	-	-
Technik informatyk	8	-	-

Kierunki kształcenia da- jące większe szanse na zatrudnienie	Liczba wskazań	Kierunki kształcenia da- jące mniejsze szanse na zatrudnienie	Liczba wskazań
Kucharz	7	-	-
Rzeźnik-wędliniarz	7	-	-
„Ścisłe kierunki techniczne”	7	-	-
Mechanik pojazdów samo- chodowych	6	-	-
Szewc	6	-	-
Ślusarz	6	-	-
Barman	5	-	-
„Kierunki budowlane”	5	-	-
Operator maszyn	4	-	-
Opiekun medyczny	4	-	-
Sprzedawca	4	-	-
„Z wykształceniem wyższym”	4	-	-
Fryzjer	3	-	-
Mechanik	3	-	-
Metalurgia	3	-	-
Młynarz	3	-	-

*Minimum 3 wskazania.

Aktywne poszukiwanie zatrudnienia

Bezrobotni rejestrują się w Powiatowym Urzędzie Pracy przede wszystkim z myślą o otrzymaniu ofert pracy (81,3% ogółu). Celami rejestracji dla ponad 1/5 ogółu bezrobotnych były ponadto: uzyskanie świadczeń i ubezpieczenia zdrowotnego (31,7%), dostęp do szkoleń (28,0%) i dostęp do staży (22,3%). Szczegółowe wyniki pomiaru w rozbiciu na poszczególne grupy osób bezrobotnych znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 24. Cel rejestracji w PUP badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Otrzymanie ofert pracy	80,3%	82,9%	74,7%	85,2%	81,7%	84,5%	81,3%
Uzyskanie świadczeń i ubezpieczenia zdrowotnego	36,6%	36,6%	34,1%	26,8%	45,0%	22,4%	31,7%
Dostęp do szkoleń	33,8%	35,8%	12,1%	29,2%	33,3%	25,9%	28,0%
Dostęp do staży	45,1%	38,2%	11,0%	23,0%	23,3%	15,5%	22,3%
Poradnictwo zawodowe	14,1%	10,6%	11,0%	13,4%	20,0%	6,9%	11,3%
Pomoc w założeniu działalności gospodarczej – wsparcie finansowe	7,0%	6,5%	0,0%	2,4%	10,0%	12,1%	6,0%
Pomoc w założeniu działalności gospodarczej – wsparcie doradcze	4,2%	2,4%	0,0%	1,4%	5,0%	5,2%	2,8%
Dofinansowanie studiów podyplomowych	4,2%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	1,3%
Inne	0,0%	0,0%	1,1%	1,9%	1,7%	0,0%	1,3%

Bezrobotnych poproszono również o wskazanie w jaki sposób zwykle poszukują ofert pracy. Wyniki badania wskazują, że **bezrobotni szukają pracy na wiele sposobów**. Z pomocy Powiatowego Urzędu Pracy korzysta zwykle 72,8% ogółu ankietowanych. Internet i prasę wykorzystuje odpowiednio 55,8% i 52,5% respondentów. Z pomocy rodziny/znajomych podczas poszukiwania zatrudnienia korzysta z kolei 50,5% bezrobotnych. Należy zauważyć, że **bezrobotni powyżej 50 roku życia wyraźnie rzadziej korzystają z Internetu, prasy i pozostałych metod niż inni respondenci**. Omawiana grupa polega zwykle przede wszystkim na pomocy Powiatowego Urzędu Pracy. **Zatrudnienia aktualnie nie poszukuje około 9,8% respondentów**. Szczegółowy rozkład odpowiedzi znajduje się poniżej.

Tabela 25. Sposoby poszukiwania pracy przez badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Szukam w Powiatowym Urzędzie Pracy	66,2%	65,9%	72,5%	80,4%	70,0%	74,1%	72,8%
Szukam w Internecie	80,3%	77,2%	24,2%	49,8%	65,0%	69,0%	55,8%
Szukam w prasie	57,7%	57,7%	42,9%	50,7%	55,0%	69,0%	52,5%
Szukam przez znajomych/rodzinę	49,3%	51,2%	44,0%	54,5%	56,7%	51,7%	50,5%
Pozyskuję informacje bezpośrednio od potencjalnych pracodawców	29,6%	33,3%	26,4%	34,0%	36,7%	46,6%	34,0%
Przeglądam ogłoszenia w miejscach publicznych	32,4%	32,5%	20,9%	33,5%	31,7%	32,8%	30,5%
Szukam w prywatnych agencjach pośrednictwa pracy	21,1%	18,7%	19,8%	22,0%	21,7%	13,8%	19,8%
W inny sposób	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%	0,0%	0,0%	1,0%
Aktualnie nie poszukuję pracy	9,9%	7,3%	15,4%	6,2%	11,7%	8,6%	9,8%

Bezrobotni na poszukiwanie pracy poświęcają średnio 8,5 godziny tygodniowo. Ilość godzin przeznaczanych na poszukiwanie zatrudnienia świadczy m.in. o poziomie zaktywizowania wybranych grup. Poszczególne grupy osób bezrobotnych poszukują zatrudnienia średnio przez:

- 11,2 h godzin – pozostali bezrobotni,
- 10,0 godzin tygodniowo – bezrobotni rodzice,
- 8,8 godzin tygodniowo – bezrobotni do 30 roku życia,
- 8,6 godzin tygodniowo – bezrobotni do 25 roku życia,
- 7,5 godzin tygodniowo – długotrwale bezrobotni,
- 6,7 godzin tygodniowo – bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Z kolei bezrobotni, którzy aktualnie nie poszukują pracy (9,8% ogółu badanych – 39 osób) wskazali na przyczyny takiego stanu rzeczy. Najpoważniejszymi przyczynami są chęć uzyskania świadczeń/zasiłku (19 wskazań) oraz niesprzyjająca pracy sytuacja rodzinna/kłopoty rodzinne (13 wskazań). Wskazano również m.in.: niepełnosprawność (9 osób), przygotowywanie się do uruchomienia własnej działalności gospodarczej (6 osób), a także niewiedzę o tym gdzie i jak poszukiwać pracy oraz opiekę nad dzieckiem (po 3 osoby).

W toku badania zidentyfikowano również źródła, z których utrzymują się bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy. **44,3% ogółu badanych pozyskuje pieniądze od krewnych lub znajomych**, 20,0% - posiada dochody z pracy bez jakiegokolwiek umowy, 18,2% - żyje z własnych oszczędności, a 12,5% posiada zasiłek dla bezrobotnych. Zasiłek ten otrzymywany jest średnio od 3,1 miesiący. **Jakichkolwiek dochodów nie posiada obecnie 14,0% respondentów**. Szczegółowe dane w rozbiciu na poszczególne ankietowane grupy przedstawiono niżej.

Tabela 26. Główne źródła utrzymania badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Pieniądze od krewnych lub znajomych	56,3%	49,6%	34,1%	45,9%	61,7%	36,2%	44,3%
Dochody z pracy bez jakiegokolwiek umowy, tzw. „na czarno”	16,9%	15,4%	16,5%	21,5%	18,3%	31,0%	20,0%
Oszczędności własne	21,1%	22,8%	14,3%	15,8%	15,0%	17,2%	18,2%
Zasiłek dla bezrobotnych	8,5%	10,6%	15,4%	6,2%	16,7%	20,7%	12,5%
Dochody z pomocy społecznej	7,0%	7,3%	8,8%	10,5%	21,7%	10,3%	9,5%
Inna renta (socjalna, rodzinna) lub świadczenie ZUS	1,4%	0,8%	4,4%	3,3%	3,3%	1,7%	2,5%
Renta inwalidzka	0,0%	0,0%	6,6%	1,9%	0,0%	0,0%	1,8%
Zasiłek, świadczenie przedemerytalne	0,0%	0,0%	3,3%	1,4%	0,0%	1,7%	1,5%
Renta strukturalna	0,0%	0,0%	1,1%	0,5%	0,0%	1,7%	0,5%
Inne	1,4%	1,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Nie mam żadnych, własnych dochodów	16,9%	17,1%	15,4%	14,4%	13,3%	12,1%	14,0%

Średni łączny dochód netto uzyskiwany z wyżej wymienionych źródeł wynosi w przypadku ogółu bezrobotnych 798 złotych miesięcznie. W poszczególnych grupach kształtuje się on na poziomie:

- 893 złote – bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 806 złotych – bezrobotni do 25 roku życia,
- 800 złotych – pozostali bezrobotni,
- 784 złote – bezrobotni do 30 roku życia,
- 751 złotych – długotrwałe bezrobotni,
- 739 złotych – bezrobotni rodzice.

Gdyby w tym tygodniu bezrobotnym zaoferowano pracę, natychmiast podjęłoby ją około 70,3% ogółu respondentów. Największa gotowość dotyczy pozostałych bezrobotnych oraz bezrobotnych do 30 roku życia. Najmniejsza zaś charakteryzuje bezrobotnych rodziców. Bezrobotni, którzy podjęliby pracę później niż 2 tygodnie od otrzymania oferty (6,5% badanych – 26 osób), argumentowali, że przeszkodami uniemożliwiającymi szybsze podjęcie zatrudnienia są przede wszystkim: opieka nad dzieckiem (7 wskazań) oraz choroba (4 wskazania). Z kolei badani, którzy w ogóle nie zamierzają podjąć pracy (9,0% ogółu – 36 osób) jako przyczyny takiego stanu rzeczy wskazywali najczęściej: chęć założenia działalności gospodarczej (7 wskazań), opiekę nad dzieckiem (5 wskazań), chorobę (4 wskazania), niechęć do podjęcia zatrudnienia oraz otrzymywanie zasiłku (po 3 wskazania).

Tabela 27. Gotowość do podjęcia pracy przez badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Natychmiast	71,8%	74,8%	68,1%	71,3%	45,0%	81,0%	70,3%
Do 2 tygodni od zaoferowania pracy	15,5%	15,4%	15,4%	13,4%	23,3%	10,3%	14,2%
Później	2,8%	4,1%	2,2%	7,2%	21,7%	3,5%	6,5%
W ogóle nie chciał(a)bym /nie mógł(a)bym podjąć pracy	9,9%	5,7%	14,3%	8,1%	10,0%	5,2%	9,0%

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

Ankietowani bezrobotni w kontekście współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy zainteresowani są przede wszystkim uzyskaniem zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy (79,5% ogółu badanych). Popularnością ponad ¼ badanych cieszą się również kursy/szkolenia (39,8% ogółu) oraz staże (26,5% ogółu). Pierwsza z wymienionych form (kursy/szkolenia) są wyraźnie najmniej popularne w gronie bezrobotnych powyżej 50 roku życia, z kolei stażami zdecydowanie najbardziej zainteresowane są osoby do 30 roku życia. Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawiono poniżej.

Tabela 28. Formy wsparcia interesujące badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Uzyskanie zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy	67,6%	75,6%	79,1%	82,8%	73,3%	84,5%	79,5%
Kursy/szkolenia	50,7%	45,5%	19,8%	41,6%	53,3%	43,1%	39,8%
Staże	53,5%	42,3%	12,1%	25,4%	28,3%	20,7%	26,5%
Świadczenia (zasiłki, dodatki aktywizacyjne etc.)	15,5%	13,8%	12,1%	11,0%	23,3%	12,1%	14,0%
Poradnictwo zawodowe	12,7%	9,8%	2,2%	5,7%	6,7%	12,1%	7,0%
Otrzymanie środków na założenie własnej działalności gospodarczej	5,6%	5,7%	2,2%	3,3%	10,0%	12,1%	6,7%
Stypendium z tytułu kontynuowania nauki	8,5%	4,9%	0,0%	1,4%	0,0%	1,7%	2,3%
Studia podyplomowe	7,0%	4,9%	0,0%	1,0%	1,7%	1,7%	2,3%
Inne	0,0%	0,0%	5,5%	1,4%	1,7%	0,0%	1,8%

Bezrobotnych zainteresowanych szkoleniami (39,8% ogółu – 159 badanych) poproszono następnie o wskazanie tematyki kursów/szkoleń, w których chcieliby uczestniczyć. Bez względu na grupę bezrobotnych **największą popularnością cieszą się kursy w zakresie obsługi wózków widłowych i kasy fiskalnej.** Zwraca uwagę natomiast niewielkie zainteresowanie szkoleniami dotyczącymi spawania. Szczegółowe zestawienie znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 29. Tematyka kursów/szkoleń interesująca badanych bezrobotnych*

Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali
Obsługa wózków widłowych (10)	Obsługa wózków widłowych (12)	Obsługa wózków widłowych (4)	Obsługa kasy fiskalnej (19)	Obsługa kasy fiskalnej (8)	Obsługa wózków widłowych (5)
Obsługa kasy fiskalnej (6)	Obsługa kasy fiskalnej (11)	Obsługa kasy fiskalnej (3)	Obsługa wózków widłowych (17)	Obsługa wózków widłowych (5)	Obsługa kasy fiskalnej (3)
Obsługa komputera (4)	Obsługa komputera (8)	-	Kucharstwo/gastronomia (11)	Obsługa komputera (5)	Spawanie (3)
Kelnerstwo (3)	Obsługa koparkoładowarki (5)	-	Obsługa komputera (9)	Fryzjerstwo (3)	-
Obsługa koparkoładowarki (3)	Obsługa księgową (5)	-	Obsługa koparkoładowarki (6)	Kucharstwo/gastronomia (3)	-
Obsługa księgową (3)	Fryzjerstwo (4)	-	Fryzjerstwo (6)	-	-
Kucharstwo (3)	Język angielski (3)	-	Kelnerstwo (5)	-	-
-	Kelnerstwo (3)	-	Obsługa księgową (4)	-	-
-	Kucharstwo (3)	-	Kosmetyka (4)	-	-
-	Prawo jazdy kategorii C/C+E (3)	-	Bukieciarstwo (3)	-	-

*Tematyka wskazana przez minimum 3 respondentów

Na podstawie wyników badania zauważyć można, że z pośrednictwa pracy korzysta relatywnie najmniejszy odsetek bezrobotnych do 30 roku życia. Nieduży odsetek osób z tej grupy kierowany jest również na kursy i szkolenia, mimo dużego nimi zainteresowania, co wykazano powyżej. Większy odsetek osób młodych kierowany jest natomiast do udziału w stażach. Ponadto zauważyć trzeba, że **z poradnictwa zawodowego korzysta relatywnie duży odsetek bezrobotnych rodziców**. Omawiane dane znajdują się również w poniższej tabeli.

Tabela 30. Formy wsparcia, na które dotąd skierowano badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Pośrednictwo pracy	28,2%	33,3%	38,5%	40,7%	38,3%	39,7%	37,8%
Kursy/szkolenia	14,1%	15,4%	26,4%	29,2%	26,7%	25,9%	24,2%
Poradnictwo zawodowe	15,5%	20,3%	20,9%	25,8%	40,0%	17,2%	22,7%
Staż	28,2%	28,5%	12,1%	19,6%	21,7%	17,2%	20,0%

Na koniec bloku pytań poświęconych współpracy bezrobotnych z Powiatowym Urzędem Pracy respondentów poproszono o subiektywną ocenę kilku aspektów kooperacji. Ocen dokonano w pięciostopniowej skali, gdzie 1 – oznaczało ocenę najgorszą, a 5 – najlepszą. **Relatywnie najlepsze noty przyznano kompetencjom pracowników PUP oraz ich zaangażowaniu w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi i pracodawcami**. Z kolei stosunkowo najgorsze oceny dotyczyły oferty szkoleniowej urzędu. Warto również zauważyć, że najlepsze oceny przyznawali zwykle bezrobotni powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotni, nieco gorsze zaś szczególnie osoby do 30 roku życia, bezrobotni rodzice i pozostali pozostający bez zatrudnienia. Omawiane dane znajdują się poniżej.

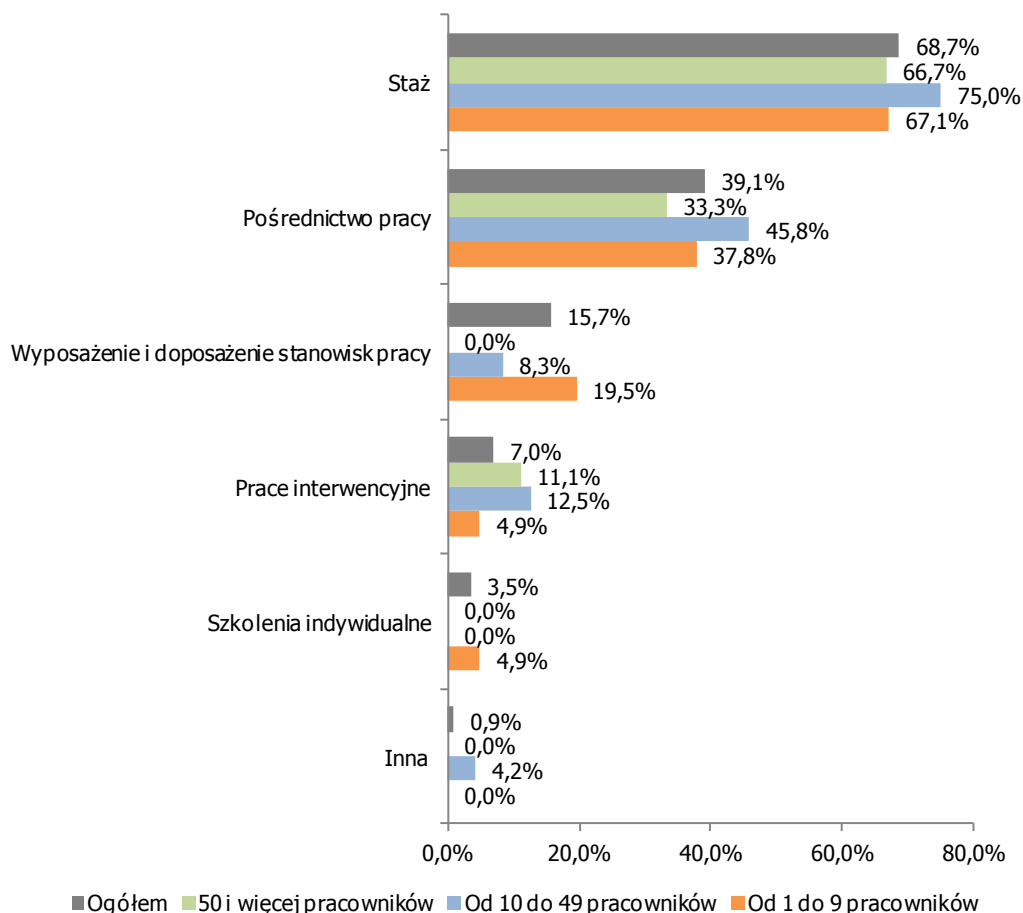
Tabela 31. Ocena współpracy z PUP badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwałe bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Kompetencje pracowników Powiatowego Urzędu Pracy	3,9	3,8	4,2	4,0	3,9	3,6	4,0
Zaangażowanie pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi, a pracodawcami	3,7	3,6	3,7	3,7	3,6	3,4	3,7
Poziom zadowolenia ze współpracy z Urzędem	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,2	3,4
Skuteczność form wsparcia realizowanych przez Urząd Pracy	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,0	3,1
Ofertę szkoleniową Urzędu Pracy	3,1	3,0	2,9	3,0	2,9	2,8	3,0

Problem współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy poruszony został również podczas badania ilościowego przeprowadzonego w gronie pracodawców z powiatu radomszczańskiego. **W ciągu ostatniego roku z Powiatowym Urzędem Pracy w Radomsku kooperowało 38,3% ankietowanych pracodawców.** W tym gronie znalazło się 34,3% mikroprzedsiębiorstw, 49,0% małych firm oraz 81,8% podmiotów zatrudniających co najmniej 50 pracowników.

Kooperujących z PUP pracodawców poproszono o wskazanie formy wyżej wymienionej współpracy. Najczęściej były nią **staże** (68,7%), **pośrednictwo pracy** (39,1%) oraz **wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy** (15,7%). Omawiane dane zobrazowano na poniższym rysunku.

Rysunek 38. Forma współpracy badanych pracodawców z PUP w ciągu ostatniego roku

Pracodawcy relatywnie dobrze oceniają współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy. Najlepsze oceny przyznali mali przedsiębiorcy, najgorsze zaś przedstawiciele podmiotów zatrudniających co najmniej 50 osób. Szczególnie dobrze postrzegane są kompetencje pracowników PUP oraz ich zaangażowanie w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi i pracodawcami. Relatywnie gorzej oceniano zwykle ofertę szkoleniową Powiatowego Urzędu Pracy. Pełne zestawienie ocen znajduje się niżej.

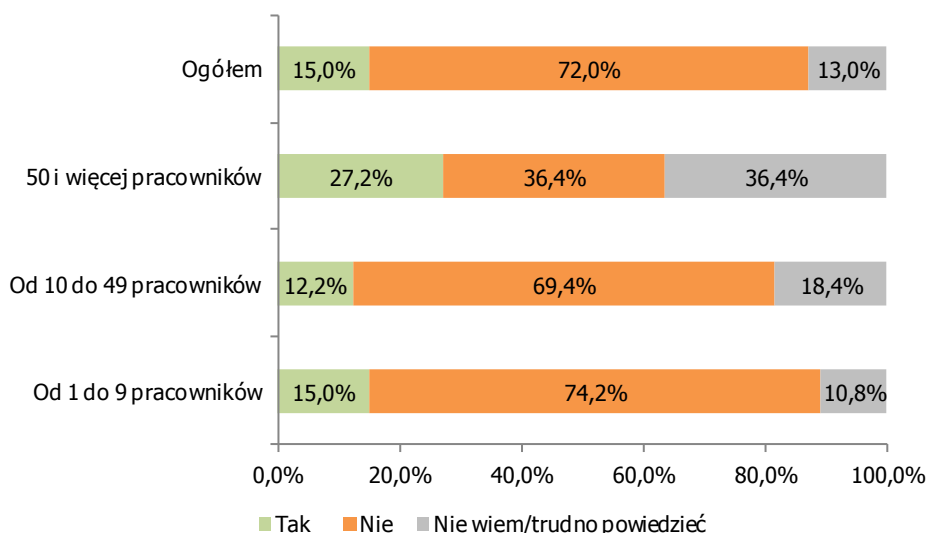
Tabela 32. Ocena współpracy z PUP badanych pracodawców

Obszar	Od 1 do 9 pracowników	Od 10 do 49 pracowników	50 i więcej pracowników	Ogółem
Kompetencje pracowników Powiatowego Urzędu Pracy	4,1	4,5	3,7	4,1
Zaangażowanie pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi, a pracodawcami	4,0	4,5	3,4	4,1
Poziom zadowolenia ze współpracy z Urzędem	4,0	4,4	3,1	4,0
Skuteczność form wsparcia realizowanych przez Urząd Pracy	4,0	4,2	2,4	3,9
Ofertę szkoleniową Urzędu Pracy	3,8	3,9	1,7	3,6

W toku badania udało się ponadto zidentyfikować, że **kształceniem pracowników/podnoszeniem ich kwalifikacji poprzez szkolenia zainteresowanych jest 15,0% ankietowanych praco-**

odawców, w tym 27,2% największych firm. Szkolenia pracownicze nie interesują obecnie 72,0% ogółu respondentów.

Rysunek 39. Zainteresowanie badanych pracodawców podnoszeniem kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia

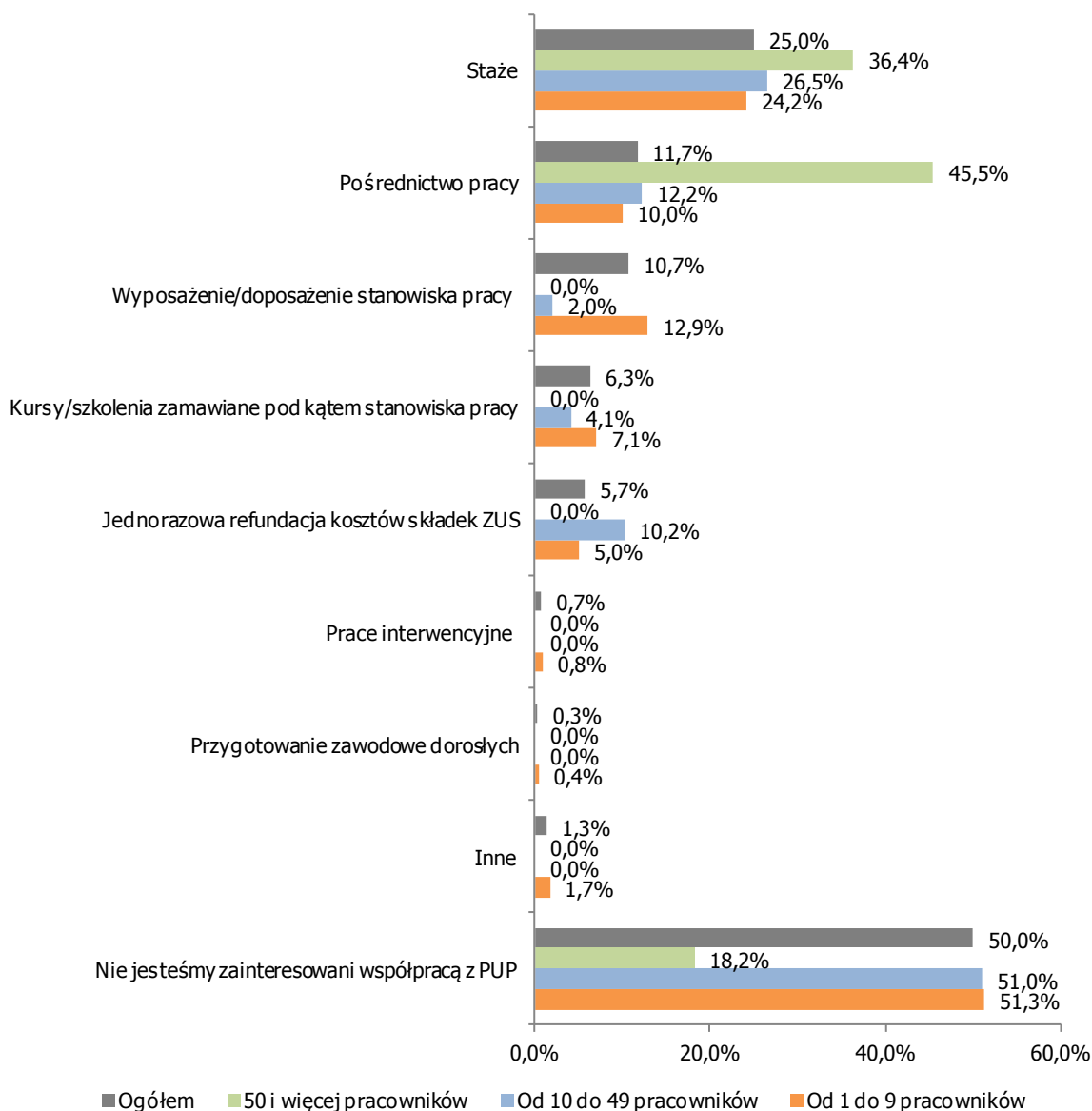

Pracodawców zainteresowanych szkoleniami poproszono następnie o wskazanie kierunków, w jakich chcieliby dokształcać własnych pracowników. Wymieniono przede wszystkim następujące obszary szkoleń:

- Obsługa kas fiskalnych – 13 wskazań,
- Metody sprzedaży/kursy sprzedawcy – 10 wskazań,
- Mechanika (bez podania specjalizacji) – 6 wskazań,
- Spawanie – 5 wskazań,
- Obsługa programów komputerowych – 4 wskazania,
- Kursy handlowe – 3 wskazania,
- Fryzjerstwo – 2 wskazania,
- Montaż (bez podania specjalizacji) – 2 wskazania,
- Farmacja – 2 wskazania,
- Obsługa magazynu – 2 wskazania.

Pracodawcy wymienili również formy wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy, którymi są zainteresowani w kontekście najbliższych 12 miesięcy. Badania potwierdziły **największe zainteresowanie organizacją staży** (25,0% ogółu), w tym głównie w zawodach: sprzedawcy (12 wskazań), specjalisty ds. finansów i spawacza (po 6 wskazań), fryzjera (4 wskazania), technika handlowca oraz kucharza (po 3 wskazania). Ponad 10,0% ankietowanych wymieniło również pośrednictwo pracy (11,7%) oraz wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy (10,7%). Należy zauważyć, że **współpracą z PUP w ramach oferowanych form wsparcia zainteresowanych jest wyłącznie 50,0% pracodawców**. Szczegółowe dane prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 40. Formy wsparcia interesujące badanych pracodawców w kontekście najbliższych 12 miesięcy

Respondentów poproszono następnie o wskazanie rozwiązań organizacyjnych, które mogłyby usprawnić działanie Powiatowego Urzędu Pracy. Pytanie miało charakter otwarty, a pracodawcy mieli za zadanie skojarzyć rozwiązania organizacyjne z modelowym – sprawnie funkcjonującym urzędem pracy. Wskazania respondentów koncentrowały się najczęściej wokół następujących aspektów:

- Ograniczenie biurokracji/uproszczenie procedur – 51 wskazań,
- Zwiększenie liczby staży/poprawienie dostępności do nich – 20 wskazań,
- Zwiększenie funduszy, którymi dysponuje urząd na organizację form wsparcia – 11 wskazań,
- Poprawa jakości obsługi w urzędzie/wychodzenie urzędników z inicjatywą – 6 wskazań,
- Segmentowanie osób bezrobotnych na faktycznie pragnących podjąć pracę i niezainteresowanych zatrudnieniem – 6 wskazań.

Pracodawcy wskazali również konkretne rozwiązania i sposoby pomocy, których oczekiwaliby od Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku. Najczęściej wymieniano:

- Zwiększenie wartości dotacji związanych z oferowanymi formami wsparcia – 23 wskazania,
- Uproszczenie przepisów dotyczących współpracy z PUP – 12 wskazań,
- Obniżenie kosztów zatrudnienia, głównie przez refundację składki ZUS – 11 wskazań,
- Poprawienie dostępności do staży – 6 wskazań,
- Dofinansowanie nowoutworzonych miejsc pracy – 6 wskazań,
- Poprawienie jakości obsługi pracodawców – 5 wskazań,
- Weryfikowanie faktycznego zainteresowania bezrobotnych pracą – 3 wskazania.

Ograniczenia i bariery związane z aktywnością zawodową

Blok zagadnień dotyczący ograniczeń i barier związanych z aktywnością zawodową rozpoczął się od subiektywnej oceny osób bezrobotnych swoich szans uzyskania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Ocen dokonano w pięciostopniowej skali, gdzie 1 – oznaczało ocenę najgorszą, a 5 – najlepszą. **Średnia ocen dla ogółu respondentów ukształtowała się na poziomie 2,7.** Swoje szanse najlepiej oceniają pozostali bezrobotni (3,0), osoby do 25 roku życia (3,0), osoby do 30 roku życia (2,9) i bezrobotni rodzice (2,8). Wyraźnie bardziej pesymistycznie swoje szanse na lokalnym rynku pracy oceniają długotrwale bezrobotni (2,5) i osoby powyżej 50 roku życia (2,3).

Badanie pozwoliło również zidentyfikować minimalną kwotę wynagrodzenia netto, za którą bezrobotni zgodziliby się podjąć zatrudnienie. **Wyniki badania wskazują na relatywnie wysokie oczekiwania bezrobotnych dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę.** Dla ogółu respondentów powinno ono wynosić 1655 złotych netto miesięcznie. W poszczególnych grupach kształtowało się natomiast na poziomie:

- 1916 złotych – pozostali bezrobotni,
- 1761 złotych – bezrobotni do 25 roku życia,
- 1755 złotych – bezrobotni do 30 roku życia,
- 1598 złotych – bezrobotni rodzice,
- 1505 złotych – bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 1487 złotych – długotrwale bezrobotni.

Do najistotniejszych barier utrudniających bezrobotnym do 30 roku życia podjęcie zatrudnienia należą według nich samych przede wszystkim brak ofert pracy dla tej grupy (58,5%) zbyt krótki staż pracy (32,5%) oraz nieodpowiednie kwalifikacje/wykształcenie (28,5%). Dla osób powyżej 50 roku życia najpoważniejszymi przeszkodami są wiek (51,6%), brak ofert pracy dla tej grupy (49,5%) oraz choroba (39,6%). Długotrwale bezrobotni za najważniejsze bariery uznali z kolei brak ofert pracy dla siebie (58,4%) i wiek (31,6%), zaś bezrobotni rodzice: opiekę nad członkiem rodziny/dzieckiem (78,3%) oraz również brak ofert pracy dla siebie (45,0%). Pełne zestawienie uzyskanych wyników pomiaru przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 33. Bariery utrudniające podjęcie pracy badanym bezrobotnym

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Brak ofert pracy dla mnie	54,9%	58,5%	49,5%	58,4%	45,0%	53,4%	53,8%
Nieodpowiednie kwalifikacje/wykształcenie	32,4%	28,5%	19,8%	24,4%	18,3%	34,5%	25,5%

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwa- le bezro- botni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
enie							
Wiek	12,7%	10,6%	51,6%	31,6%	10,0%	19,0%	24,2%
Zbyt niskie oferowane wynagrodzenie	18,3%	24,4%	14,3%	14,8%	20,0%	34,5%	20,7%
Opieka nad członkiem rodziny/dzieckiem	9,9%	12,2%	8,8%	23,0%	78,3%	3,4%	18,0%
Choroba	1,4%	3,3%	39,6%	18,7%	6,7%	10,3%	15,2%
Zbyt krótki staż pracy	36,6%	32,5%	1,1%	12,9%	20,0%	10,3%	15,0%
Brak środka transportu/trudności z dojazdem	16,9%	13,8%	15,4%	15,3%	18,3%	10,3%	14,3%
Płeć	4,2%	3,3%	4,4%	5,3%	6,7%	6,9%	5,0%
Moja niechęć do podjęcia zatrudnienia	0,0%	1,6%	4,4%	5,7%	0,0%	5,2%	4,3%
Problemy rodzinne	2,8%	2,4%	2,2%	4,8%	10,0%	1,7%	3,5%
Trudności mieszkaniowe	4,2%	2,4%	3,3%	4,8%	6,7%	3,4%	3,2%
Pobieranie nauki	12,7%	8,1%	0,0%	1,0%	0,0%	1,7%	3,0%
Inne	2,8%	1,6%	2,2%	3,8%	5,0%	1,7%	2,8%
Nie wiem, trudno powiedzieć	0,0%	1,6%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Nie dostrzegam żadnych barier	5,6%	5,7%	6,6%	2,4%	5,0%	12,1%	6,3%

Wyniki badania wskazują, że bezrobotni zarejestrowani w PUP są chętni do podnoszenia swoich kwalifikacji. 62,0% ogółu badanych (248 osób) jest skłonnych do uczenia się, zdobycia nowego zawodu. W poszczególnych grupach odsetek respondentów gotowych do przekwalifikowania się wynosi:

- 76,1% - bezrobotni do 25 roku życia,
- 75,0% - bezrobotni rodzice,
- 73,2% - bezrobotni do 30 roku życia,
- 62,1% - pozostali bezrobotni,
- 61,7% - długotrwałe bezrobotni,
- 38,5% - bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Osoby gotowe do zdobycia nowego zawodu, argumentowały, że zdecydowałyby się na naukę przede wszystkim z uwagi na: chęć otrzymania pracy (184 wskazania), chęć rozwoju/zdobycia nowych kwalifikacji (54 wskazania), możliwość uzyskania wyższych dochodów (9 wskazań). Z kolei badani wyklu-

czający naukę, odrzucali taką możliwość powodowani przede wszystkim: niechęcią do nauki (71 wskazań), wiekiem (30 wskazań), przekonaniem o posiadaniu dobrego zawodu (21 wskazań), chorobą (10 wskazań) oraz brakiem czasu (8 wskazań). Tych samych respondentów (152 osoby) poproszono o wskazanie czynników, które mogłyby ich skłonić do zmiany swoich kwalifikacji. **Zdecydowanie najczęściej wskazywano na gwarancję otrzymania zatrudnienia.** Warto również zauważyć, że 69,7% osób nieprzejawiających skłonności do nauki, podtrzymało swoje wcześniejsze zdanie o niechęci do zdobycia nowego zawodu. Omawiane dane znajdują się poniżej.

Tabela 34. Czynniki mogące skłonić badanych bezrobotnych do uczenia się, zdobycia nowego zawodu

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Gwarancja, że dostanę pracę	47,1%	48,5%	14,3%	15,0%	26,7%	36,4%	23,7%
Niski koszt poniesiony na przekwalifikowanie	23,5%	21,2%	0,0%	2,5%	6,7%	13,6%	6,6%
Możliwość zdobycia interesującego zawodu	11,8%	12,1%	0,0%	5,0%	13,3%	4,5%	5,3%
Dogodny termin szkolenia	11,8%	9,1%	0,0%	2,5%	6,7%	4,5%	3,9%
Nic nie mogłoby mnie skłonić do zmiany swoich kwalifikacji	41,2%	42,4%	85,7%	76,3%	53,3%	59,1%	69,7%

Na koniec poproszono bezrobotnych o wskazanie rozwiązań, które ich zdaniem dodatkowo wpłynęłyby na możliwość znalezienia zatrudnienia. Bezrobotni do 30 roku życia największej szansy upatrują w wyjeździe za granicę i przekwalifikowaniu się/podniesieniu poziomu wykształcenia. Osoby powyżej 50 roku życia są nastawione najbardziej pesymistycznie, lecz pewne nadzieje wiążą głównie z przekwalifikowaniem się, refundacją kosztów dojazdu do urzędu pacy/przyszłego miejsca zatrudnienia oraz z ulgami dla pracodawców z tytułu zatrudnienia nowych pracowników. Długotrwale bezrobotni wskazywali z kolei najczęściej na przekwalifikowanie się oraz refundację kosztów dojazdu, zaś dla bezrobotnych rodziców najważniejsze są zapewnienie opieki nad dzieckiem, a także wyjazd za granicę. Pełne zestawienie wyników pomiaru przedstawiono poniżej.

Tabela 35. Rozwiązania mogące wpłynąć na możliwość znalezienia zatrudnienia przez badanych bezrobotnych

Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
Przekwalifikowanie się/podniesienie poziomu wykształcenia	38,0%	41,5%	23,1%	41,6%	28,3%	27,6%	36,0%

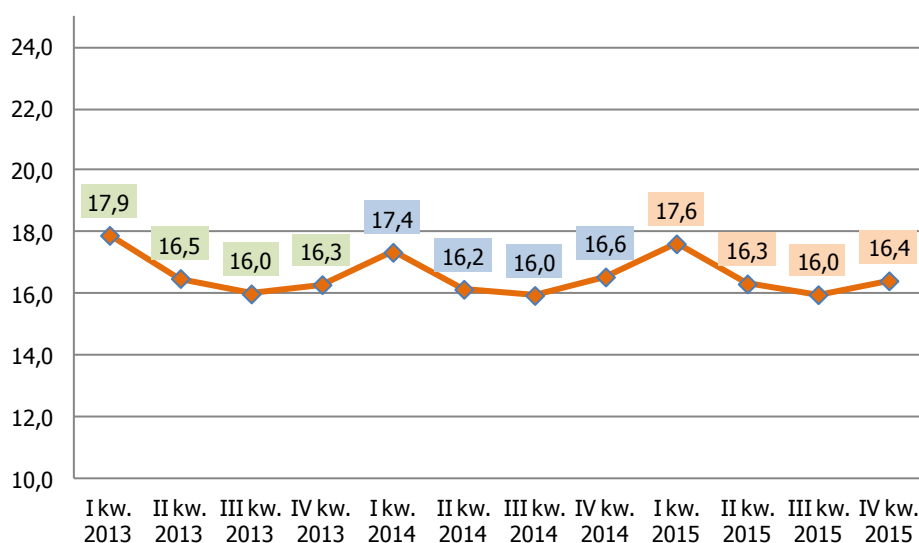
Kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwa- le bezro- botni	Bezrobotni rodzice	Pozostali	Ogółem
nia							
Refundacja kosztów dojazdu do urzędu pracy/przyszlego o miejsca zatrudnienia (w przypadku form pomocy organizowanych przez Urząd Pracy)	32,4%	31,7%	23,1%	34,0%	28,3%	34,5%	31,0%
Wyjazd za granicę	52,1%	42,3%	12,1%	27,3%	35,0%	20,7%	29,7%
Ulgi dla pracodawców (np. podatkowe) z tytułu zatrudnienia nowych pracowników	21,1%	23,6%	20,9%	29,2%	23,3%	25,9%	25,7%
Zmiana miejsca zamieszkania	35,2%	33,3%	9,9%	25,8%	21,7%	19,0%	25,0%
Podjęcie pracy w miejscowości oddalonej od stałego miejsca zamieszkania	16,9%	17,1%	9,9%	15,3%	3,3%	8,6%	13,7%
Zapewnienie opieki nad dzieckiem	9,9%	11,4%	3,3%	17,2%	48,3%	10,3%	13,5%
Inne	1,4%	1,6%	2,2%	1,9%	1,7%	3,4%	2,0%
Żadne z powyższych	7,0%	12,2%	36,3%	16,3%	6,7%	27,6%	19,3%

Prognozy dla lokalnego rynku pracy

W ramach badania lokalnego rynku pracy dokonano prognoz długoterminowych – do końca 2015 roku. Długoterminowe prognozy dla lokalnego rynku pracy sporządzone zostały w oparciu o wybrane dane pozyskane z zasobów Banku Danych Lokalnych GUS. W tym celu wykorzystane zostały informacje co najmniej z 9 ostatnich lat. Prognozy wykonane zostały metodą modelu klasy ARMA (Auto – Regression with Moving Average) różnymi parametrami w zależności od specyfiki badanego szeregu czasowego. Wygenerowana w ten sposób prognoza nie musi się w 100% sprawdzić, ale w wypadku braku drastycznych zmian na lokalnym rynku pracy (np. likwidacja dużego zakładu) na pewno pozwoli uzyskać ogólną orientację co do prawdopodobnego scenariusza sytuacji na rynku pracy.

W IV kwartale 2013 roku stopa bezrobocia w powiecie kształtowała się na poziomie 16,3 pkt. proc. Prognozuje się, że w I kwartale 2014 roku osiągnie ona poziom 17,4 pkt. proc., po czym odnotowany będzie jej stopniowy spadek trwający do końca III kwartału 2014 r. Wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego powinien zostać odnotowany począwszy od IV kwartału 2014 r. i potrwa on do końca I kwartału 2015 r. Porównując dane za poszczególne kwartały lat 2013 i 2015 zauważyć należy, że wskaźnik stopy bezrobocia kształtować powinien się na nieco niższym poziomie w I i II kwartale roku 2015 oraz nieco wyższym w IV kwartale 2015 r. Stopa bezrobocia w powiecie radomszczańskim w okresie objętym prognozą kształtować powinna się ogółem w granicach 16,0 – 17,6 pkt. proc. Można przypuszczać, że najwyższą wartość osiągnie w I kwartale 2015 roku. Szczegółowe dane prezentuje rysunek nr 41.

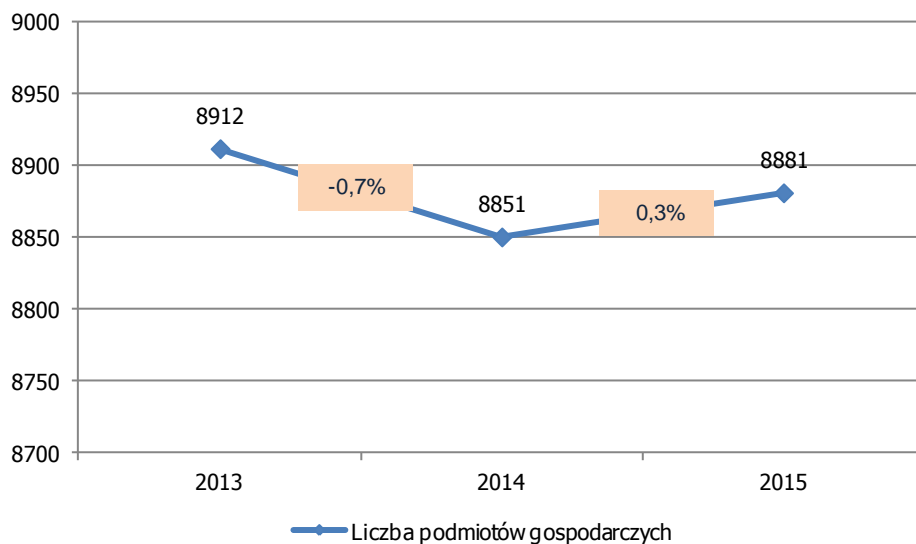
Rysunek 41. Prognoza w zakresie stopy bezrobocia rejestrowanego

Kolejnym prognozowanym elementem była liczba podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie powiatu. Zauważyć należy, że liczba przedsiębiorstw w omawianym okresie czasu będzie się cha-

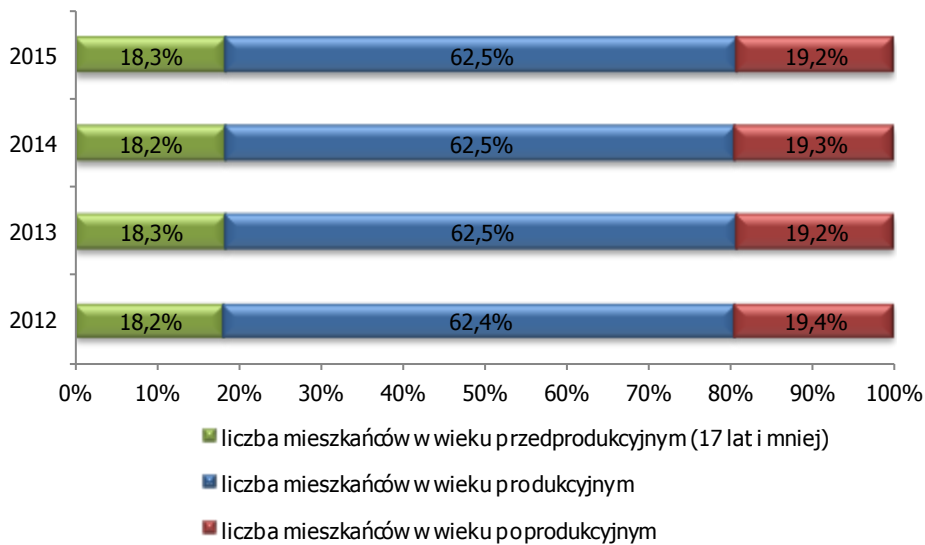
rakteryzować nieznacznymi wahaniami. W 2014 prognozowany jest spadek liczby podmiotów o 61 (0,7%) w relacji do roku poprzedzającego, z kolei wg stanu na koniec roku 2015 liczba przedsiębiorstw powinna wynieść 8881, co oznaczałoby wzrost o 0,3% w relacji do stanu z końca 2014 roku. Szczegółowe dane znajdują się na rysunku nr 42.

Rysunek 42. Prognoza w zakresie liczby podmiotów gospodarczych w powiecie

W toku badania udało się również sporządzić prognozy w zakresie liczby osób wg ekonomicznych grup wieku. Na koniec 2012 roku odsetek ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 62,4%, w świetle prognoz odsetek ten w najbliższych 3 latach powinien utrzymywać się na zbliżonym poziomie. Również liczba mieszkańców w wieku przed- i poprodukcyjnym nie powinna ulegać większym wahaniom. Należy ponadto zaznaczyć, że ogólna liczba mieszkańców powiatu powinna w okresie objętym prognozą wynosić nie mniej niż 116 977 osób (wg stanu szacowanego na koniec roku 2014). Omawiane informacje zaprezentowano również na rysunku nr 43.

Rysunek 43. Prognoza w zakresie liczby mieszkańców powiatu w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym*

*Dane przedstawione na wykresie za 2013 r. są prognozą. Jest tak z uwagi na fakt, że w chwili przygotowywania raportu najnowszymi danymi w zakresie liczby mieszkańców wg ekonomicznych grup wieku, którymi dysponował GUS były dane za 2012 r. W związku z powyższym prognoza rozpoczyna się począwszy od 2013 r. Rok 2012 ujęto na wykresie dla lepszego zobrazowania jak będzie się zmieniać liczba ludności w trzech grupach wiekowych.

Analiza SWOT dla lokalnego rynku pracy

Celem analizy SWOT jest wskazanie mocnych oraz słabych stron badanego obszaru, a także szans oraz zagrożeń dla jego realizacji. Nazwa tego narzędzia jest akronimem angielskich słów, które kolejno oznaczają:

- Strengths (mocne strony),
- Weaknesses (słabe strony),
- Opportunities (szanse),
- Threats (zagrożenia).

W przypadku Analizy SWOT dla badania rynku pracy w powiecie radomszczańskim, jej podstawę stanowi analiza kondycji lokalnej przedsiębiorczości, analiza położenia osób bezrobotnych, obiektywna sytuacja na rynku pracy (dane statystyczne) oraz opinie przedstawicieli sektora szkolnictwa zawodowego. Analiza SWOT obejmuje identyfikację i klasyfikację czynników wewnętrznych (mocne i słabe strony) i zewnętrznych (szanse i zagrożenia) warunkujących kształt lokalnego rynku pracy. Zderzenie ze sobą mocnych i słabych stron z szansami i zagrożeniami pozwala określić potencjał rynku, a także możliwość osłabienia lub wzmocnienia siły oddziałujących na niego czynników. Poniższa tabela przedstawia zestawienie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Zauważyć należy, że ilość szans przewyższa liczbę zagrożeń, w związku z tym przy rozważnej polityce rynku pracy można spodziewać się stopniowej poprawy sytuacji w następnych latach.

Tabela 36. Analiza SWOT dla lokalnego rynku pracy

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ W ciągu ostatnich trzech lat w powiecie nieustannie wzrasta liczba podmiotów gospodarczych, która aktualnie w powiecie jest największa od wielu lat. ▪ Gospodarka powiatu rozwija się szczególnie w branży profesjonalnej, naukowej i technicznej. W ciągu ostatniego roku w tym obszarze przybyło 51 podmiotów. ▪ W 2013 roku załamała się tendencja wzrastającej stopy bezrobocia w powiecie, którą odnotowywano nieprzerwanie od 4 lat. ▪ W większości grup bezrobotnych znajdu- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ W ostatnich latach nieustannie zwiększa się liczba mieszkańców powiatu w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym zmniejszaniu się odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym. ▪ Nieprzerwanie od pięciu lat saldo migracji dla powiatu radomszczańskiego jest ujemne. ▪ W powiecie radomszczańskim stopa bezrobocia jest nadal wyższa niż średnia dla województwa i kraju. ▪ W powiecie bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowią

jących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano spadek liczby zarejestrowanych w ciągu ostatniego roku.

wyraźnie wyższy odsetek niż w województwie łódzkim.

- Blisko 92% bezrobotnych zarejestrowanych w PUP znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
- W ciągu ostatniego roku spadła efektywność zatrudnieniowa szkoleń organizowanych przez PUP, która obecnie jest najgorsza od sześciu lat.

Szanse:

Zagrożenia:

- 75,0% badanych placówek edukacyjnych w powiecie prowadzi statystyki dotyczące losów zawodowych swoich absolwentów.
- W zdecydowanej większości badanych szkół prowadzi się działania mające na celu dostosowanie profili kształcenia do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy.
- Wszystkie badane szkoły oferują swoim uczniom możliwość dodatkowego poszerzania kompetencji już w trakcie nauki, zwykle w drodze kursów i szkoleń.
- Ankietowane szkoły, które prowadzą zajęcia praktyczne zwykle organizują je u pracodawców.
- Niemal wszystkie badane szkoły prowadzą jednocześnie współpracę z lokalnymi pracodawcami i Powiatowym Urzędem Pracy.
- Większość ankietowanych szkół dokształca nauczycieli przedmiotów zawodowych i inwestuje w doposażenie technologiczne placówek.
- Ankietowani bezrobotni rejestrują się w PUP przede wszystkim z myślą

- 50,0% ankietowanych przedstawicieli szkół twierdzi, że trudności w uzyskaniu zatrudnienia dotyczą wszystkich absolwentów szkół ulokowanych na terenie powiatu, co – ich zdaniem – wynika przede wszystkim z braku ofert pracy.
- 75,0% badanych szkół nie planuje zmian w ofercie edukacyjnej.
- Około 41,7% badanych przedstawicieli szkół nie potrafi ocenić czy organizowane przez szkołę zajęcia praktyczne pokrywają się z oczekiwaniami pracodawców.
- Wyniki badania wskazują na relatywnie wysokie oczekiwania bezrobotnych dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę.
- Badani bezrobotni za najpoważniejszą barierę utrudniającą zdobycie zatrudnienia uznali brak ofert pracy przeznaczonych dla siebie.
- Prognoza w zakresie liczby podmiotów gospodarczych zakłada lekki spadek

o otrzymaniu ofert pracy, ale zatrudnienia szukają na wiele sposobów.

- Gdyby w tym tygodniu bezrobotnym zaofiarowano pracę, natychmiast podjęłoby ją 70,3% badanych.
- Badani bezrobotni dobrze oceniają szczególnie kompetencje pracowników PUP oraz ich zaangażowanie w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi i pracodawcami.
- Wyniki badania wskazują, że bezrobotni zarejestrowani w PUP są chętni do podnoszenia swoich kwalifikacji.
- Prognoza w zakresie liczby mieszkańców w wieku przed- i poprodukcyjnym zakłada ustabilizowanie się aktualnych wskaźników w ciągu dwóch nadchodzących lat.
- Większość badanych firm zamierza w najbliższym czasie wprowadzić nowe technologie.
- Blisko 95,0% badanych pracodawców na poszukiwane stanowisko zatrudniłoby osobę bezrobotną znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
- Badani pracodawcy relatywnie dobrze oceniają współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy.

liczby przedsiębiorstw na koniec 2015 roku w relacji do końca 2013 roku.

- W najbliższych 12 miesiącach blisko 2/3 badanych firm nie zamierza przeprowadzać rekrutacji.
- 64,4% ankietowanych pracodawców dostrzega brak dopasowania kwalifikacji absolwentów do potrzeb lokalnego rynku pracy.
- 72,0% badanych pracodawców nie jest zainteresowanych podnoszeniem kwalifikacji własnych pracowników poprzez szkolenia.

Wnioski i rekomendacje

Tabela 37. Wnioski i rekomendacje

Lp.	Wnioski	Rekomendacje	Działania	Podmiot odpowiedzialny za wdrożenie
1.	<ul style="list-style-type: none"> 50,0% ankietowanych przedstawicieli szkół uważa, że trudności w uzyskaniu zatrudnienia dotyczą wszystkich absolwentów szkół zawodowych na terenie powiatu. Niechęć pracodawców do zatrudniania absolwentów nie stanowi istotnej przeszkody w uzyskaniu zatrudnienia przez osoby opuszczające szkoły wg przedstawicieli szkół. W zdecydowanej większości szkół prowadzone są działania mające na celu dostosowanie profili kształcenia do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Wszystkie ankietowane szkoły oferują swoim uczniom możliwość poszerzania kompetencji już w trakcie nauki. 75,0% badanych szkół nie zamierza wprowadzać zmian w aktualnej ofercie edukacyjnej. 83,3% ankietowanych szkół organizuje zajęcia praktyczne u pracodawców. 	<p>Podjęcie działań mających na celu poprawę jakości kształcenia zawodowego w powiecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Stale konsultowanie oferty kształcenia z dyrekcjami szkół ponadgimnazjalnych, w celu przekonania o konieczności modyfikacji oferty pod kątem wymagań lokalnego rynku pracy. Wypracowanie sposobu konsultacji z pracodawcami realizującymi praktyki dotyczącej efektywności zajęć praktycznych – rozważenie uruchomienia modelu ewaluacji efektów kształcenia praktycznego. Pozyskanie zainteresowania pracodawców i uruchomienie większej liczby klas objętych patronatem wiodących przedsiębiorstw ulokowanych w powiecie lub jego otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> PUP, samorząd lokalny, organizacje pracodawców Dyrekcje szkół, samorząd lokalny, organizacje pracodawców Dyrekcje szkół, samorząd lokalny, organizacje pracodawców

- 41,7% przedstawicieli szkół nie potrafi ocenić czy organizowane przez szkołę zajęcia praktyczne pokrywają się z oczekiwaniami pracodawców.
- W powiecie niepopularna jest współpraca szkół z pracodawcami w zakresie klas patronackich i organizacji kursów/szkoleń dla uczniów, które zakończone są wydaniem dokumentu honorowanego przez pracodawców.
- Wszystkie ankietowane szkoły współpracują z PUP, jednak współpraca ta zwykle ogranicza się do konsultacji zasadności kierunków kształcenia.
- W powiecie nie odnotowano modułowych programów kształcenia zawodowego oraz praktyki wprowadzania do programów nauczania elementów innowacji i eksperymentu.
- Główną przyczyną „uciekania” młodych i wykształconych z lokalnego rynku pracy jest zdaniem badanych pracodawców brak zakładów pracy, w których mogliby oni uzyskać zatrudnienie.
- 64,4% ankietowanych pracodawców dostrzega niedopasowanie kwalifikacji absolwentów do potrzeb lokalnego rynku pracy.

2.

- W ciągu ostatniego roku o 33 osoby (7,8%) wzrosła liczba bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia.

Podjęcie działań zmierzających do poprawy położenia na rynku pracy bezrobotnych rodziców posiadających na

- Urozmaicenie programów nauczania o element innowacji i eksperymentu (np. eksperyment pedagogiczny pod nadzorem jednostki naukowej).
 - Dyrekcje szkół, samorząd lokalny
- Rozważenie uruchomienia modułowych programów kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych kształcących w zawodzie.
 - Dyrekcje szkół, samorząd lokalny
- Uruchomienie większej liczby kursów/szkoleń organizowanych w trakcie nauki uczniów i zakończonych wydaniem certyfikatów honorowanych przez pracodawców.
 - Dyrekcje szkół, samorząd lokalny, organizacje pracodawców
- Promowanie mobilności zawodowej oraz idei kształcenia ustawicznego wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
 - Dyrekcje szkół, PUP
- Zapewnienie bezrobotnym rodzicom (szczególnie kobietom) opieki nad dzieckiem na czas uczestnictwa w danej formie
 - PUP, OPS

- Bezrobotnych rodziców dotyka zjawisko długotrwałego bezrobocia – według wyników badań ponad połowa z nich znajduje się w rejestrze od co najmniej 12 miesięcy.
- Wyłącznie około 38,3% bezrobotnych rodziców posiada dodatkowe uprawnienia zawodowe.
- Ilość czasu przeznaczanego przez bezrobotnych rodziców na poszukiwanie pracy (10h tygodniowo) świadczy o wysokim poziomie ich aktywizacji.
- Około 21,7% bezrobotnych rodziców czerpie dochody z pomocy społecznej.
- Gdyby w tym tygodniu bezrobotnym rodzicom zaproponowano pracę, wyłącznie 45,0% z nich podjęłoby ją natychmiast. Najpoważniejszą przeszkodą w podjęciu pracy jest opieka nad dzieckiem.
- 53,3% bezrobotnych rodziców zainteresowanych jest szkoleniami/kursami, 28,3% - stażami, 23,3% - świadczeniami, a 10,0% - otrzymaniem środków na założenie własnej działalności gospodarczej.
- Bezrobotni rodzice zainteresowani są przede wszystkim kursami w zakresie: obsługi kas fiskalnych, obsługi wózków widłowych, obsługi komputera, fryzjerstwa i kucharstwa/gastronomii.
- 40,0% ankietowanych bezrobotnych rodziców skierowano do uczestnictwa w poradnictwie zawodowym, co stanowi wyraźną nad proporcję na tle ogółu badanych.
- Główną barierą utrudniającą podjęcie pracy bezrobotnych ro-

**utrzymaniu co najmniej
1 dziecko w wieku do 6 roku
życia lub dziecko niepełno-
sprawne w wieku do 18 roku
życia**

wsparcia.

- Opracowanie projektów i złożenie wniosków o wsparcie dla omawianej grupy docelowej ze względu na dużą liczbę długotrwale bezrobotnych w tej kategorii.
 - PUP, OPS, samorząd lokalny
- Rozpoczęcie kampanii informacyjnej skierowanej na przełamanie stereotypów bezrobotnych rodziców jako osób niechających pracować, biernych, niegotowych do przekwalifikowania, czemu przeczą wyniki badań.
 - PUP, OPS, samorząd lokalny, NGO
- Opracowanie katalogu szkoleń dla bezrobotnych rodziców, w tym w obszarach zdiagnozowanych w niniejszym badaniu.
 - PUP
- Upowszechnienie praktyki szkoleń zamawianych przez pracodawców z gwarancją zatrudnienia po odbyciu kursu.
 - PUP
- Uruchomienie większej liczby staży zawodowych i szkoleń dedykowanych samotnym rodzicom, kosztem innych form
 - PUP

dzicom jest opieka nad dzieckiem/członkiem rodziny.

- Bezrobotni rodzice są grupą najchętniej ustosunkowaną do nauki i podnoszenia własnych kwalifikacji. Do uczestnictwa w szkoleniu mogłaby ich również zachęcić gwarancja otrzymania pracy po jego ukończeniu.
- Bezrobotni rodzice szansy na uzyskanie zatrudnienia upatrują przede wszystkim w zapewnieniu opieki nad dzieckiem oraz wyjeździe za granicę.
- Główną przyczyną odrzucania kandydatów do pracy przez pracodawców jest brak kompetencji psychospołecznych, a przy wyborze kandydata decydują przede wszystkim jego cechy osobowości. Najważniejsze dla pracodawców umiejętności miękkie to: motywacja do pracy, zdolność szybkiego podnoszenia kwalifikacji, umiejętność organizacji pracy, komunikatywność i odporność na stres.
- W uzyskaniu zatrudnienia bezrobotnym pomocne byłyby przede wszystkim ulgi dla pracodawców z tytułu zatrudnienia nowych pracowników.
- Wyłącznie 26,9% badanych pracodawców poszukujących pracowników na wolne stanowisko pracy przyjąłoby bezrobotnego rodzica posiadającego na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia.
- Pracodawcy w kontekście pomocy PUP zainteresowani są przede wszystkim stażami.
- W kontekście współpracy z PUP pracodawcy domagają się w szczególności uproszczenia procedur/ograniczenia biurokra-

wsparcia np. poradnictwa zawodowe.

- W szkoleniach dotyczących umiejętności miękkich położyć nacisk na kompetencje wymagane przez lokalnych pracodawców: motywacja do pracy, chęć podnoszenia kwalifikacji, umiejętność organizacji pracy, komunikatywność, odporność na stres. ➤ PUP, OPS
- Rozważenie wprowadzenia ulg dla pracodawców z tytułu zatrudnienia bezrobotnych rodziców, np. refundacja składki ZUS. ➤ PUP, administracja rządowa
- Stworzenie dedykowanej pracodawcom instrukcji ubiegania się o daną formę wsparcia „krok po kroku” i wyeksponowanie jej na stronie internetowej. Zwiększenie ilości spraw, które mogą być załatwione on-line. ➤ PUP
- Zapoznanie się z założeniami projektu innowacyjnego „PI Novum subsidium” realizowanego przez MUP w Kielcach i rozważenie dołączenia do niego po okresie testowania. ➤ PUP

cji.

- W ciągu ostatniego roku o 295 osób (7,3%) wzrosła liczba długotrwale bezrobotnych.
- W powiecie radomszczańskim odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy jest wyraźnie wyższy niż w przypadku województwa łódzkiego.
- Ilość czasu przeznaczanego przez długotrwale bezrobotnych na poszukiwanie pracy (7,5h tygodniowo) świadczy o niższym niż przeciętny poziomie ich aktywizacji.
- 21,5% badanych długotrwale bezrobotnych czerpie dochody z pracy bez jakiejkolwiek umowy. Należy jednak przypuszczać, że odsetek ten jest zaniżony.
- 71,3% długotrwale bezrobotnych podjęłoby pracę natychmiast, gdyby im ją zaproponowano.
- 41,6% długotrwale bezrobotnych zainteresowanych jest kursami/szkoleniami, a 25,4% - stażami.
- Długotrwale bezrobotni zainteresowani są przede wszystkim kursami w zakresie: obsługi kasy fiskalnej, obsługi wózków widłowych, kucharstwa/gastronomii, obsługi komputera, obsługi koparko-ładowarki, fryzjerstwa i kelnerstwa.
- Długotrwale bezrobotni nienajlepiej oceniają swoje szanse uzyskania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy oraz mają najniższe oczekiwania dotyczące minimalnego wynagrodzenia spośród wszystkich badanych grup.
- Długotrwale bezrobotni szanse na uzyskanie zatrudnienia upa-

Podjęcie działań zmierzających do poprawy położenia na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych

- Opracowanie projektów i złożenie wniosków o wsparcie dla omawianej grupy docelowej ze względu na wzrastającą liczbę długotrwale bezrobotnych i wyraźnie wyższych ich odsetek w porównaniu do średniej dla województwa. ➤ PUP, OPS, samorząd lokalny
- Uruchomienie warsztatów aktywizacyjnych przeznaczonych dla osób długotrwale bezrobotnych, gdzie nacisk położony powinien zostać na budzenie motywacji do pracy, chęci przekwalifikowania się, komunikatywność oraz odporność na stres ➤ PUP, OPS
- Przeprowadzenie starannej segmentacji osób długotrwale bezrobotnych na pragnących podjąć legalne zatrudnienie oraz niezainteresowanych pracą, w świetle przepisów nowej ustawy. ➤ PUP
- W odniesieniu do wsparcia osób długotrwale bezrobotnych skupienie oferty PUP na kursach/szkoleniach oraz stażach, w

trują przede wszystkim w przekwalifikowaniu się/podniesieniu poziomu wykształcenia oraz refundacji kosztów dojazdu do przyszłego miejsca zatrudnienia lub urzędu pracy (w przypadku form wsparcia organizowanych przez PUP).

- Główną przyczyną odrzucania kandydatów do pracy przez pracodawców jest brak kompetencji psychospołecznych, a przy wyborze kandydata decydują przede wszystkim jego cechy osobowości. Najważniejsze dla pracodawców umiejętności miękkie to: motywacja do pracy, zdolność szybkiego podnoszenia kwalifikacji, umiejętność organizacji pracy, komunikatywność i odporność na stres.
- W uzyskaniu zatrudnienia bezrobotnym pomocne byłyby przede wszystkim ulgi dla pracodawców z tytułu zatrudnienia nowych pracowników.
- Długotrwale bezrobotni są jedną z grup szczególnej sytuacji na rynku pracy, do której pracodawcy odnoszą się najbardziej pozytywnie w kontekście zatrudnienia.
- W kontekście współpracy z PUP pracodawcy domagają się w szczególności uproszczenia procedur/ograniczenia biurokracji.

tym w obszarach zdiagnozowanych w niniejszym badaniu.

- Umożliwienie długotrwale bezrobotnym refundacji kosztów dojazdu do PUP lub przyszłego miejsca pracy (w przypadku form wsparcia organizowanych przez PUP). ➤ PUP, administracja rządowa
- Rozważenie wprowadzenia ulg dla pracodawców z tytułu zatrudnienia długotrwale bezrobotnych, np. refundacja składki ZUS. ➤ PUP, administracja rządowa
- Stworzenie dedykowanej pracodawcom instrukcji ubiegania się o daną formę wsparcia „krok po kroku” i wyeksponowanie jej na stronie internetowej. Zwiększenie ilości spraw, które mogą być załatwione on-line. ➤ PUP

Spis rysunków i tabel

Rysunek 1. Rozkład ludności w poszczególnych gminach powiatu radomszczańskiego	8
Rysunek 2. Struktura mieszkańców powiatu pod względem wieku*	9
Rysunek 3. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie na przestrzeni ostatnich 6 lat.....	11
Rysunek 4. Rozkład podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach powiatu	12
Rysunek 5. Bezrobocie w powiecie radomszczańskim	15
Rysunek 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie radomszczańskim na tle województwa i kraju	15
Rysunek 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz zmiana poziomu bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu radomszczańskiego.....	16
Rysunek 8. Liczba bezrobotnych ogółem, bezrobotnych kobiet i uprawnionych do zasiłku zarejestrowanych w PUP z terenu powiatu radomszczańskiego	18
Rysunek 9. Rozkład wieku bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie	19
Rysunek 10. Struktura bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie ze względu na wykształcenie.....	20
Rysunek 11. Staż pracy bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie.....	20
Rysunek 12. Czas pozostawiania bez pracy bezrobotnych w powiecie radomszczańskim i województwie łódzkim	21
Rysunek 13. Badani bezrobotni posiadający dodatkowe uprawnienia zawodowe	32
Rysunek 14. Adekwatność kwalifikacji absolwentów lokalnych szkół ponadgimnazjalnych do potrzeb lokalnego rynku pracy wg przedstawicieli szkół.....	37
Rysunek 15. Występowanie trudności w uzyskaniu zatrudnienia wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu wg przedstawicieli szkół.....	37
Rysunek 16. Przyczyny trudności absolwentów z uzyskaniem zatrudnienia wg przedstawicieli szkół	38
Rysunek 17. Prowadzenie przez szkoły ponadgimnazjalne statystyk losów własnych absolwentów.....	39
Rysunek 18. Prowadzone w szkołach działania mające na celu dostosowanie profili kształcenia do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy	40
Rysunek 19. Możliwości poszerzania kompetencji przez uczniów w lokalnych szkołach ponadgimnazjalnych	40
Rysunek 20. Plany szkół dotyczące zmian w ofercie edukacyjnej	41
Rysunek 21. Prowadzenie przez ankietowane szkoły zajęć praktycznych	41
Rysunek 22. Pokrywanie się zajęć praktycznych z oczekiwaniami pracodawców wg przedstawicieli szkół.....	42
Rysunek 23. Prowadzenie przez szkoły ponadgimnazjalne współpracy z lokalnymi pracodawcami wg przedstawicieli szkół.....	43
Rysunek 24. Prowadzenie przez szkoły ponadgimnazjalne współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy wg przedstawicieli szkół.....	44
Rysunek 25. Aktywności szkół mające na celu nadążenie za zmianami technologicznymi w gospodarce	44
Rysunek 26. Występowanie braku osób w określonych zawodach wg badanych pracodawców	45
Rysunek 27. Występowanie braków w kwalifikacjach kandydatów do pracy wg badanych pracodawców	46
Rysunek 28. Główne przyczyny bezrobocia na terenie powiatu wg badanych pracodawców	47
Rysunek 29. Główne przyczyny „uciekania” młodych i wykształconych z lokalnego rynku pracy wg badanych pracodawców	48
Rysunek 30. Obecność planów w zakresie wprowadzenia nowych technologii wśród badanych pracodawców	49
Rysunek 31. Przyczyny odrzucania kandydatów do pracy w procesie rekrutacji wg badanych pracodawców	50

Rysunek 32. Cechy decydujące przy wyborze kandydatów do pracy wg badanych pracodawców	51
Rysunek 33. Czynniki pomocne osobom bezrobotnym w uzyskaniu zatrudnienia wg badanych pracodawców	52
Rysunek 34. Obecność planów zatrudnieniowych wśród badanych pracodawców	53
Rysunek 35. Miękkie umiejętności (cechy osobowości), które powinny posiadać kandydaci do pracy wg badanych pracodawców	55
Rysunek 36. Skłonność badanych pracodawców do zatrudnienia osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy	56
Rysunek 37. Adekwatność kwalifikacji absolwentów z powiatowych szkół ponadgimnazjalnych w relacji do potrzeb lokalnego rynku pracy wg badanych pracodawców	57
Rysunek 38. Forma współpracy badanych pracodawców z PUP w ciągu ostatniego roku	66
Rysunek 39. Zainteresowanie badanych pracodawców podnoszeniem kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia	67
Rysunek 40. Formy wsparcia interesujące badanych pracodawców w kontekście najbliższych 12 miesięcy	68
Rysunek 41. Prognoza w zakresie stopy bezrobocia rejestrowanego	74
Rysunek 42. Prognoza w zakresie liczby podmiotów gospodarczych w powiecie	75
Rysunek 43. Prognoza w zakresie liczby mieszkańców powiatu w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym*	76
Tabela 1. Saldo migracji dla powiatu radomszczańskiego w latach 2008-2012*	10
Tabela 2. Ruch migracyjny w gminach powiatu radomszczańskiego w latach 2008 – 2012*	10
Tabela 3. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według sekcji PKD	13
Tabela 4. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według klas wielkości	14
Tabela 5. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie radomszczańskim	22
Tabela 6. Szkolenia grupowe i indywidualne	25
Tabela 7. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń	25
Tabela 8. Badani bezrobotni wg przynależności do grup będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	26
Tabela 9. Płeć badanych bezrobotnych	27
Tabela 10. Średni wiek badanych bezrobotnych	27
Tabela 11. Staż pracy badanych bezrobotnych	27
Tabela 12. Zawody wykonywane najdłużej przez badanych bezrobotnych*	28
Tabela 13. Ostatnie stanowiska badanych bezrobotnych	30
Tabela 14. Aktualny czas pozostawiania bez pracy badanych bezrobotnych	30
Tabela 15. Wykształcenie badanych bezrobotnych	31
Tabela 16. Wyuczone zawody badanych bezrobotnych*	31
Tabela 17. Miejsce zamieszkania badanych bezrobotnych	33
Tabela 18. Lokalizacja badanych przedsiębiorstw	33
Tabela 19. Sekcja PKD 2007 badanych przedsiębiorstw	34
Tabela 20. Przedmiot działalności badanych przedsiębiorstw*	34
Tabela 21. Nadwyżkowe i deficytowe zawody na lokalnym rynku pracy wg przedstawicieli szkół	36
Tabela 22. Pracownicy poszukiwani przez badanych pracodawców w ciągu najbliższych 12 miesięcy*	53
Tabela 23. Kierunki dające większe i mniejsze szanse zatrudnienia w firmach badanych pracodawców*	57
Tabela 24. Cel rejestracji w PUP badanych bezrobotnych	59

Tabela 25. Sposoby poszukiwania pracy przez badanych bezrobotnych	60
Tabela 26. Główne źródła utrzymania badanych bezrobotnych	61
Tabela 27. Gotowość do podjęcia pracy przez badanych bezrobotnych.....	62
Tabela 28. Formy wsparcia interesujące badanych bezrobotnych.....	63
Tabela 29. Tematyka kursów/szkoleń interesująca badanych bezrobotnych*	64
Tabela 30. Formy wsparcia, na które dotąd skierowano badanych bezrobotnych.....	64
Tabela 31. Ocena współpracy z PUP badanych bezrobotnych	65
Tabela 32. Ocena współpracy z PUP badanych pracodawców	66
Tabela 33. Bariery utrudniające podjęcie pracy badanym bezrobotnym	70
Tabela 34. Czynniki mogące skłonić badanych bezrobotnych do uczenia się, zdobycia nowego zawodu.....	72
Tabela 35. Rozwiązania mogące wpłynąć na możliwość znalezienia zatrudnienia przez badanych bezrobotnych ..	72
Tabela 36. Analiza SWOT dla lokalnego rynku pracy.....	77
Tabela 37. Wnioski i rekomendacje.....	80

Opracował Zespół Badawczy w składzie:

Andrzej Kempa – kierownik Zespołu

Rafał Piszczek – specjalista ds. metodologii

Bartosz Olcha – analityk

Małgorzata Zofia Płaszczycza - analityk